ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

της 1ης Ιουνίου 2022 *

«Οικονομική και Νομισματική Ένωση – Τραπεζική Ένωση – Ενιαίος μηχανισμός εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων (ΕΜΕ) – Διαδικασία εξυγίανσης εφαρμοστέα σε περίπτωση που οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης – Έγκριση, από το ΕΣΕ, καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular Español – Δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης – Μεταβίβαση εξουσιών – Δικαίωμα της ιδιοκτησίας – Υποχρέωση αιτιολόγησης – Άρθρα 18 και 20 και άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 806/2014»

Στην υπόθεση T-510/17,

Antonio Del Valle Ruíz, κάτοικος Μεξικού (Μεξικό), και οι λοιποί προσφεύγοντες των οποίων τα ονόματα παρατίθενται στο παράρτημα [1], εκπροσωπούμενοι από τους J. Pobjoy, barrister, B. Kennelly, QC, και την S. Walker, solicitor,

προσφεύγοντες,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον L. Flynn και την A. Steiblytė,

και

Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (ΕΣΕ), εκπροσωπούμενου από τις J. King και M. Fernández Rupérez, επικουρούμενες από τους B. Meyring, S. Schelo, F. Fernández de Trocóniz Robles, T. Klupsch και S. Ianc, δικηγόρους,

καθών,

υποστηριζόμενων από

το **Βασίλειο της Ισπανίας**, εκπροσωπούμενο από τους L. Aguilera Ruiz και J. Rodríguez de la Rúa Puig,

από

το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**, εκπροσωπούμενο από τους L. Visaggio, J. Etienne, M. Menegatti, M. Sammut, τις L. Stefani και M. Martínez Iglesias,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

[1] Ο κατάλογος των λοιπών προσφευγόντων παρατίθεται ως παράρτημα μόνο στο κείμενο που κοινοποιείται στους διαδίκους.

από

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, εκπροσωπούμενο από τους A. de Gregorio Merino, J. Bauerschmidt, τις A. Westerhof Löfflerová και H. Marcos Fraile,

και από

την **Banco Santander, SA**, με έδρα το Santander (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους J. Rodríguez Cárcamo, A. Rodríguez Conde, D. Sarmiento Ramírez-Escudero, δικηγόρους, και την G. Cahill, barrister,

παρεμβαίνοντες,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα την ακύρωση της απόφασης SRB/EES/2017/08 της εκτελεστικής συνόδου του ΕΣΕ, της 7ης Ιουνίου 2017, περί εγκρίσεως καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular Español, S.A, καθώς και της απόφασης (ΕΕ) 2017/1246 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2017, για την αποδοχή του καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular S.A. (ΕΕ 2017, L 178, σ. 15),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους M. van der Woude, Πρόεδρο, M. Jaeger, V. Kreuschitz, G. De Baere (εισηγητή) και G. Steinfatt, δικαστές,

γραμματέας: P. Cullen, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Ιουνίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το νομικό πλαίσιο

1 Κατόπιν της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008, αποφασίστηκε η δημιουργία μιας τραπεζικής ένωσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στηριζόμενης σε ένα ενιαίο, πλήρες και λεπτομερές ρυθμιστικό πλαίσιο για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, το οποίο θα ισχύει για το σύνολο της εσωτερικής αγοράς και θα περιλαμβάνει ενιαίο εποπτικό μηχανισμό και νέα πλαίσια για την εγγύηση των καταθέσεων και την εξυγίανση των τραπεζών.

2 Το πρώτο βήμα προς τη δημιουργία της τραπεζικής ένωσης συνίστατο στη θέσπιση ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ) με τον κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ 2013, L 287, σ. 63). Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 12 του εν λόγω κανονισμού, ένας ΕΕΜ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η πολιτική της Ένωσης σχετικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων εφαρμόζεται με συνοχή και αποτελεσματικότητα, ότι το ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες εφαρμόζεται κατά τον ίδιο τρόπο στα

πιστωτικά ιδρύματα σε όλα τα οικεία κράτη μέλη και ότι αυτά τα πιστωτικά ιδρύματα υπόκεινται σε εποπτεία ύψιστης ποιότητας, ελεύθερη από άλλες εκτιμήσεις άσχετες προς την προληπτική εποπτεία. Προς τούτο, ο κανονισμός 1024/2013 αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ειδικά καθήκοντα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, με σκοπό να συμβάλει στην ασφάλεια και την ευρωστία των πιστωτικών ιδρυμάτων και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος εντός της Ένωσης και σε κάθε κράτος μέλος.

3 Εν συνεχεία, εκδόθηκε η οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 648/2012 (ΕΕ 2014, L 173, σ. 190). Στην αιτιολογική σκέψη 1, η ως άνω οδηγία αναφέρει τα εξής:

«Η χρηματοπιστωτική κρίση έδειξε ότι υπάρχει σε επίπεδο Ένωσης σημαντική έλλειψη επαρκών εργαλείων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση μη υγιών ή προβληματικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων […]. Τα εν λόγω εργαλεία είναι ιδίως απαραίτητα για την πρόληψη της αφερεγγυότητας ή, όταν προκύπτουν περιπτώσεις αφερεγγυότητας, για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων, μέσω της διατήρησης των συστημικά σημαντικών λειτουργιών του σχετικού ιδρύματος. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, οι προκλήσεις αυτές αποτέλεσαν σημαντικό παράγοντα που ανάγκασε τα κράτη μέλη να διασώσουν ιδρύματα χρησιμοποιώντας χρήματα των φορολογούμενων. Ένα αξιόπιστο πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση αποσκοπεί στην αποτροπή, στο μέτρο του δυνατού, της ανάγκης για χρήση της δράσης αυτής.»

4 Η οδηγία 2014/59 αποσκοπεί στη θέσπιση κοινών κανόνων ελάχιστης εναρμόνισης των εθνικών διατάξεων που διέπουν την εξυγίανση των τραπεζών στην Ένωση και προβλέπει τη συνεργασία των αρχών εξυγίανσης κατά την πτώχευση διασυνοριακών τραπεζών. Συναφώς, η οδηγία 2014/59 προβλέπει, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 3, παράγραφος 1, ότι κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή, κατ' εξαίρεση, περισσότερες αρχές εξυγίανσης οι οποίες είναι εξουσιοδοτημένες για την εφαρμογή των εργαλείων εξυγίανσης και την άσκηση των εξουσιών εξυγίανσης.

5 Ωστόσο, λαμβανομένου υπόψη, αφενός, ότι η οδηγία 2014/59 δεν οδηγούσε στη λήψη αποφάσεων σε κεντρικό επίπεδο στον τομέα της εξυγίανσης, ότι προέβλεπε κυρίως κοινά εργαλεία εξυγίανσης και εξουσίες εξυγίανσης για τις εθνικές αρχές κάθε κράτους μέλους και τους άφηνε διακριτική ευχέρεια σε ό,τι αφορούσε την εφαρμογή των εργαλείων και τη χρήση των εθνικών χρηματοδοτικών ρυθμίσεων προς υποστήριξη της διαδικασίας εξυγίανσης, και λαμβανομένου υπόψη, αφετέρου, ότι η οδηγία αυτή δεν απέφευγε εντελώς τη λήψη, από τα κράτη μέλη, χωριστών και πιθανόν αντιφατικών αποφάσεων όσον αφορούσε την εξυγίανση διασυνοριακών ομίλων, αποφασίστηκε η δημιουργία ενός ενιαίου μηχανισμού εξυγίανσης (ΕΜΕ).

6 Έτσι, το δεύτερο βήμα προς τη δημιουργία της τραπεζικής ένωσης συνίστατο στην έκδοση του κανονισμού (ΕΕ) 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (ΕΕ 2014, L 225, σ. 1).

7 Η αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού 806/2014 αναφέρει τα εξής:

«Η εξασφάλιση αποτελεσματικών αποφάσεων εξυγίανσης για τις προβληματικές τράπεζες εντός της Ένωσης, καθώς και ό, τι αφορά τη χρήση κονδυλίων που διατίθενται σε επίπεδο Ένωσης, έχει ζωτική σημασία για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Εντός της εσωτερικής αγοράς, η πτώχευση τραπεζών σε ένα κράτος μέλος μπορεί να επηρεάσει τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ολόκληρης της Ένωσης. Η διασφάλιση αποτελεσματικών και ενιαίων κανόνων εξυγίανσης και ισότιμων όρων χρηματοδότησης σε όλα τα κράτη μέλη είναι προς το συμφέρον όχι μόνο των κρατών μελών στα οποία λειτουργούν οι τράπεζες, αλλά και όλων των κρατών μελών γενικά, ως μέσο διατήρησης ισότιμων όρων ανταγωνισμού και βελτίωσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Τα τραπεζικά συστήματα στην εσωτερική αγορά είναι σε μεγάλο βαθμό διασυνδεδεμένα, οι όμιλοι τραπεζών είναι διεθνείς και τα ιδρύματα διαθέτουν μεγάλο ποσοστό αλλοδαπών στοιχείων ενεργητικού. Ελλείψει του ΕΜΕ, οι κρίσεις των τραπεζών στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στον ΕΕΜ θα είχαν ισχυρότερες αρνητικές συστημικές επιπτώσεις και στα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη. Με τη δημιουργία ΕΜΕ θα εξασφαλιστεί μια ουδέτερη προσέγγιση όσον αφορά τη μεταχείριση των προβληματικών τραπεζών και, ως εκ τούτου, θα αυξηθεί η σταθερότητα των τραπεζών των συμμετεχόντων κρατών μελών και θα αποτραπούν οι δευτερογενείς επιπτώσεις των κρίσεων στα μη συμμετέχοντα κράτη μέλη και, με τον τρόπο αυτό, θα διευκολυνθεί η λειτουργία του συνόλου της εσωτερικής αγοράς. Οι μηχανισμοί συνεργασίας για ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα τόσο σε συμμετέχοντα όσο και σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη πρέπει να είναι σαφείς και να μην εισάγουν διακρίσεις, άμεσα ή έμμεσα, κατά κρατών μελών ή ομάδας κρατών μελών ως τόπου παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.»

8 Ο κανονισμός 806/2014, κατά το άρθρο του 1, πρώτο εδάφιο, έχει ως αντικείμενο τη θέσπιση ενιαίων κανόνων και ενιαίας διαδικασίας για την εξυγίανση των οντοτήτων του άρθρου 2 οι οποίες είναι εγκατεστημένες στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, ήτοι των τραπεζών που τελούν υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ ή της εθνικής αρμόδιας αρχής στα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ ή στα κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ αλλά έχουν συνάψει στενή συνεργασία σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού 1024/2013 (βλ. αιτιολογική σκέψη 15 του κανονισμού 806/2014).

9 Το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι οι ενιαίοι αυτοί κανόνες και η ενιαία αυτή διαδικασία εφαρμόζονται από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ), το οποίο θεσπίζεται με το άρθρο 42 του ίδιου κανονισμού, από κοινού με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τις εθνικές αρχές εξυγίανσης, στο πλαίσιο του ΕΜΕ που καθιερώνεται με τον ίδιο κανονισμό. Προβλέπεται επίσης ότι ο ΕΜΕ στηρίζεται από Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης (ΕΤΕ).

10 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το Συμβούλιο Εξυγίανσης αποφασίζει να αναλάβει δράση εξυγίανσης έναντι χρηματοοικονομικού ιδρύματος εγκατεστημένου σε συμμετέχον κράτος μέλος, όταν πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1.

11 Κατά την πρώτη προϋπόθεση, η οντότητα πρέπει να βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Η εκτίμηση της προϋπόθεσης αυτής πραγματοποιείται από την ΕΚΤ, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, ή από το ΕΣΕ, και θεωρείται ότι πληρούται αν η οντότητα εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014.

12 Η δεύτερη προϋπόθεση απαιτεί να μην υφίσταται καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

13 Η τρίτη προϋπόθεση επιτάσσει η δράση εξυγίανσης να είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, δηλαδή να είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσοτέρων από τους σκοπούς της εξυγίανσης, ενώ η εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τη συνήθη διαδικασία αφερεγγυότητας δεν θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξή τους στον ίδιο βαθμό.

14 Το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014 ορίζει ότι οι στόχοι της εξυγίανσης είναι οι εξής: να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών· να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης· να προστατευθούν οι δημόσιοι πόροι, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη· να προστατευθούν οι καταθέτες και οι επενδυτές, και να προστατευθούν τα κεφάλαια και τα περιουσιακά στοιχεία των πελατών.

15 Το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι, προτού αποφασίσει να αναλάβει δράση εξυγίανσης ή να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων, το ΕΣΕ διασφαλίζει τη διενέργεια δίκαιης, συνετής και ρεαλιστικής αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ενδιαφερόμενης οντότητας από πρόσωπο ανεξάρτητο από κάθε δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένου του ΕΣΕ και της εθνικής αρχής εξυγίανσης, και από την ενδιαφερόμενη οντότητα.

16 Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 15, του κανονισμού 806/2014, η αποτίμηση είναι αναπόσπαστο μέρος της απόφασης για την εφαρμογή εργαλείου εξυγίανσης ή την άσκηση εξουσίας εξυγίανσης ή της απόφασης για την άσκηση εξουσίας απομείωσης ή μετατροπής κεφαλαιακών μέσων.

17 Όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης.

18 Όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης, το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή οφείλουν να μεριμνούν ώστε να διασφαλίσουν ότι η δράση εξυγίανσης αναλαμβάνεται σύμφωνα με ορισμένες αρχές που απαριθμούνται στο άρθρο 15 του κανονισμού 806/2014, μεταξύ των οποίων καταλέγονται η αρχή κατά την οποία οι μέτοχοι του ιδρύματος υπό εξυγίανση αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες, καθώς και η αρχή ότι κανένας πιστωτής δεν υφίσταται μεγαλύτερες ζημίες από εκείνες που θα είχε υποστεί εάν το οικείο ίδρυμα είχε εκκαθαριστεί υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

19 Στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ καθορίζει τον τρόπο εφαρμογής των εργαλείων εξυγίανσης. Το άρθρο 22, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014 απαριθμεί τα διάφορα διαθέσιμα εργαλεία εξυγίανσης, ήτοι το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, το εργαλείο μεταβατικού ιδρύματος, το εργαλείο διαχωρισμού περιουσιακών στοιχείων και το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα.

20 Στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ μπορεί επίσης να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της ενδιαφερόμενης οντότητας υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 21 του κανονισμού 806/2014. Κατά το άρθρο 19 του κανονισμού 806/2014, μια δράση εξυγίανσης μπορεί επίσης να συνεπάγεται τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης ή τη χρησιμοποίηση του ΕΤΕ.

21 Κατά το άρθρο 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, αμέσως μετά την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ το διαβιβάζει στην Επιτροπή. Εντός είκοσι τεσσάρων ωρών από τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους του ΕΣΕ, η Επιτροπή είτε αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης είτε διατυπώνει αντιρρήσεις όσον αφορά τις πτυχές του καθεστώτος εξυγίανσης οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια, στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το τρίτο εδάφιο, ήτοι τις σχετικές με την τήρηση του κριτηρίου του δημόσιου συμφέροντος ή με σημαντική τροποποίηση των πόρων του ΕΤΕ. Όσον αφορά τις τελευταίες αυτές πτυχές που υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια, εντός δώδεκα ωρών από τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους του ΕΣΕ, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει στο Συμβούλιο να προβάλει αντιρρήσεις ως προς το καθεστώς εξυγίανσης λόγω του ότι το καθεστώς εξυγίανσης που ενέκρινε το ΕΣΕ δεν πληροί το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος ή να εγκρίνει ή να αντιταχθεί σε σημαντική τροποποίηση του ύψους των πόρων του ΕΤΕ που προβλέπονται στο καθεστώς εξυγίανσης του ΕΣΕ. Το καθεστώς εξυγίανσης εφαρμόζεται μόνον εφόσον το Συμβούλιο ή η Επιτροπή δεν προβάλουν αντιρρήσεις εντός 24 ωρών μετά τη διαβίβασή του από το ΕΣΕ.

22 Το άρθρο 18, παράγραφος 9, του κανονισμού 806/2014 ορίζει ότι το ΕΣΕ διασφαλίζει τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή του καθεστώτος εξυγίανσης εκ μέρους των οικείων εθνικών αρχών εξυγίανσης. Το καθεστώς εξυγίανσης απευθύνεται στις ως άνω εθνικές αρχές εξυγίανσης και καθοδηγεί τις εν λόγω αρχές, οι οποίες λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση της απόφασης του ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 29 του ίδιου κανονισμού, με την άσκηση εξουσιών εξυγίανσης.

23 Μετά την ανάληψη δράσης εξυγίανσης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ μεριμνά για τη διενέργεια αποτίμησης από ανεξάρτητο πρόσωπο, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης εάν το υπό εξυγίανση ίδρυμα είχε υπαχθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας. Η αποτίμηση αυτή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 806/2014, την καταβολή αποζημίωσης στους μετόχους ή τους πιστωτές, εάν οι ζημίες τις οποίες αυτοί υπέστησαν στο πλαίσιο της εξυγίανσης είναι μεγαλύτερες από όσες θα υφίσταντο στο πλαίσιο εκκαθάρισης με κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

Ιστορικό της διαφοράς και πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα της άσκησης της προσφυγής

24 Οι προσφεύγοντες, Antonio Del Valle Ruíz και τα λοιπά φυσικά και νομικά πρόσωπα των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται στο παράρτημα, ήταν μέτοχοι ή κατείχαν ομολογίες της Banco Popular Español, SA (στο εξής: Banco Popular) πριν από την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης της τελευταίας.

Επί της κατάστασης της Banco Popular πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης

25 Ο όμιλος Banco Popular, μητρική εταιρία του οποίου ήταν η Banco Popular, ήταν, κατά τον χρόνο της εξυγίανσης, ο έκτος ισπανικός τραπεζικός όμιλος.

26 Το 2016, η Banco Popular προέβη σε αύξηση κεφαλαίου κατά 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

27 Στις 5 Δεκεμβρίου 2016, η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ ενέκρινε σχέδιο εξυγίανσης του ομίλου Banco Popular (στο εξής: σχέδιο εξυγίανσης του 2016). Το εργαλείο εξυγίανσης που προτιμήθηκε στο σχέδιο εξυγίανσης του 2016 ήταν το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα που προβλέπεται στο άρθρο 27 του κανονισμού 806/2014.

28 Στις 3 Φεβρουαρίου 2017, η Banco Popular δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή της για το έτος 2016 με την οποία ανακοίνωσε την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, με αποτέλεσμα ενοποιημένη ζημία ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ, καθώς και τον διορισμό νέου προέδρου.

29 Στις 10 Φεβρουαρίου 2017, η DBRS Ratings Limited (DBRS) (πλέον DBRS Morningstar) υποβάθμισε την αξιολόγηση της Banco Popular, με αρνητικές προοπτικές, λόγω της εξασθενημένης κεφαλαιακής θέσης της Banco Popular ως αποτέλεσμα της μεγαλύτερης από την προβλεπόμενη στην ετήσια έκθεσή της καθαρής ζημίας, η οποία μνημονεύεται στη σκέψη 28 ανωτέρω, καθώς και των προσπαθειών της Banco Popular να μειώσει το ακόμη υψηλό απόθεμά της σε μη εξυπηρετούμενα στοιχεία ενεργητικού.

30 Στις 3 Απριλίου 2017, η Banco Popular ανήγγειλε το αποτέλεσμα εσωτερικών ελέγχων από τους οποίους προέκυπτε ότι θα ήταν ενδεχομένως αναγκαίο να επέλθουν διορθώσεις στην ετήσια έκθεση για το 2016. Οι προσαρμογές αυτές έγιναν στην οικονομική έκθεση της Banco Popular για το πρώτο τρίμηνο του 2017.

31 Στις 10 Απριλίου 2017, στη γενική συνέλευση των μετόχων της Banco Popular, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ανακοίνωσε ότι η τράπεζα εξέταζε είτε αύξηση κεφαλαίου είτε εταιρική συναλλαγή λόγω της κεφαλαιακής θέσης του ομίλου και του επιπέδου των μη εξυπηρετούμενων στοιχείων ενεργητικού. Ο διευθύνων σύμβουλος της Banco Popular αντικαταστάθηκε λιγότερο από ένα έτος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του.

32 Μετά την ανακοίνωση της 3ης Απριλίου 2017 σχετικά με την ανάγκη προσαρμογής των οικονομικών αποτελεσμάτων του 2016, η DBRS υποβάθμισε την αξιολόγηση της Banco Popular στις 6 Απριλίου, διατηρώντας την αρνητική προοπτική της. Η Standard & Poor's στις 7 Απριλίου και η Moody's Investors service (στο εξής: Moody's) στις 21 Απριλίου 2017 υποβάθμισαν επίσης την αξιολόγηση της Banco Popular με αρνητικές προοπτικές.

33 Τον Απρίλιο του 2017, η Banco Popular κίνησε διαδικασία ιδιωτικής πώλησης με στόχο την πραγματοποίηση της πώλησής της σε ισχυρό ανταγωνιστή, πράγμα το οποίο έμελλε να αποκαταστήσει την οικονομική της κατάσταση. Η προθεσμία για την υποβολή των προσφορών των δυνητικών αγοραστών που ενδιαφέρονταν να εξαγοράσουν την Banco Popular είχε οριστεί για τις 10 Ιουνίου 2017, αλλά μετατέθηκε στη συνέχεια για τα τέλη Ιουνίου του 2017.

34 Στις 5 Μαΐου 2017, η Banco Popular υπέβαλε την οικονομική της έκθεση για το πρώτο τρίμηνο του 2017, ανακοινώνοντας ζημίες ύψους 137 εκατομμυρίων ευρώ.

35 Στις 12 Μαΐου 2017, η απαίτηση κάλυψης ρευστότητας (Liquidity Coverage Requirement) της Banco Popular έπεσε κάτω από το ελάχιστο όριο του 80 % που ορίζει το άρθρο 460, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2013, L 176, σ. 1).

36 Με επιστολή της 16ης Μαΐου 2017, η Banco Santander, SA ενημέρωσε την Banco Popular ότι δεν ήταν σε θέση να υποβάλει δεσμευτική προσφορά στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

37 Στις 16 Μαΐου 2017, η Banco Popular, σε ανακοίνωση σχετικού γεγονότος προς την Comisión nacional del mercado de valores (CNMV, Εθνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Ισπανία), δήλωσε ότι δυνητικοί αγοραστές είχαν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης, αλλά δεν είχαν ληφθεί δεσμευτικές προσφορές.

38 Στις 19 Μαΐου 2017, ο οίκος FITCH υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της Banco Popular.

39 Στις 23 Μαΐου 2017 η πρόεδρος του ΕΣΕ, Elke König, παραχώρησε συνέντευξη στο τηλεοπτικό κανάλι *Bloomberg*, στην οποία ρωτήθηκε, μεταξύ άλλων, για την κατάσταση της Banco Popular.

40 Κατά τη διάρκεια του Μαΐου 2017, πολλά άρθρα του Τύπου ανέφεραν τις δυσχέρειες της Banco Popular. Ενδεικτικά, πρέπει να αναφερθεί ένα άρθρο της 11ης Μαΐου 2017, που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο elconfidencial.com, με τίτλο «Ο Saracho αναθέτει την επείγουσα πώληση της Popular στην JP Morgan και τη Lazard λόγω κινδύνου πτώχευσης» (Saracho encarga la venta urgente del Popular a JP Morgan y Lazard por riesgo de quiebra). Στο εν λόγω άρθρο επισημαίνεται ότι ο πρόεδρος της τράπεζας είχε αναθέσει στην JP Morgan και τη Lazard να οργανώσουν την επείγουσα πώληση της τράπεζας λόγω κινδύνου πτώχευσης, που προκλήθηκε από τη μαζική εκροή καταθέσεων από ιδιώτες και θεσμικούς πελάτες, και ότι θεωρούσε ότι ο μόνος τρόπος για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα της τράπεζας ήταν η πλήρης και άμεση πώληση ολόκληρου του ομίλου. Το άρθρο αναφέρει ότι, «δεδομένης της συνεχιζόμενης εκροής καταθέσεων και της εξάντλησης των εξωτερικών πηγών χρηματοδότησης, η τράπεζα θα διέτρεχε σοβαρό κίνδυνο χρεοκοπίας και ότι [ο πρόεδρός της] αναγκάστηκε, ως εκ τούτου, να ενεργοποιήσει το πλέον δραστικό μέτρο και να απέχει από τη σταδιακή πώληση των περιουσιακών της στοιχείων, προκειμένου να βελτιώσει τους κεφαλαιακούς της δείκτες και να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ΕΚΤ».

41 Στις 15 Μαΐου 2017, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο elconfidencial.com, με τίτλο «Η ΕΚΤ επιθεωρεί την Banco Popular για δύο μήνες εν μέσω της διαδικασίας πώλησης» (El BCE inspecciona a Banco Popular durante dos meses en pleno proceso de venta), αναφερόταν ότι το σχέδιο πώλησης της Banco Popular, το οποίο υλοποιήθηκε από τον πρόεδρό της, πραγματοποιήθηκε μετά την επιθεώρηση της ΕΚΤ, η οποία είχε επιβεβαιώσει το έλλειμμα προβλέψεων. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, οι επιθεωρητές της ΕΚΤ είχαν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι δυσκολίες της Banco Popular συνδέονταν με την έλλειψη προβλέψεων για την κάλυψη της έκθεσής της σε ακίνητα και ότι ήταν αναγκαίο να αποφευχθούν οι περιστασιακές εκροές καταθέσεων. Οι εν λόγω επιθεωρητές φέρονται επίσης να εξέφρασαν δυσαρέσκεια για τον τρόπο παρουσίασης των λογαριασμών του 2016.

42 Στις 31 Μαΐου 2017, το πρακτορείο *Reuters* δημοσίευσε άρθρο με τίτλο «Η ΕΕ έχει προειδοποιηθεί για κίνδυνο εκκαθάρισης της Banco Popular» (EU warned of wind-down risk for Spain's Banco Popular). Στο άρθρο αυτό αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι, σύμφωνα με υπάλληλο της Ένωσης ο οποίος διατήρησε την ανωνυμία του, μια από τις κορυφαίες εποπτικές αρχές τραπεζών στην Ευρώπη είχε προειδοποιήσει τους υπαλλήλους της Ένωσης ότι η Banco Popular θα μπορούσε να τεθεί υπό εκκαθάριση εάν δεν κατόρθωνε να βρει αγοραστή. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, ο εν λόγω υπάλληλος επισήμανε επίσης ότι η πρόεδρος του ΕΣΕ είχε πρόσφατα εκδώσει «έγκαιρη προειδοποίηση» και είχε δηλώσει ότι το ΕΣΕ παρακολουθούσε με ιδιαίτερη προσοχή τις διαδικασίες (της Banco Popular) ενόψει ενδεχόμενης παρέμβασης.

43 Την ίδια ημέρα, το ΕΣΕ δημοσίευσε ανακοινωθέν Τύπου με το οποίο αμφισβητούσε το περιεχόμενο του άρθρου αυτού.

44 Τις πρώτες ημέρες του Ιουνίου του 2017, η Banco Popular αντιμετώπισε μαζικές αναλήψεις μετρητών.

45 Το πρωί της 5ης Ιουνίου 2017, η Banco Popular υπέβαλε στην Banco de España (Τράπεζα της Ισπανίας) μια πρώτη αίτηση παροχής επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία ακολουθήθηκε από δεύτερη αίτηση το απόγευμα για αύξηση του ζητηθέντος ποσού, λόγω σημαντικών κινήσεων μετρητών. Βάσει αιτήματος της Τράπεζας της Ισπανίας και μετά την εκτίμηση της αίτησης της Banco Popular για παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην οποία προέβη αυθημερόν η ΕΚΤ, το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ δεν διατύπωσε αντιρρήσεις για την παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην Banco Popular για την περίοδο έως τις 8 Ιουνίου 2017. Η Banco Popular έλαβε τμήμα της επείγουσας αυτής στήριξης της ρευστότητας. Στη συνέχεια, η Τράπεζα της Ισπανίας ανέφερε ότι δεν ήταν σε θέση να παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular.

46 Στις 6 Ιουνίου 2017, οι οίκοι DBRS και Moody's υποβάθμισαν την αξιολόγηση της Banco Popular.

Επί άλλων πραγματικών περιστατικών προγενέστερων της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης

47 Στις 23 Μαΐου 2017, το ΕΣΕ ανέθεσε στην Deloitte, ως ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, να διενεργήσει την αποτίμηση της Banco Popular βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014.

48 Στις 24 Μαΐου 2017, το ΕΣΕ ζήτησε από την Banco Popular, βάσει του άρθρου 34 του κανονισμού 806/2014, τις αναγκαίες πληροφορίες για να πραγματοποιήσει την αποτίμησή του. Στις 2 Ιουνίου 2017, ζήτησε επίσης από την Banco Popular να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία ιδιωτικής πώλησης και να χορηγήσει πρόσβαση στην ασφαλή εικονική αίθουσα δεδομένων την οποία η Banco Popular είχε δημιουργήσει στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

49 Στις 3 Ιουνίου 2017, η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ εξέδωσε την απόφαση SRB/EES/2017/06, η οποία απευθυνόταν στο Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (FROB, ταμείο για την ομαλή αναδιάρθρωση του τραπεζικού κλάδου, Ισπανία), σχετικά με τη διαδικασία πώλησης της Banco Popular. Το ΕΣΕ ενέκρινε την άμεση κίνηση της διαδικασίας πώλησης της Banco Popular από το FROB και υπέδειξε στο τελευταίο τις απαιτήσεις σχετικά με την πώληση σύμφωνα με το άρθρο 39 της οδηγίας 2014/59. Ειδικότερα, το ΕΣΕ ανέφερε ότι το FROB θα έπρεπε να επικοινωνήσει με τους πέντε δυνητικούς αγοραστές που είχαν κληθεί να υποβάλουν προσφορά στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

50 Από τους πέντε δυνητικούς αγοραστές, δύο αποφάσισαν να μη συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης και ένας αποκλείστηκε από την ΕΚΤ για λόγους προληπτικής εποπτείας.

51 Στις 4 Ιουνίου 2017, οι δύο δυνητικοί αγοραστές που είχαν αποφασίσει να συμμετάσχουν στη διαδικασία πώλησης, η Banco Santander και η Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, SA (BBVA), υπέγραψαν συμφωνία τήρησης του απορρήτου και, στις 5 Ιουνίου 2017, τους δόθηκε πρόσβαση στην εικονική αίθουσα δεδομένων.

52 Στις 5 Ιουνίου 2017, το ΕΣΕ ενέκρινε μια πρώτη αποτίμηση (στο εξής: αποτίμηση 1), σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014, σκοπός της οποίας ήταν να παράσχει τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να καθοριστεί εάν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

53 Στις 6 Ιουνίου 2017, η ΕΚΤ προέβη σε εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014.

54 Στην εκτίμηση αυτή, η ΕΚΤ ανέφερε ότι, κατά τη διάρκεια των προηγουμένων μηνών, η Banco Popular είχε υποστεί σημαντική μείωση των ταμειακών της διαθεσίμων, οφειλόμενη κυρίως σε σημαντική εξάντληση της καταθετικής της βάσης. Η Banco Popular βρέθηκε αντιμέτωπη με σημαντικές ταμειακές εκροές σε όλα τα τμήματα πελατών. Η ΕΚΤ απαρίθμησε τα γεγονότα που είχαν προκαλέσει τα προβλήματα ρευστότητας τα οποία αντιμετώπιζε η Banco Popular.

55 Συναφώς, σημείωσε ότι τον Φεβρουάριο του 2017, κατά την υποβολή των ετήσιων λογαριασμών της, η Banco Popular είχε γνωστοποιήσει την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, που οδήγησαν σε ζημίες ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2016, καθώς και την αντικατάσταση του επί μακρόν προέδρου της, ο οποίος είχε αναλάβει την αναθεώρηση της στρατηγικής της τράπεζας. Η ανακοίνωση πρόσθετων προβλέψεων και ζημιών στο τέλος του έτους είχε οδηγήσει σε υποβάθμιση της αξιολόγησης της Banco Popular από την DBRS στις 10 Φεβρουαρίου 2017 και είχε προκαλέσει έντονη ανησυχία στους πελάτες της Banco Popular, η οποία εκδηλώθηκε μέσω απροσδόκητα μεγάλων αναλήψεων καταθέσεων και μέσω συχνότατων επισκέψεων πελατών στα καταστήματα της τράπεζας.

56 Η ΕΚΤ ανέφερε επίσης ότι η δημοσίευση από την Banco Popular, στις 3 Απριλίου 2017, μιας ad hoc δημόσιας δήλωσης που ενημέρωνε για τα αποτελέσματα διαφόρων εσωτερικών ελέγχων που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις του ιδρύματος, καθώς και η επιβεβαίωση ότι ο διευθύνων σύμβουλος του ιδρύματος επρόκειτο να αντικατασταθεί λιγότερο από ένα έτος μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, προκάλεσε νέο κύμα αναλήψεων καταθέσεων. Η ΕΚΤ επισήμανε ότι αυτό το κύμα αναλήψεων καταθέσεων τροφοδοτήθηκε επίσης από:

– υποβάθμιση της αξιολόγησης της Banco Popular από τον οίκο Standard & Poor's στις 7 Απριλίου 2017,

– την ανακοίνωση της Banco Popular, στις 10 Απριλίου 2017, ότι δεν επρόκειτο να καταβάλει μερίσματα και ότι ήταν πιθανό να χρειαστεί αύξηση κεφαλαίου ή εταιρική συναλλαγή λόγω της οριακής κεφαλαιακής κατάστασης και της αναγκαίας ευθυγράμμισής της με άλλες τράπεζες όσον αφορά την κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων στοιχείων ενεργητικού,

– υποβάθμιση της αξιολόγησης της Banco Popular από τη Moody's στις 21 Απριλίου 2017,

– τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του πρώτου τριμήνου του 2017, τα οποία ήταν χειρότερα από τα αναμενόμενα,

– τη συνεχιζόμενη αρνητική κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όπως τα άρθρα της 11ης και της 15ης Μαΐου 2017, που μνημονεύονται στις σκέψεις 40 και 41 ανωτέρω, τα οποία

υπονοούσαν ότι ο πρόεδρος της Banco Popular είχε διατάξει την επείγουσα πώληση της τράπεζας λόγω επικείμενου κινδύνου πτώχευσης ή έλλειψης ρευστότητας και ότι η τράπεζα αντιμετώπιζε μεγάλη ανάγκη για πρόσθετες προβλέψεις συνεπεία επιτόπιας επιθεώρησης από τον επόπτη.

57 Η ΕΚΤ διαπίστωσε επίσης ότι οι καταθέσεις που χάθηκαν από τις 31 Μαΐου 2017 ασκούσαν ιδιαίτερη επιρροή, μετά τη δημοσιοποίηση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ότι η τράπεζα θα μπορούσε να τεθεί υπό εκκαθάριση εάν η εν εξελίξει διαδικασία πώλησης δεν απέδιδε καρπούς εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

58 Επιπλέον, η ΕΚΤ σημείωσε ότι, μολονότι η Banco Popular είχε αναπτύξει διάφορα πρόσθετα μέτρα δημιουργίας ρευστότητας τις προηγούμενες εβδομάδες και είχε αρχίσει να τα εφαρμόζει, το μέγεθος των εισροών που πραγματοποιήθηκαν και αναμένονταν ακόμη ήταν ανεπαρκές ώστε να αντιμετωπιστεί η εξάντληση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular κατά τη στιγμή της αξιολόγησης. Ανέφερε επίσης ότι, ακόμη και με τη χρήση της επείγουσας στήριξης της ρευστότητας για την οποία το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ δεν είχε εκφράσει αντιρρήσεις στις 5 Ιουνίου 2017, τα ταμειακά διαθέσιμα εκείνη την ημερομηνία δεν ήταν επαρκή για να διασφαλιστεί η δυνατότητα της Banco Popular να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της έως τις 7 Ιουνίου 2017 το αργότερο.

59 Η ΕΚΤ έκρινε ότι τα μέτρα που είχε ήδη λάβει η Banco Popular δεν ήταν αρκούντως αποτελεσματικά για να αντιστρέψουν την επιδείνωση της ταμειακής της θέσης. Επισήμανε δε ότι, ως εναλλακτικό μέτρο για να εξασφαλίσει την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της, η Banco Popular επιχειρούσε να υλοποιήσει μια εταιρική συναλλαγή, δηλαδή την πώλησή της σε ισχυρότερο ανταγωνιστή. Ωστόσο, η ΕΚΤ έκρινε ότι, δεδομένης της επιδείνωσης της κατάστασης των ταμειακών διαθεσίμων της Banco Popular, του γεγονότος ότι δεν αποδεικνυόταν ότι θα ήταν σε θέση να αντιστρέψει την κατάσταση ρευστότητάς της στο εγγύς μέλλον και του γεγονότος ότι οι διαπραγματεύσεις δεν είχαν μέχρι στιγμής οδηγήσει σε θετικό αποτέλεσμα, δεν αναμενόταν να επιβεβαιωθεί η πραγματοποίηση τέτοιας ιδιωτικής συναλλαγής εντός χρονικού διαστήματος που θα καθιστούσε εφικτό στην Banco Popular να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν θα καθίσταντο απαιτητές.

60 Η ΕΚΤ διαπίστωσε ότι, ταυτόχρονα, δεν υπήρχαν διαθέσιμα εποπτικά μέτρα ή μέτρα έγκαιρης παρέμβασης για την άμεση αποκατάσταση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular και την εξασφάλιση επαρκούς χρόνου σε αυτή για την υλοποίηση εταιρικής συναλλαγής ή άλλης λύσης. Τα μέτρα που είχε στη διάθεσή της η ΕΚΤ ως αρμόδια αρχή, δυνάμει της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο του άρθρου 104 της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ 2013, L 176, σ. 338), καθώς και των άρθρων 27 έως 29 της οδηγίας 2014/59 ή δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού 1024/2013, δεν μπορούσαν να διασφαλίσουν ότι η Banco Popular θα ήταν σε θέση να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν θα καθίσταντο απαιτητές, δεδομένης της έκτασης και του ρυθμού της διαπιστωθείσας επιδείνωσης της κατάστασης ρευστότητας.

61 Συμπερασματικά, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, την υπερβολική εκροή καταθέσεων, την ταχύτητα με την οποία η τράπεζα απώλεσε τα ταμειακά της διαθέσιμα και την αδυναμία της να εξασφαλίσει άλλες πηγές ρευστότητας, η ΕΚΤ θεώρησε ότι υπήρχαν αντικειμενικές ενδείξεις ότι

η Banco Popular πιθανώς δεν θα ήταν σε θέση, στο εγγύς μέλλον, να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές. Η ΕΚΤ συνήγαγε εξ αυτού ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή, εν πάση περιπτώσει, πιθανής στο εγγύς μέλλον πτώχευσης, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014.

62 Στις 6 Ιουνίου 2017, το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular ενημέρωσε την ΕΚΤ ότι είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης.

63 Την ίδια ημέρα, το FROB συνέταξε έγγραφο που περιείχε τα στοιχεία σχετικά με τη διαδικασία πώλησης και όριζε ως προθεσμία για την υποβολή προσφορών τα μεσάνυχτα της 6ης Ιουνίου 2017.

64 Πάντοτε την ίδια ημέρα, η BBVA, ένας από τους δύο δυνητικούς αγοραστές της Banco Popular, πληροφόρησε το FROB ότι δεν θα υπέβαλλε προσφορά.

65 Επίσης στις 6 Ιουνίου 2017, η Deloitte υπέβαλε στο ΕΣΕ δεύτερη αποτίμηση (στο εξής: αποτίμηση 2), συνταχθείσα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014. Σκοπός της αποτίμησης 2 ήταν να εκτιμηθεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Banco Popular, να εκτιμηθεί η μεταχείριση της οποίας θα είχαν τύχει οι μέτοχοι και οι πιστωτές εάν η Banco Popular είχε υπαχθεί στην κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας καθώς και να παρασχεθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων θα λαμβανόταν απόφαση σχετικά με τις μετοχές και τους τίτλους ιδιοκτησίας που θα μεταβιβάζονταν και τα οποία θα καθιστούσαν εφικτό στο ΕΣΕ τον καθορισμό των εμπορικών όρων για τους σκοπούς του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων. Ειδικότερα, η εν λόγω αποτίμηση εκτίμησε την οικονομική αξία της Banco Popular σε 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ στο καλύτερο σενάριο, σε μείον 8,2 δισεκατομμύρια ευρώ στο χειρότερο σενάριο ενώ, κατά την ακριβέστερη εκτίμηση, η αξία αυτή ανερχόταν στα μείον 2 δισεκατομμύρια ευρώ.

66 Στις 7 Ιουνίου 2017, η Banco Santander υπέβαλε δεσμευτική προσφορά.

67 Με επιστολή της 7ης Ιουνίου 2017, το FROB ενημέρωσε το ΕΣΕ ότι η Banco Santander είχε υποβάλει προσφορά στις 7 Ιουνίου στις 03:12 και ότι η τιμή που προσέφερε η Banco Santander για την πώληση των μετοχών της Banco Popular ήταν ενός ευρώ. Το FROB ανέφερε ότι το διοικητικό του συμβούλιο είχε επιλέξει την Banco Santander ως ανάδοχο στη διαδικασία πώλησης της Banco Popular μέσω διαγωνισμού και είχε αποφασίσει να προτείνει στο ΕΣΕ να ορίσει την Banco Santander ως αγοράστρια στην απόφαση του ΕΣΕ σχετικά με την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης της Banco Popular.

Επί του καθεστώτος εξυγίανσης της Banco Popular της 7ης Ιουνίου 2017

68 Στις 7 Ιουνίου 2017, η εκτελεστική σύνοδος του ΕΣΕ εξέδωσε την απόφαση SRB/EES/2017/08 σχετικά με καθεστώς εξυγίανσης της Banco Popular (στο εξής: καθεστώς εξυγίανσης), βάσει του κανονισμού 806/2014.

69 Κατά το άρθρο 1 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ, εκτιμώντας ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, αποφάσισε να υποβάλει την Banco Popular σε διαδικασία εξυγίανσης από την ημερομηνία της εξυγίανσης.

70 Ειδικότερα, το ΕΣΕ θεώρησε, πρώτον, ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεύτερον, ότι δεν υφίσταντο άλλα μέτρα που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την πτώχευση της Banco Popular εντός εύλογου χρόνου και, τρίτον, ότι ήταν αναγκαίο προς το δημόσιο συμφέρον ένα μέτρο εξυγίανσης με τη μορφή εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων της Banco Popular. Συναφώς, το ΕΣΕ επισήμανε ότι η εξυγίανση ήταν αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη των δύο στόχων του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014, ήτοι να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της τράπεζας και να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

71 Με το άρθρο 5.1 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ αποφάσισε τα εξής:

«Το εργαλείο εξυγίανσης που θα χρησιμοποιηθεί για την Banco Popular συνίσταται σε πώληση δραστηριοτήτων βάσει του άρθρου 24 του κανονισμού 806/2014 μέσω της μεταβιβάσεως των μετοχών σε αγοραστή. Η απομείωση και η μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων θα πραγματοποιηθούν αμέσως πριν από την εφαρμογή του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.»

72 Το άρθρο 6 του καθεστώτος εξυγίανσης αφορά την απομείωση της αξίας των κεφαλαιακών μέσων και το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων. Στο άρθρο 6.1, το ΕΣΕ ανέφερε ποια μέτρα είχε λάβει κατ' ενάσκηση της εξουσίας απομείωσης της αξίας που προβλέπεται στο άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014.

73 Συγκεκριμένα, με το άρθρο 6.1 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ αποφάσισε τα εξής:

– καταρχάς, να απομειωθεί το ονομαστικό ποσό του εταιρικού κεφαλαίου της Banco Popular κατά 2 098 429 046 ευρώ, με αποτέλεσμα την ακύρωση του 100 % των μετοχών της Banco Popular·

– στη συνέχεια, να μετατραπεί το σύνολο του κύριου ποσού των πρόσθετων κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 1 που είχε εκδώσει η Banco Popular και που βρίσκονταν σε κυκλοφορία κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης σε νέες μετοχές εκδόσεως της Banco Popular, καλούμενες «νέες μετοχές Ι»·

– στη συνέχεια, να μειωθεί η ονομαστική αξία των «νέων μετοχών Ι» στο μηδέν, με αποτέλεσμα την εξ ολοκλήρου ακύρωση των εν λόγω «νέων μετοχών Ι»·

– τέλος, να μετατραπεί το σύνολο του κύριου ποσού των κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 που είχε εκδώσει η Banco Popular και που βρίσκονταν σε κυκλοφορία κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης σε νέες μετοχές εκδόσεως της Banco Popular, καλούμενες «νέες μετοχές ΙΙ».

74 Το άρθρο 6.3 του καθεστώτος εξυγίανσης προβλέπει ότι αυτά τα μέτρα απομείωσης και μετατροπής βασίζονται στην αποτίμηση 2, η οποία επιβεβαιώνεται από τα αποτελέσματα μιας διαφανούς και ανοικτής διαδικασίας πώλησης διενεργούμενης από την ισπανική αρχή εξυγίανσης, το FROB.

75 Στο άρθρο 6.5 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι ασκούσε τις εξουσίες που του παρείχε το άρθρο 24, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, σχετικά με το εργαλείο πώλησης δραστηριοτήτων, διέταξε δε οι «νέες μετοχές ΙΙ» να μεταβιβαστούν στην Banco Santander, ελεύθερες κάθε δικαιώματος ή προνομίου τρίτων, ως αντιπαροχή για την καταβολή τιμής αγοράς ενός ευρώ. Διευκρινιζόταν ότι ο αποκτών είχε ήδη συναινέσει στη μεταβίβαση.

76 Το ΕΣΕ ανέφερε επίσης ότι η μεταβίβαση των «νέων μετοχών ΙΙ» έπρεπε να πραγματοποιηθεί βάσει της δεσμευτικής προσφοράς του αγοραστή της 7ης Ιουνίου 2017 και έπρεπε να υλοποιηθεί από το FROB κατ' εφαρμογήν του Ley 11/2015 de recuperación y resolución de entidades de crédito y empresas de servicios de inversión (νόμου 11/2015 για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών), της 18ης Ιουνίου 2015 (BOE αριθ. 146, της 19ης Ιουνίου 2015, σ. 50797).

77 Το καθεστώς εξυγίανσης υποβλήθηκε στην Επιτροπή προς αποδοχή στις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 05:13.

78 Στις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 06:30, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2017/1246, για την αποδοχή του καθεστώτος εξυγίανσης για την Banco Popular (ΕΕ 2017, L 178, σ. 15), και την κοινοποίησε στο ΕΣΕ. Κατά συνέπεια, το καθεστώς εξυγίανσης τέθηκε σε ισχύ την ίδια ημέρα.

79 Από την αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης 2017/1246 προκύπτουν τα εξής:

«Η Επιτροπή συμφωνεί με το καθεστώς εξυγίανσης. Ειδικότερα, συμφωνεί με τους λόγους που προβάλλονται από το ΕΣΕ για να αιτιολογήσει ότι η εξυγίανση είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014.»

80 Την ίδια ημέρα, το FROB έλαβε τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή του καθεστώτος εξυγίανσης, σύμφωνα με το άρθρο 29 του κανονισμού 806/2014. Στο πλαίσιο αυτό, το FROB συναίνεσε στη μεταβίβαση των νέων μετοχών της Banco Popular που προέκυψαν από τη μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων κατηγορίας 2 (των «νέων μετοχών ΙΙ») στην Banco Santander.

Επί των πραγματικών περιστατικών που είναι μεταγενέστερα της έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης

81 Στις 14 Ιουνίου 2018, η Deloitte διαβίβασε στο ΕΣΕ την αποτίμηση σχετικά με τη διαφορετική μεταχείριση, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφοι 16 έως 18, του κανονισμού 806/2014 και η οποία πραγματοποιήθηκε προκειμένου να καθοριστεί αν οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης αν είχε κινηθεί κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας εις βάρος της Banco Popular (στο εξής: αποτίμηση 3). Στις 31 Ιουλίου 2018, η Deloitte απέστειλε στο ΕΣΕ προσθήκη στην αποτίμηση αυτή, διορθώνοντας ορισμένα τυπικά σφάλματα.

82 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2018, κατόπιν συγχωνεύσεως δι' απορροφήσεως, η Banco Santander διαδέχθηκε, ως καθολικός διάδοχος, την Banco Popular.

83 Στις 17 Μαρτίου 2020, το ΕΣΕ εξέδωσε την απόφαση SRB/EES/2020/52 σχετικά με το αν έπρεπε να χορηγηθεί αποζημίωση στους μετόχους και τους δανειστές σε σχέση με τις πραγματοποιηθείσες δράσεις εξυγίανσης όσον αφορά την Banco Popular. Ανακοινωθέν σχετικό με την απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στις 20 Μαρτίου 2020 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (ΕΕ 2020, C 91, σ. 2). Με την απόφαση αυτή το ΕΣΕ θεώρησε ότι οι μέτοχοι και οι δανειστές που είχαν θιγεί από την εξυγίανση της Banco Popular δεν είχαν δικαίωμα αποζημίωσης από το ΕΤΕ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 76, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 806/2014.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

84 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 4 Αυγούστου 2017, οι προσφεύγοντες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

85 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 31 Οκτωβρίου 2017, το ΕΣΕ ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 92, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων όσον αφορά την προσκόμιση ορισμένων εγγράφων που μνημονεύονται στο παράρτημα. Με απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2017, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να μην κάνει δεκτό το αίτημα διεξαγωγής αποδείξεων σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας.

86 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 6 και 21 Νοεμβρίου 2017 και στις 5 και 13 Δεκεμβρίου 2017, η Banco Santander, το Συμβούλιο, το Βασίλειο της Ισπανίας και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησαν να παρέμβουν στην παρούσα διαδικασία υπέρ της Επιτροπής και του ΕΣΕ. Με διάταξη της 12ης Απριλίου 2019, ο πρόεδρος του ογδόου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου επέτρεψε την παρέμβαση της Banco Santander και, με απόφαση της 17ης Απριλίου 2019, επέτρεψε τις παρεμβάσεις του Συμβουλίου, του Βασιλείου της Ισπανίας και του Κοινοβουλίου. Το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Banco Santander κατέθεσαν το υπόμνημά τους και οι προσφεύγοντες και το ΕΣΕ κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επ' αυτών εντός των ταχθεισών προθεσμιών.

87 Στις 13 Φεβρουαρίου 2018, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε το ΕΣΕ να καταθέσει την τελευταία μη εμπιστευτική έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης και μια μη εμπιστευτική έκδοση της αποτίμησης 2, κείμενα τα οποία είχαν δημοσιευτεί στον ιστότοπό του. Το ΕΣΕ κατέθεσε τα έγγραφα εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

88 Στις 6 Ιουλίου 2018, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, έθεσε στους κύριους διαδίκους γραπτές ερωτήσεις. Οι προσφεύγοντες και το ΕΣΕ απάντησαν εμπρόθεσμα στις εν λόγω ερωτήσεις.

89 Με έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Οκτωβρίου 2018, οι προσφεύγοντες ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει την Επιτροπή και το ΕΣΕ, μέσω μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας βάσει του άρθρου 88 του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα των οποίων ο κατάλογος επισυνάπτεται στην αίτηση. Η Επιτροπή και το ΕΣΕ κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους επί της ως άνω αίτησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

90 Κατόπιν μεταβολής της σύνθεσης των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο τρίτο τμήμα, στο οποίο ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η παρούσα υπόθεση.

91 Με έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 7 Οκτωβρίου 2019, οι προσφεύγοντες προσκόμισαν νέο αποδεικτικό στοιχείο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας. Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέθεσαν παρατηρήσεις επί του νέου αυτού αποδεικτικού στοιχείου εντός των ταχθεισών προθεσμιών.

92 Κατόπιν προτάσεως του τρίτου τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας, να παραπέμψει την υπόθεση σε πενταμελές τμήμα.

93 Στις 15 Μαρτίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε την Επιτροπή και το ΕΣΕ να προσκομίσουν διάφορα έγγραφα. Με έγγραφο της 30ής Μαρτίου 2021, το ΕΣΕ απάντησε ότι τα ζητηθέντα έγγραφα ήταν εν μέρει εμπιστευτικά και ότι θα μπορούσαν να προσκομιστούν εάν το Γενικό Δικαστήριο διέτασσε τη διεξαγωγή αποδείξεων. Με έγγραφο της 30ής Μαρτίου 2021, η Επιτροπή απάντησε ότι δεν είχε στη διάθεσή της το ζητηθέν έγγραφο και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορούσε να το προσκομίσει.

94 Στις 15 Απριλίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε το ΕΣΕ να προσκομίσει ένα έγγραφο. Με επιστολή της 20ής Απριλίου 2021, το ΕΣΕ ανέφερε ότι το ζητηθέν έγγραφο ήταν εμπιστευτικό και ότι θα μπορούσε να προσκομισθεί εάν το Γενικό Δικαστήριο διέτασσε τη διεξαγωγή αποδείξεων.

95 Με διάταξη της 21ης Μαΐου 2021, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε το ΕΣΕ, βάσει, αφενός, του άρθρου 24, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, του άρθρου 91, στοιχείο β', του άρθρου 92, παράγραφος 3, καθώς και του άρθρου 103 του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσει τα πλήρη κείμενα του καθεστώτος εξυγίανσης, της αποτίμησης 2, της εκτίμησης της ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017 σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, της επιστολής της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, περιλαμβανομένου του παραρτήματός της, και της επιστολής της ΕΚΤ προς την Banco Popular της 18ης Μαΐου 2017. Το Γενικό Δικαστήριο διέταξε επίσης το ΕΣΕ να προσκομίσει τα μη εμπιστευτικά κείμενα της επιστολής της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, περιλαμβανομένου του παραρτήματός της, και της επιστολής της ΕΚΤ προς την Banco Popular της 18ης Μαΐου 2017.

96 Με διάταξη της 16ης Ιουνίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο αφαίρεσε από τη δικογραφία τις εμπιστευτικές εκδόσεις των εγγράφων που προσκόμισε το ΕΣΕ σε εκτέλεση της διάταξης της 21ης Μαΐου 2021 και διαβίβασε στους προσφεύγοντες, στην Επιτροπή, στο Βασίλειο της Ισπανίας, στο Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Banco Santander την επιστολή της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017 χωρίς το παράρτημά της.

97 Λόγω κωλύματος δύο μελών του τρίτου πενταμελούς τμήματος, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου όρισε δύο άλλους δικαστές προς συμπλήρωση του τμήματος.

98 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 21ης Ιουνίου 2021.

99 Οι προσφεύγοντες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει το καθεστώς εξυγίανσης και την απόφαση 2017/1246 (στο εξής, από κοινού: προσβαλλόμενες αποφάσεις)·

– να καταδικάσει το ΕΣΕ και την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

100 Το ΕΣΕ και η Επιτροπή ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

101 Η Banco Santander, το Βασίλειο της Ισπανίας και το Συμβούλιο ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή·

– να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

102 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

– να απορρίψει την προσφυγή καθόσον στηρίζεται στις ενστάσεις ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 806/2014·

– να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

103 Προς στήριξη της προσφυγής τους, οι προσφεύγοντες προβάλλουν οκτώ λόγους. Ο πρώτος λόγος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας καθόσον το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής που κατοχυρώνονται στα άρθρα 41 και 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), και παραβιάζει επίσης την αρχή της αναλογικότητας. Ο δεύτερος λόγος στηρίζεται σε παραβίαση των άρθρων 41 και 47 του Χάρτη. Ο τρίτος λόγος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος της ιδιοκτησίας. Ο τέταρτος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014. Ο πέμπτος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 806/2014. Ο έκτος λόγος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014. Ο έβδομος λόγος στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης. Ο όγδοος λόγος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Ο ένατος λόγος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας καθόσον τα άρθρα 18 και 22 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών.

104 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, όσον αφορά την έκταση του ελέγχου που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο, οι προσφεύγοντες στηρίζονται στην απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518), για να υποστηρίξουν ότι το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να ασκεί πλήρη έλεγχο και, ιδίως, να ελέγχει την ακρίβεια των προβαλλομένων πραγματικών περιστατικών υπό το πρίσμα των σχετικών πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων και να εκτιμά την αποδεικτική ισχύ των τελευταίων σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης και υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων που υπέβαλε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Η απαίτηση αυτή ενισχύεται όταν, όπως εν προκειμένω, οι προσφεύγοντες δεν ακούστηκαν κατά τη διαδικασία εξυγίανσης.

105 Το ΕΣΕ υποστηρίζει ότι η έκταση του δικαστικού ελέγχου του Γενικού Δικαστηρίου είναι αυτή που έχει γίνει δεκτή από τη νομολογία που εφαρμόζεται σε νομική πράξη στηριζόμενη σε διατάξεις που παρέχουν διακριτική ευχέρεια στην οικεία αρχή και αφορούν οικονομικά και, ιδιαιτέρως, τεχνικά ζητήματα.

106 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η νομολογία έχει οριοθετήσει την έκταση του ελέγχου που ασκεί το Γενικό Δικαστήριο τόσο σε περιπτώσεις στις οποίες η προσβαλλόμενη πράξη στηρίζεται σε εκτίμηση ιδιαίτερα περίπλοκων πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσεως όσο και όταν πρόκειται για περίπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις.

107 Αφενός, όσον αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες οι αρχές της Ένωσης διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια, ειδικώς ως προς την εκτίμηση ιδιαιτέρως περίπλοκων πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσεως προκειμένου να καθορισθεί η φύση και η έκταση των μέτρων που υιοθετούν, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης περιορίζεται στην εξέταση του αν κατά την άσκηση αυτής της διακριτικής ευχέρειας υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη ή σε κατάχρηση εξουσίας ή ακόμη αν τα όργανα αυτά υπερέβησαν προδήλως τα όρια της διακριτικής τους ευχέρειας. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, ο δικαστής της Ένωσης δεν μπορεί, πράγματι, να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση των πραγματικών στοιχείων επιστημονικής και τεχνικής φύσης την εκτίμηση των αρχών της Ένωσης, που είναι οι μόνες στις οποίες η Συνθήκη ΛΕΕ έχει αναθέσει την αποστολή αυτή (αποφάσεις της 21ης Ιουλίου 2011, Etimine, C-15/10, EU:C:2011:504, σκέψη 60, και της 7ης Μαρτίου 2013, Bilbaína de Alquitranes κ.λπ. κατά ECHA, T-93/10, EU:T:2013:106, σκέψη 76· βλ., επίσης, απόφαση της 11ης Μαΐου 2017, Deza κατά ECHA, T-115/15, EU:T:2017:329, σκέψη 163 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

108 Αφετέρου, όσον αφορά τον έλεγχο που ασκούν τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης επί των περίπλοκων οικονομικών εκτιμήσεων των αρχών της Ένωσης, ο έλεγχος αυτός είναι περιορισμένος, αφορά δε, κατ' ανάγκην, την εξακρίβωση της τήρησης των κανόνων της διαδικασίας και των κανόνων περί αιτιολογίας, της ακρίβειας των πραγματικών περιστατικών, καθώς και της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως και κατάχρησης εξουσίας. Επομένως, στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, δεν επιτρέπεται επίσης στον δικαστή της Ένωσης να υποκαταστήσει με τη δική του οικονομική εκτίμηση εκείνη της αρμόδιας αρχής της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1985, Remia κ.λπ. κατά Επιτροπής, 42/84, EU:C:1985:327, σκέψη 34, της 10ης Δεκεμβρίου 2020, Comune di Milano κατά Επιτροπής, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, σκέψη 100 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 16ης Ιανουαρίου 2020, Iberpotash κατά Επιτροπής, T-257/18, EU:T:2020:1, σκέψη 96 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

109 Δεδομένου ότι οι αποφάσεις που καλείται να εκδώσει το ΕΣΕ στο πλαίσιο διαδικασίας εξυγίανσης στηρίζονται σε ιδιαίτερα περίπλοκες οικονομικές και τεχνικές εκτιμήσεις, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι αρχές που απορρέουν από τη νομολογία που μνημονεύθηκε στις σκέψεις 107 και 108 ανωτέρω εφαρμόζονται στον έλεγχο που καλείται να ασκήσει ο δικαστής.

110 Εντούτοις, μολονότι αναγνωρίζεται στο ΕΣΕ περιθώριο εκτίμησης σε οικονομικά και τεχνικά ζητήματα, τούτο δεν συνεπάγεται ότι ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να απέχει από τον έλεγχο της εκ μέρους του ΕΣΕ ερμηνείας των οικονομικής φύσεως στοιχείων στα οποία στηρίζεται η απόφασή του. Πράγματι, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, ακόμη και στην περίπτωση περίπλοκων εκτιμήσεων, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης οφείλουν να ελέγχουν όχι μόνο την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων των οποίων γίνεται επίκληση, την αξιοπιστία και τη συνοχή τους, αλλά και αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο των κρίσιμων δεδομένων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για να αξιολογηθεί μια περίπλοκη κατάσταση και αν μπορούν να τεκμηριώσουν τα συμπεράσματα που συνήχθησαν από αυτά (βλ. αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2007, Ισπανία

κατά Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 26ης Μαρτίου 2019, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-621/16 P, EU:C:2019:251, σκέψη 104 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 10ης Δεκεμβρίου 2020, Comune di Milano κατά Επιτροπής, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, σκέψη 115 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

111 Συναφώς, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι το ΕΣΕ υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών ικανή να δικαιολογήσει την ακύρωση του καθεστώτος εξυγίανσης, τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζουν οι προσφεύγοντες πρέπει να είναι επαρκή για να ανατρέψουν την αξιοπιστία των πραγματικών εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στο καθεστώς αυτό (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις της 14ης Ιουνίου 2018, Lubrizol France κατά Συμβουλίου, C-223/17 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2018:442, σκέψη 39, της 12ης Δεκεμβρίου 1996, AIUFFASS και AKT κατά Επιτροπής, T-380/94, EU:T:1996:195, σκέψη 59, και της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Comune di Milano κατά Επιτροπής, T-167/13, EU:T:2018:940, σκέψη 108 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

112 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να εξετάσει, καταρχάς, τις ενστάσεις ελλείψεως νομιμότητας που προβάλλονται με τον πρώτο και τον ένατο λόγο ακυρώσεως, στη συνέχεια τον τέταρτο, τον πέμπτο και τον έκτο λόγο ακυρώσεως και τέλος τον δεύτερο, τον τρίτο, τον έβδομο και τον όγδοο λόγο ακυρώσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας καθόσον το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής που κατοχυρώνονται στα άρθρα 41 και 47 του Χάρτη, και παραβιάζει επίσης την αρχή της αναλογικότητας

113 Οι προσφεύγοντες προβάλλουν έλλειψη νομιμότητας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε τρία σκέλη τα οποία στηρίζονται στο ότι η διαδικασία του άρθρου αυτού, πρώτον, προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη, δεύτερον, προσβάλλει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη και, τρίτον, παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας.

114 Κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 277 ΣΛΕΕ αποτελεί έκφραση γενικής αρχής διασφαλίζουσας σε κάθε διάδικο το δικαίωμα να αμφισβητήσει, προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση πράξης που τον αφορά άμεσα και ατομικά, το κύρος προγενέστερων πράξεων θεσμικού οργάνου που αποτελούν τη νομική βάση της προσβαλλόμενης πράξης, αν ο διάδικος αυτός δεν διέθετε το δικαίωμα να ασκήσει, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ευθεία προσφυγή κατά των πράξεων αυτών, των οποίων υφίσταται επομένως τις συνέπειες χωρίς να του έχει παρασχεθεί η δυνατότητα να ζητήσει την ακύρωσή τους (βλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2020, BP κατά FRA, C-601/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:1048, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

115 Δεδομένου ότι το άρθρο 277 ΣΛΕΕ δεν έχει ως σκοπό να παράσχει στον διάδικο τη δυνατότητα να αμφισβητήσει τη δυνατότητα εφαρμογής οποιασδήποτε πράξεως γενικής ισχύος προς στήριξη οποιασδήποτε προσφυγής, η πράξη της οποίας προβάλλεται η έλλειψη νομιμότητας πρέπει να έχει εφαρμογή, άμεσα ή έμμεσα, στην υπόθεση που αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψη 68 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

116 Αυτός είναι ο λόγος που, στο πλαίσιο της εξετάσεως προσφυγών ακυρώσεως κατά ατομικών αποφάσεων, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι μπορούν όντως να αποτελέσουν αντικείμενο ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας οι διατάξεις πράξεως γενικής ισχύος οι οποίες συνιστούν τη βάση των σχετικών αποφάσεων ή έχουν άμεση νομική σχέση με τις αποφάσεις αυτές. Αντιθέτως, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι είναι απαράδεκτη ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που στρέφεται κατά πράξεως γενικής ισχύος, της οποίας δεν αποτελεί μέτρο εφαρμογής η ατομική προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2020, Επιτροπή και Συμβούλιο κατά Carreras Sequeros κ.λπ., C-119/19 P και C-126/19 P, EU:C:2020:676, σκέψεις 69 και 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται στο ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης

117 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η διαδικασία εξυγίανσης του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 δεν σέβεται το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη, καθόσον δεν προβλέπει τη δυνατότητα των μετόχων και των πιστωτών της οντότητας, των οποίων τα δικαιώματα εθίγησαν, να γνωστοποιήσουν την άποψή τους πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

118 Το ΕΣΕ και το Κοινοβούλιο υποστηρίζουν ότι, στην υποθετική περίπτωση όπου οι μέτοχοι ιδρύματος υπό εξυγίανση διέθεταν δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης δυνάμει του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη, το δικαίωμα αυτό θα αναγνωριζόταν ακόμη και ελλείψει ρητής διάταξης στον κανονισμό 806/2014. Η απουσία ρητής διάταξης, στο άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014, η οποία να προβλέπει ακρόαση των μετόχων δεν συνεπάγεται τον παράνομο χαρακτήρα του κανονισμού αυτού, στο μέτρο που καμία διάταξη δεν απαγορεύει μια τέτοια ακρόαση.

119 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη προβλέπει ότι το δικαίωμα της χρηστής διοίκησης περιλαμβάνει το δικαίωμα κάθε προσώπου σε προηγούμενη ακρόαση πριν να ληφθεί ατομικό μέτρο εις βάρος του.

120 Το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης διασφαλίζει σε κάθε πρόσωπο τη δυνατότητα να γνωστοποιεί, λυσιτελώς και αποτελεσματικώς, την άποψή του κατά τη διάρκεια διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως δυνάμενης να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά του. Εκτός αυτού, πρέπει να διευκρινιστεί ότι το δικαίωμα ακρόασης επιδιώκει διττό σκοπό. Αφενός, συμβάλλει στην κατά το δυνατόν ακριβέστερη και ορθότερη εξέταση του φακέλου και εξακρίβωση των πραγματικών περιστατικών και, αφετέρου, διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία του ενδιαφερομένου. Ειδικότερα, το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης σκοπεί να διασφαλίσει ότι κάθε βλαπτική απόφαση λαμβάνεται εν πλήρει γνώσει της καταστάσεως και επιδιώκει, μεταξύ άλλων, να παράσχει τη δυνατότητα στην αρμόδια αρχή να διορθώσει ένα λάθος ή στον ενδιαφερόμενο να προβάλει στοιχεία της προσωπικής του κατάστασης που συνηγορούν υπέρ του να ληφθεί η απόφαση, να μη ληφθεί ή να έχει το τάδε ή το δείνα περιεχόμενο (βλ. απόφαση της 4ης Ιουνίου 2020, ΕΥΕΔ κατά De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, σκέψεις 68 και 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

121 Επισημαίνεται ότι το Δικαστήριο έχει επιβεβαιώσει τη σημασία του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης και το ευρύτατο περιεχόμενό του στην έννομη τάξη της Ένωσης, κρίνοντας ότι το δικαίωμα αυτό πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθε διαδικασία δυνάμενη να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής πράξης. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο σεβασμός του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης επιβάλλεται ακόμη και όταν η εφαρμοστέα ρύθμιση δεν προβλέπει

ρητώς την τήρηση μιας τέτοιας διατύπωσης (βλ. αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2012, M., C-277/11, EU:C:2012:744, σκέψεις 85 και 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 18ης Ιουνίου 2020, Επιτροπή κατά QR, C-831/18 P, EU:C:2020:481, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 7ης Νοεμβρίου 2019, ADDE κατά Κοινοβουλίου, T-48/17, EU:T:2019:780, σκέψη 89 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

122 Επομένως, δεδομένου του χαρακτήρα της ως θεμελιώδους και γενικής αρχής του δικαίου της Ένωσης, η εφαρμογή της αρχής των δικαιωμάτων άμυνας, στα οποία συγκαταλέγεται το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, δεν μπορεί ούτε να αποκλείεται ούτε να περιορίζεται από κανονιστική διάταξη και η τήρηση της αρχής αυτής πρέπει, επομένως, να διασφαλίζεται τόσο σε περίπτωση πλήρους έλλειψης ειδικής κανονιστικής ρύθμισης όσο και σε περίπτωση ύπαρξης κανονιστικής ρύθμισης η οποία δεν λαμβάνει υπόψη την εν λόγω αρχή (βλ. απόφαση της 18ης Ιουνίου 2014, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-260/11, EU:T:2014:555, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

123 Πράγματι, το πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος ακρόασης, ως θεμελιώδους αρχής και δικαιώματος της έννομης τάξης της Ένωσης, ενεργοποιείται όταν η διοίκηση προτίθεται να εκδώσει βλαπτική πράξη, ήτοι πράξη δυνάμενη να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντα του οικείου ιδιώτη ή κράτους μέλους, καθόσον η εφαρμογή του δεν εξαρτάται από την ύπαρξη ρητού προς τούτο κανόνα προβλεπόμενου από το δευτερογενές δίκαιο (απόφαση της 18ης Ιουνίου 2014, Ισπανία κατά Επιτροπής, T-260/11, EU:T:2014:555, σκέψη 64).

124 Συναφώς, επισημαίνεται, αφενός, ότι, κατά την αιτιολογική του σκέψη 121, ο κανονισμός 806/2014 σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που αναγνωρίζονται, ιδίως, στον Χάρτη, μεταξύ των οποίων και τα δικαιώματα άμυνας, και θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές. Αφετέρου, καμία διάταξη του κανονισμού 806/2014 δεν αποκλείει ούτε περιορίζει ρητώς το δικαίωμα των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας να ακουστούν κατά τη διαδικασία εξυγίανσης.

125 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, η απουσία ειδικής διάταξης στο άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 η οποία να προβλέπει ακρόαση των μετόχων της οντότητας που αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης πριν από την έκδοση απόφασης δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως απόλυτη άρνηση παροχής του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης σε κάθε περίπτωση, η οποία θίγει το βασικό περιεχόμενο του δικαιώματος αυτού. Οι προσφεύγοντες κακώς υποστηρίζουν ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 επιτρέπει τον αποκλεισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης σε όλες τις περιπτώσεις, και όχι μόνο σε επείγουσες περιπτώσεις.

126 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί, όπως παρατήρησαν η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, ότι ένα μέτρο εξυγίανσης ληφθέν από το ΕΣΕ μετά το πέρας της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 έχει ως αντικείμενο την εξυγίανση οντότητας. Η οντότητα που αποτελεί το αντικείμενο της εξυγίανσης πρέπει να θεωρηθεί ως το πρόσωπο σε βάρος του οποίου λαμβάνεται ατομικό μέτρο και υπέρ του οποίου κατοχυρώνεται το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του Χάρτη.

127 Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές της οικείας οντότητας δεν είναι αποδέκτες μέτρου εξυγίανσης, το οποίο δεν αποτελεί ατομική απόφαση ληφθείσα εις βάρος τους.

128 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ μπορεί να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της οντότητας την οποία αφορά μέτρο εξυγίανσης, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού αυτού.

129 Επομένως, η διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού, έστω και αν δεν αποτελεί ατομική διαδικασία κινηθείσα κατά των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας, μπορεί να οδηγήσει στη λήψη μέτρου εξυγίανσης ικανού να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους.

130 Πάντως, η νομολογία του Δικαστηρίου, που παρατίθεται στη σκέψη 121 ανωτέρω, έχει προκρίνει ευρεία ερμηνεία του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα αυτό διασφαλίζεται σε κάθε πρόσωπο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που μπορεί να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής γι' αυτό πράξης. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο οι μέτοχοι ιδρύματος που αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης να μπορούν να επικαλεστούν το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης.

131 Εντούτοις, η άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, κατά το οποίο:

«Κάθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον παρόντα Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από το νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών. Τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων.»

132 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν η απουσία, στον κανονισμό 806/2014, διάταξης η οποία να προβλέπει ρητώς ακρόαση των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 18 του εν λόγω κανονισμού συνιστά περιορισμό στην άσκηση του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης ο οποίος είναι σύμφωνος με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

133 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, δεν είναι απόλυτα προνόμια, αλλά μπορούν να συνοδεύονται από περιορισμούς, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί πράγματι ανταποκρίνονται σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει το επίμαχο μέτρο και δεν συνιστούν, λαμβανομένου υπόψη του επιδιωκόμενου σκοπού, υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θίγει την ίδια την ουσία των κατ' αυτόν τον τρόπο κατοχυρούμενων δικαιωμάτων (βλ. αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2013, G. και R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, σκέψη 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 20ής Δεκεμβρίου 2017, Prequ'Italia, C-276/16, EU:C:2017:1010, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

134 Συναφώς, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι ο περιορισμός του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των μετόχων δικαιολογείται, αφενός, από τον σκοπό της διασφάλισης της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών και, αφετέρου, από την ανάγκη διασφάλισης της αποτελεσματικότητας των αποφάσεων εξυγίανσης, οι οποίες πρέπει να εκδίδονται ταχέως.

135 Κατά πρώτο λόγο, επισημαίνεται ότι πολλές αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 806/2014, ιδίως οι αιτιολογικές σκέψεις 12, 58 και 61, αναφέρουν ότι η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών αποτελεί έναν από τους σκοπούς που επιδιώκονται με τους μηχανισμούς εξυγίανσης που θεσπίζει ο κανονισμός αυτός.

136 Εκτός αυτού, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης κατά το άρθρο 14 του ίδιου αυτού κανονισμού, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό. Στους στόχους της εξυγίανσης του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014 περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ο στόχος «να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης, μεταξύ άλλων στις υποδομές της αγοράς, και με τη διατήρηση της πειθαρχίας στην αγορά», καθώς και ο στόχος «να προστατευθούν οι δημόσιοι πόροι, με την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης από έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη».

137 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει επισημάνει ότι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην οικονομία της Ένωσης. Οι τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα συνιστούν βασική πηγή χρηματοδοτήσεως για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις διάφορες αγορές. Επιπλέον, συχνά οι τράπεζες είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους και αρκετές εξ αυτών λειτουργούν σε διεθνές επίπεδο. Για τον λόγο αυτόν, η αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας ή περισσοτέρων τραπεζών ενέχει τον κίνδυνο ταχύτατης εξάπλωσης στις λοιπές τράπεζες, είτε στο οικείο κράτος μέλος είτε σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό ενέχει, συνακόλουθα, τον κίνδυνο αρνητικών δευτερογενών επιπτώσεων σε άλλους τομείς της οικονομίας (αποφάσεις της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 50, της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψη 72, και της 25ης Μαρτίου 2021, Balgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, σκέψη 108).

138 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο σκοπός που συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος με ταυτόχρονη αποφυγή των υπερβολικών δημοσίων δαπανών και ελαχιστοποίηση των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού συνιστά υπέρτερο δημόσιο συμφέρον (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 69).

139 Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) έκρινε, με την απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, Camberrow MM5 AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2004:0401DEC005035799, § 6), ότι, στους οικονομικώς ευαίσθητους τομείς όπως η σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος, τα κράτη διαθέτουν ευρύ περιθώριο εκτίμησης και ότι, ως εκ τούτου, η μη παροχή σε μέτοχο της δυνατότητας να συμμετάσχει στη διαδικασία που οδήγησε στην πώληση της τράπεζας δεν ήταν δυσανάλογη υπό το πρίσμα των θεμιτών στόχων της προστασίας των δικαιωμάτων των πιστωτών και της διαφύλαξης της ορθής διαχείρισης της κατάστασης αφερεγγυότητας της τράπεζας.

140 Πρέπει επίσης να μνημονευθεί η απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ. (C-41/15, EU:C:2016:836), η οποία εκδόθηκε επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 8, 25 και 29 της δεύτερης οδηγίας 77/91/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου [54, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ], για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις

αυτές ισοδύναμες, όσον αφορά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας και τη διατήρηση και τις μεταβολές του κεφαλαίου της (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 230). Η υπόθεση εκείνη αφορούσε ένα έκτακτο μέτρο των εθνικών αρχών με σκοπό να αποτραπεί, μέσω αύξησης κεφαλαίου, η πτώχευση εταιρίας η οποία, κατά το αιτούν δικαστήριο, απειλούσε τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα της Ένωσης. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η προστασία την οποία παρείχε η δεύτερη οδηγία 77/91 στους μετόχους και τους πιστωτές ανώνυμης εταιρίας όσον αφορά το μετοχικό της κεφάλαιο δεν καταλάμβανε εθνικό μέτρο το οποίο εκδίδεται στο πλαίσιο σοβαρής διαταραχής της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού συστήματος κράτους μέλους και έχει σκοπό να αντιμετωπίσει συστημική απειλή για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα της Ένωσης, λόγω της ανεπάρκειας των ιδίων πόρων της συγκεκριμένης εταιρίας (απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ., C-41/15, EU:C:2016:836, σκέψη 50). Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι δεν αντέβαινε στις διατάξεις της δεύτερης οδηγίας 77/91 έκτακτο μέτρο που αφορά το μετοχικό κεφάλαιο ανώνυμης εταιρίας, το οποίο οι εθνικές αρχές έλαβαν σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας και του χρηματοπιστωτικού συστήματος κράτους μέλους, χωρίς την έγκριση της γενικής συνέλευσης της εταιρίας αυτής και με σκοπό την αποτροπή συστημικού κινδύνου και τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της Ένωσης (βλ. απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ., C-41/15, EU:C:2016:836, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

141 Οι εκτιμήσεις αυτές ισχύουν, κατ' αναλογίαν, για την περίπτωση πρώην μετόχων τράπεζας η οποία έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 806/2014.

142 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι ένας άλλος σκοπός της εξυγίανσης του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, ήτοι να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας την οποία αφορά ένα μέτρο εξυγίανσης, συμβάλλει επίσης στον σκοπό γενικού συμφέροντος που συνίσταται στην προστασία της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών.

143 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο 35, της οδηγίας 2014/59, ως κρίσιμες λειτουργίες ενός ιδρύματος νοούνται «οι δραστηριότητες, υπηρεσίες ή λειτουργίες των οποίων η διακοπή ενδέχεται, σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, να οδηγήσει σε διαταραχή της παροχής ζωτικών υπηρεσιών στην πραγματική οικονομία ή να διαταράξει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα λόγω του μεγέθους του ιδρύματος ή του ομίλου, του μεριδίου του στην αγορά, των εξωτερικών και εσωτερικών του διασυνδέσεων, της πολυπλοκότητας ή των διασυνοριακών δραστηριοτήτων του, ιδίως σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα υποκατάστασης των εν λόγω δραστηριοτήτων, υπηρεσιών ή λειτουργιών».

144 Συναφώς, το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/778 της Επιτροπής, της 2ας Φεβρουαρίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59 όσον αφορά τις περιστάσεις και προϋποθέσεις υπό τις οποίες η καταβολή έκτακτων εκ των υστέρων εισφορών ενδέχεται να αναβληθεί, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, και σχετικά με τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων, υπηρεσιών και λειτουργιών που αφορούν κρίσιμες λειτουργίες, και για τον προσδιορισμό των επιχειρηματικών τομέων και των συναφών υπηρεσιών που αφορούν βασικούς επιχειρηματικούς τομείς (ΕΕ 2016, L 131, σ. 41), προβλέπει τα κριτήρια καθορισμού των κρίσιμων λειτουργιών. Πρόκειται για μια λειτουργία που παρέχεται από ένα ίδρυμα σε τρίτα μέρη τα οποία δεν είναι συνδεδεμένα με το ίδρυμα ή τον όμιλο και της οποίας η αιφνίδια διατάραξη είναι πιθανό να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα τρίτα μέρη, να προκαλέσει μετάδοση ή να υπονομεύσει τη γενική εμπιστοσύνη των συμμετεχόντων στην αγορά, λόγω της συστημικής σπουδαιότητας της λειτουργίας για τα τρίτα μέρη και της συστημικής σπουδαιότητας του ιδρύματος ή του ομίλου που παρέχει τη λειτουργία.

145 Επομένως, ο σκοπός που συνίσταται στη διασφάλιση της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας την οποία αφορά μέτρο εξυγίανσης, ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014, αποσκοπεί στην αποτροπή της διακοπής των λειτουργιών αυτών η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει διαταραχές όχι μόνο στην οικεία αγορά, αλλά και στο σύνολο της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της Ένωσης.

146 Κατά συνέπεια, ένα μέτρο εξυγίανσης, δεδομένου ότι αποσκοπεί στη διατήρηση ή την αποκατάσταση της οικονομικής κατάστασης ενός πιστωτικού ιδρύματος, ιδίως εφόσον αποτελεί εναλλακτική λύση έναντι της εκκαθάρισής του, πρέπει να γίνει δεκτό ότι όντως ανταποκρίνεται σε σκοπό γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζεται από την Ένωση (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 25ης Μαρτίου 2021, Balgarska Narodna Banka, C-501/18, EU:C:2021:249, σκέψη 108).

147 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η διαδικασία εξυγίανσης, η οποία θεσπίστηκε με τον κανονισμό 806/2014 και περιγράφεται στο άρθρο 18 αυτού, επιδιώκει σκοπό γενικού ενδιαφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, ήτοι τον σκοπό της διασφάλισης της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών, που είναι ικανός να δικαιολογήσει περιορισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης.

148 Κατά δεύτερο λόγο, από πολλές αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 806/2014 συνάγεται ότι, όταν απαιτείται μέτρο εξυγίανσης, το μέτρο αυτό πρέπει να λαμβάνεται ταχέως. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για τις αιτιολογικές σκέψεις 26, 31 και 53 καθώς και, ειδικότερα, για την αιτιολογική σκέψη 56 του κανονισμού αυτού, η οποία προβλέπει ότι, για την ελαχιστοποίηση τυχόν διαταραχής στη χρηματοπιστωτική αγορά και την οικονομία, η διαδικασία εξυγίανσης θα πρέπει να επιτυγχάνεται σε σύντομο χρονικό διάστημα.

149 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι σκοπός του κανονισμού 806/2014 είναι η θέσπιση, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 8 αυτού, αποτελεσματικότερων μηχανισμών εξυγίανσης, οι οποίοι θα πρέπει να αποτελούν θεμελιώδες εργαλείο για την αποφυγή των επιζήμιων συνεπειών που είχαν στο παρελθόν οι χρεοκοπίες των τραπεζών, και ότι ο σκοπός αυτός προϋποθέτει ταχεία λήψη αποφάσεων, όπως προκύπτει από τις σύντομες προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 18 του εν λόγω κανονισμού, προκειμένου να μη διακυβεύεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα (απόφαση της 6ης Μαΐου 2021, ABLV Bank κ.λπ. κατά ΕΚΤ, C-551/19 P και C-552/19 P, EU:C:2021:369, σκέψη 55).

150 Έτσι, το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι, όταν η ΕΚΤ εκτιμά ότι μια οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την εκτίμηση αυτή στην Επιτροπή και στο ΕΣΕ. Κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όταν το ΕΣΕ προβαίνει το ίδιο σε εκτίμηση, ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την εκτίμηση αυτή στην ΕΚΤ. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, το ΕΣΕ εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης το οποίο, δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, διαβιβάζεται στην Επιτροπή αμέσως μετά την έγκρισή του. Η Επιτροπή διαθέτει τότε προθεσμία είκοσι τεσσάρων ωρών για να αποδεχτεί το καθεστώς εξυγίανσης ή να διατυπώσει αντιρρήσεις.

151 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, αφ' ης στιγμής η οντότητα πληροί τις προϋποθέσεις για τη λήψη μέτρου εξυγίανσης, ήτοι, πρώτον, βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, δεύτερον, δεν υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και, τρίτον, η εξυγίανσή της είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή

περισσοτέρων από τους σκοπούς του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014, το άρθρο 18 του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι η απόφαση πρέπει να εκδοθεί εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

152 Αυτή η ταχεία λήψη απόφασης αποσκοπεί, ειδικότερα, στο να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της ενδιαφερόμενης οντότητας και να αποτραπούν οι συνέπειες ενδεχόμενης πτώχευσης της οντότητας επί της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Επομένως, η ταχεία λήψη απόφασης αποτελεί προϋπόθεση της αποτελεσματικότητάς της.

153 Έτσι, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι ο επείγων χαρακτήρας που απαιτεί άμεση δράση της αρμόδιας αρχής δικαιολογεί τον περιορισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των προσώπων που θίγονται από τα μέτρα που θεσπίζονται στον τομέα της περιβαλλοντικής ευθύνης (πρβλ. απόφαση της 9ης Μαρτίου 2010, ERG κ.λπ., C-379/08 και C-380/08, EU:C:2010:127, σκέψη 67) και στον τομέα της γεωργίας (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2006, Dokter κ.λπ., C-28/05, EU:C:2006:408, σκέψη 76).

154 Επιπλέον, στον τομέα των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η γνωστοποίηση των λόγων στους οποίους στηρίζεται η αρχική εγγραφή του ονόματος προσώπου ή οντότητας στον κατάλογο των προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα, πριν από την εγγραφή αυτή, θα μπορούσε να διακυβεύσει την αποτελεσματικότητα των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων και οικονομικών πόρων που επιβάλλει το δίκαιο της Ένωσης. Για την επίτευξη του σκοπού που επιδιώκει ο εφαρμοστέος κανονισμός, τα μέτρα αυτά πρέπει, ως εκ της φύσεώς τους, να επιβάλλονται αιφνιδιαστικά και να εφαρμόζονται αμέσως (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψεις 338 έως 340, της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 61, και της 12ης Φεβρουαρίου 2020, Amisi Kumba κατά Συμβουλίου, T-163/18, EU:T:2020:57, σκέψη 51).

155 Για λόγους που αφορούν επίσης τον επιδιωκόμενο από το δίκαιο της Ένωσης σκοπό και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που αυτό προβλέπει, οι αρχές της Ένωσης δεν έχουν, ωσαύτως, την υποχρέωση να ακούσουν τους προσφεύγοντες πριν από την αρχική αναγραφή των ονομάτων τους στον κατάλογο των προσώπων τα οποία υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψη 341, και της 25ης Απριλίου 2013, Gbagbo κατά Συμβουλίου, T-119/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:216, σκέψη 103).

156 Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο περιορισμός του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης δεν αφορά την οντότητα που αποτελεί αντικείμενο εξυγίανσης, αλλά τους μετόχους ή τους πιστωτές της.

157 Επισημαίνεται επίσης ότι, με την απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, Camberrow MM5 AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2004:0401DEC005035799), το ΕΔΔΑ διαπίστωσε ότι η πώληση της τράπεζας που τελούσε υπό πτώχευση ως επιχείρησης σε λειτουργία πραγματοποιήθηκε προκειμένου να επιτευχθεί η ταχεία και ασφαλέστερη ικανοποίηση των πιστωτών της, οι οποίοι ανέμεναν από πολλών ετών να λάβουν τα οφειλόμενα σε αυτούς ποσά, και η ταχεία ολοκλήρωση της διαδικασίας πτώχευσης. Κατά συνέπεια, η αναγκαιότητα για απλότητα και ταχύτητα στη διαδικασία που οδήγησε στην πώληση της τράπεζας ήταν κεφαλαιώδους σημασίας. Αν ο νόμος είχε προβλέψει ότι το πτωχευτικό δικαστήριο οφείλει να ζητήσει τη γνώμη όλων των μετόχων και

πιστωτών της τράπεζας, τούτο θα είχε οδηγήσει σε σημαντική επιβράδυνση της διαδικασίας και, κατά συνέπεια, σε περαιτέρω καθυστέρηση ως προς την καταβολή των οφειλόμενων στους πιστωτές ποσών και την ολοκλήρωση της διαδικασίας πτώχευσης.

158 Στην απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2005, Capital Bank AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2005:1124JUD004942999, § 136), το ΕΔΔΑ έκρινε ότι, σε έναν οικονομικά ευαίσθητο τομέα όπως η σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος και σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να υφίσταται επιτακτική ανάγκη να αναλαμβάνεται δράση με τη μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια και χωρίς προειδοποίηση, προκειμένου να αποφευχθούν ανεπανόρθωτες ζημίες για την τράπεζα, τους καταθέτες και τους λοιπούς πιστωτές της ή για το τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα στο σύνολό του.

159 Επιπλέον, το γεγονός ότι το μέτρο εξυγίανσης ενδέχεται να οδηγήσει σε επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων και των πιστωτών της ενδιαφερόμενης οντότητας δεν μπορεί να δικαιολογήσει υποχρέωση να παρασχεθεί σε αυτούς δικαίωμα ακρόασης πριν από τη λήψη του μέτρου αυτού.

160 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο έχει επισημάνει, στη σκέψη 282 της απόφασης της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ. (T-680/13, EU:T:2018:486), ότι οι εφαρμοστέες διαδικασίες πρέπει να παρέχουν στον ενδιαφερόμενο κατάλληλη ευκαιρία για να εκθέσει στις αρμόδιες αρχές την άποψή του. Προς διασφάλιση της τήρησης της απαίτησης αυτής, η οποία είναι εγγενής στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), οι εφαρμοστέες διαδικασίες πρέπει να εξετάζονται υπό ένα γενικό πρίσμα (πρβλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-402/05 P και C-415/05 P, EU:C:2008:461, σκέψη 368 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 25ης Απριλίου 2013, Gbagbo κατά Συμβουλίου, T-119/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:216, σκέψη 119, και απόφαση του ΕΔΔΑ της 20ής Ιουλίου 2004, Bäck κατά Φινλανδίας, CE:ECHR:2004:0720JUD003759897, § 56). Κατόπιν τούτου, η εν λόγω απαίτηση δεν πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι ο ενδιαφερόμενος πρέπει, υπό όλες τις περιστάσεις, να μπορεί να διατυπώσει την άποψή του στις αρμόδιες αρχές πριν από τη λήψη των μέτρων που θίγουν το δικαίωμά του στην ιδιοκτησία (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Σεπτεμβρίου 2006, Maupas κ.λπ. κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2006:0919JUD001384402, § 20 και 21).

161 Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τούτο ισχύει, παραδείγματος χάριν, όταν τα επίμαχα μέτρα δεν συνιστούν κυρώσεις και εντάσσονται σε μια συγκυρία έκτακτης ανάγκης, όπως συμβαίνει με ένα μέτρο εξυγίανσης. Ως προς το τελευταίο αυτό σημείο, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι το ζήτημα ήταν να αποτραπεί ο επικείμενος κίνδυνος κατάρρευσης των επηρεαζόμενων τραπεζών ώστε να διαφυλαχθεί η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος ορισμένου κράτους μέλους και να προληφθεί, έτσι, τυχόν μετάδοση σε άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ. Αν είχε όμως διεξαχθεί διαδικασία προηγούμενης διαβούλευσης, στο πλαίσιο της οποίας οι χιλιάδες καταθέτες και μέτοχοι των επηρεαζόμενων τραπεζών θα είχαν μπορέσει να διατυπώσουν την άποψή τους ώστε να ληφθεί υπόψη πριν από την έκδοση των βλαπτικών διατάξεων, θα είχε αναπόφευκτα καθυστερήσει η εφαρμογή των μέτρων που αποσκοπούσαν στην αποτροπή μιας τέτοιας κατάρρευσης. Θα διακυβευόταν, συνεπώς, σε σημαντικό βαθμό η υλοποίηση του σκοπού της διαφύλαξης της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος του εν λόγω κράτους μέλους και, ως εκ τούτου, της πρόληψης τυχόν μετάδοσης σε άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ (βλ. απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ., T-680/13, EU:T:2018:486, σκέψη 282 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

162 Η εκτίμηση αυτή επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο, το οποίο έκρινε ότι το Γενικό Δικαστήριο ορθώς στήριξε τη συλλογιστική του στην απόφαση του ΕΔΔΑ της 21ης Ιουλίου 2016, Ματατάς κ.λπ. κατά Ελλάδας (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614), από την οποία προκύπτει ότι η απαίτηση να προβλέπεται από τον νόμο κάθε περιορισμός στο δικαίωμα ιδιοκτησίας δεν σημαίνει ότι έπρεπε να προηγηθεί της θέσπισης του νόμου αυτού διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, ιδίως όταν μια τέτοια προηγούμενη διαβούλευση αναπόφευκτα θα καθυστερούσε την εφαρμογή των μέτρων για την αποτροπή της κατάρρευσης των οικείων τραπεζών (απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2020, Συμβούλιο κ.λπ. κατά K. Chrysostomides & Co. κ.λπ., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P και C-604/18 P, EU:C:2020:1028, σκέψη 159).

163 Εξάλλου, πρέπει να θεωρηθεί ότι η ανάγκη ταχείας δράσης χωρίς ενημέρωση των μετόχων και των πιστωτών μιας οντότητας σχετικά με την επικείμενη διαδικασία εξυγίανσης που την αφορά αποσκοπεί στο να αποφευχθεί η επιδείνωση της κατάστασης της οντότητας αυτής η οποία θα έβλαπτε την αποτελεσματικότητα του μέτρου εξυγίανσης. Πράγματι, η ενημέρωση των μετόχων ή των ομολογιούχων της τράπεζας ότι η τράπεζα ενδέχεται να υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και, επομένως, ότι θεωρήθηκε ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης θα μπορούσε να τους παρακινήσει να πωλήσουν τους τίτλους τους στις αγορές και να οδηγήσει επίσης σε μαζική ανάληψη καταθέσεων, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια να επιδεινώσει την οικονομική κατάσταση της τράπεζας και να καταστήσει δυσχερέστερη, αν όχι αδύνατη, την εξεύρεση λύσης ικανής να εμποδίσει την εκκαθάρισή της.

164 Συναφώς, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 116 του κανονισμού 806/2014, κάθε πληροφορία που παρέχεται σχετικά με μια απόφαση πριν από τη λήψη της, είτε πρόκειται για το κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις εξυγίανσης είτε για τη χρησιμοποίηση ενός συγκεκριμένου εργαλείου ή την ανάληψη οποιασδήποτε δράσης στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει αντίκτυπο στα δημόσια και ιδιωτικά συμφέροντα που αφορά η δράση.

165 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η πρόβλεψη, με τον κανονισμό 806/2014, διαβούλευσης με τους μετόχους και τους πιστωτές της οικείας οντότητας πριν από τη λήψη μέτρου εξυγίανσης θα προκαλούσε σημαντική επιβράδυνση της διαδικασίας και, ως εκ τούτου, θα υπονόμευε τόσο την επίτευξη των σκοπών του μέτρου όσο και την αποτελεσματικότητά του.

166 Εξάλλου, το ΕΣΕ υποστηρίζει ότι οι φήμες που αφορούν τα ιδρύματα ή τις χρηματοπιστωτικές αγορές μπορούν να έχουν εκτεταμένες συνέπειες και ότι, ως εκ τούτου, το ίδιο πρέπει να εξασφαλίζει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαδικασιών. Στο μέτρο που η ακρόαση προσώπων δυνάμενων να θιγούν από το μέτρο εξυγίανσης θα είχε ως συνέπεια τη δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα επικείμενα μέτρα, θα έπρεπε να αναμένονται αρνητικές συνέπειες για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, λόγω της συστημικής σημασίας των πληροφοριών αυτών.

167 Ο ισχυρισμός των προσφευγόντων ότι ο δεύτερος σκοπός γενικού συμφέροντος που επικαλείται το ΕΣΕ είναι η προστασία της εμπιστευτικότητας οφείλεται σε εσφαλμένη κατανόηση του επιχειρήματος του ΕΣΕ. Συγκεκριμένα, με το επιχείρημα αυτό, το ΕΣΕ υποστηρίζει ότι η εμπιστευτικότητα της διαδικασίας αποτελεί αναγκαίο μέσο για την προστασία του γενικού συμφέροντος που συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

168 Επιπλέον, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι κάθε ανησυχία σχετικά με τη δημοσιοποίηση θα μπορούσε να αρθεί μέσω αυστηρών κανόνων περί εμπιστευτικότητας.

169 Το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε εσφαλμένη κατανόηση του σκοπού που επιδιώκεται με την προστασία της εμπιστευτικότητας της διαδικασίας. Συγκεκριμένα, οι πληροφορίες που πρέπει να μη δημοσιοποιούνται, ιδίως στους μετόχους, αφορούν την εφαρμογή της διαδικασίας εξυγίανσης. Με τον τρόπο αυτό λαμβάνεται υπόψη ο κίνδυνος να παρακινηθούν οι μέτοχοι, ενημερωθέντες για τη διαδικασία αυτή πριν από την έκδοση απόφασης, να μεταβιβάσουν τις μετοχές τους, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια να επιδεινωθεί η κατάσταση της οντότητας και να προκληθεί κίνδυνος πτώχευσης και, στην περίπτωση των τραπεζών συστημικής σημασίας, να προκληθεί κίνδυνος μετάδοσης στο σύνολο της αγοράς.

170 Επιπλέον, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, δεδομένου ότι η ταυτότητα των μετόχων της οντότητας είναι άγνωστη, η αρμόδια για την εξυγίανση αρχή θα έπρεπε να απευθύνει δημόσια πρόσκληση σε αυτούς προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους, πράγμα που συνεπάγεται κίνδυνο τραπεζικού πανικού. Όπως επισημαίνει και το Συμβούλιο, δεδομένου ότι οι μετοχές και οι ομολογίες αποτελούν αντικείμενο συνεχούς διαπραγμάτευσης στις αγορές, είναι, στην πράξη, αδύνατο να διαπιστωθεί ποιοι ιδιώτες και θεσμικοί επενδυτές πρέπει να ειδοποιηθούν.

171 Επομένως, οι δεσμεύσεις εμπιστευτικότητας των μετόχων, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι τελευταίοι είναι δυνατόν να ταυτοποιηθούν, δεν μπορούν να αποσοβήσουν τον κίνδυνο που εγκυμονεί για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα η διάδοση της πληροφορίας ότι μια οντότητα υπόκειται σε διαδικασία εξυγίανσης.

172 Οι προσφεύγοντες υποστήριξαν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι μια ακρόαση των μετόχων κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο του μέτρου εξυγίανσης, δηλαδή πριν η οντότητα θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, θα ήταν νοητή, δεδομένου ότι κατά το στάδιο αυτό δεν ασκούνταν πίεση λόγω επείγοντος.

173 Επισημαίνεται ότι η διαδικασία εξυγίανσης του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 αρχίζει μόλις πληρωθούν οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις και ότι τα στάδια σχεδιασμού της εξυγίανσης δεν εμπίπτουν στη διαδικασία αυτή. Επομένως, το επιχείρημα των προσφευγόντων δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014. Εν πάση περιπτώσει, οι εκτιμήσεις που εκτίθενται στις σκέψεις 169 και 170 ανωτέρω αποκλείουν τη διαβούλευση με τους μετόχους της οικείας οντότητας όχι μόνον αφού κινηθεί η διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, αλλά και κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο του μέτρου.

174 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η ακρόαση των μετόχων και των πιστωτών της οντότητας την οποία αφορά ένα μέτρο εξυγίανσης, πριν από τη λήψη του μέτρου αυτού, θα υπονόμευε τους σκοπούς της προστασίας της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών και της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας, καθώς και τις απαιτήσεις ταχύτητας και αποτελεσματικότητας της διαδικασίας εξυγίανσης.

175 Επομένως, η απουσία διάταξης η οποία να προβλέπει ακρόαση των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 συνιστά περιορισμό του δικαιώματος ακρόασης ο οποίος είναι δικαιολογημένος και αναγκαίος για την επίτευξη σκοπού γενικού ενδιαφέροντος και τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

176 Το συμπέρασμα αυτό δεν ανατρέπεται από τα λοιπά επιχειρήματα των προσφευγόντων.

177 Πρώτον, οι προσφεύγοντες στηρίζονται στο έγγραφο εργασίας SWD/2012/166 final των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 6ης Ιουνίου 2012, με τίτλο «εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση των οδηγιών 77/91/ΕΟΚ και 82/891/ΕΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ και 2011/35/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010» (στο εξής: εκτίμηση επιπτώσεων), με το οποίο η Επιτροπή αναγνώρισε ότι οι μέτοχοι έχουν δικαίωμα να «εκφράσουν τις αντιρρήσεις τους για τα μέτρα αναδιάρθρωσης».

178 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση, στην οποία προέβη και το ΕΣΕ, ότι το απόσπασμα της εκτίμησης επιπτώσεων που παραθέτουν οι προσφεύγοντες αναφέρεται ρητώς στο δικαίωμα σε δίκαιη δίκη και στο δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, το οποίο κατοχυρώνεται στα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ. Επομένως, το απόσπασμα αυτό αναφέρεται στο δικαίωμα πραγματικής προσφυγής των μετόχων κατά μέτρου που έχει ήδη ληφθεί, αλλά δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αναφέρεται σε δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης πριν από την έκδοση απόφασης εξυγίανσης.

179 Δεύτερον, οι προσφεύγοντες επικαλούνται την απόφαση του ΕΔΔΑ της 24ης Νοεμβρίου 2005, Capital Bank AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2005:1124JUD004942999). Υποστηρίζουν ότι, στην υπόθεση εκείνη, μια εθνική αρχή ανακάλεσε την άδεια λειτουργίας ορισμένης τράπεζας χωρίς να την ειδοποιήσει προηγουμένως και χωρίς να της παράσχει τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή. Το ΕΔΔΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, λαμβανομένης υπόψη της εξέχουσας θέσης που κατέχει το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη σε μια δημοκρατική κοινωνία, δεν ήταν δικαιολογημένη η απόφαση του βουλγαρικού δικαστηρίου να διατηρήσει σε ισχύ την απόφαση της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας χωρίς να της ασκήσει οποιαδήποτε κριτική ή να τη θέσει υπό οποιαδήποτε συζήτηση, τούτο δε σε συνδυασμό με την απουσία κάθε μέσου ενδελεχούς εξέτασης της απόφασης αυτής στο πλαίσιο διαδικασίας άμεσου ελέγχου.

180 Όπως υπογραμμίζουν οι ίδιοι οι προσφεύγοντες, το θεμελιώδες στοιχείο της απόφασης του ΕΔΔΑ της 24ης Νοεμβρίου 2005, Capital Bank AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2005:1124JUD004942999), καθώς και της απόφασης του ΕΔΔΑ της 19ης Ιουνίου 2008, Ismeta Bačić κατά Κροατίας (CE:ECHR:2008:0619JUD004359506), είναι η διαπίστωση ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ έχει εφαρμογή σε πτωχευτική διαδικασία.

181 Επομένως, όπως επισημαίνουν η Επιτροπή και το ΕΣΕ, η απόφαση του ΕΔΔΑ της 24ης Νοεμβρίου 2005, Capital Bank AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2005:1124JUD004942999), είχε ως αντικείμενο προσβολή του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, της ΕΣΔΑ, λόγω μη πρόβλεψης, στο βουλγαρικό δίκαιο, της δυνατότητας άσκησης ενδίκου βοηθήματος κατά απόφασης της Εθνικής Τράπεζας της Βουλγαρίας περί ανάκλησης της άδειας λειτουργίας μιας τράπεζας και αφορούσε μόνον τα δικονομικά δικαιώματα του οικείου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και όχι τα δικαιώματα των μετόχων και πιστωτών. Η απόφαση αυτή δεν αφορούσε το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης πριν από την έκδοση απόφασης και, επομένως, δεν ασκεί επιρροή.

182 Τρίτον, οι προσφεύγοντες επικαλούνται επίσης τις νομοθεσίες ορισμένων κρατών μελών που παρέχουν στους πιστωτές και στους μετόχους τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

183 Αρκεί η διαπίστωση, στην οποία προέβη και το ΕΣΕ, ότι οι εθνικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν είναι συγκρίσιμες με τη διαδικασία εξυγίανσης κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 806/2014. Πράγματι, στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας σε εθνικό επίπεδο, η ακρόαση των πιστωτών πραγματοποιείται μόλις κινηθεί η διαδικασία αφερεγγυότητας. Επομένως, όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, με την κίνηση της διαδικασίας αφερεγγυότητας, η ζημία για τους μετόχους και τους πιστωτές έχει ήδη εκδηλωθεί και η δημοσιοποίηση της αφερεγγυότητας δεν μπορεί να την επιδεινώσει. Αντιθέτως, όσον αφορά τη διαδικασία εξυγίανσης, η δημοσιοποίηση πληροφοριών στους πιστωτές της ενδιαφερόμενης οντότητας σχετικά με ενδεχόμενη εξυγίανση μπορεί να έχει σοβαρές αρνητικές συνέπειες.

184 Επιπλέον, όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, με την απόφαση της 1ης Απριλίου 2004, Camberrow MM5 AD κατά Βουλγαρίας (CE:ECHR:2004:0401DEC005035799), το ΕΔΔΑ έκρινε ότι η υποχρέωση διαβούλευσης με τους μετόχους και τους πιστωτές στο πλαίσιο πτωχευτικής διαδικασίας θα συνεπαγόταν καθυστέρηση στη διαδικασία και ότι η αδυναμία του πλειοψηφούντος μετόχου να μετάσχει στη διαδικασία δεν ήταν δυσανάλογη υπό το πρίσμα των θεμιτών στόχων της προστασίας των δικαιωμάτων των πιστωτών της τράπεζας και της διατήρησης της ορθής διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας της τράπεζας.

185 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, καθόσον η διαδικασία την οποία το άρθρο αυτό καθιερώνει προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης μη προβλέποντας ακρόαση των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας, πρέπει να απορριφθεί.

186 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί το πρώτο σκέλος.

Επί του δεύτερου σκέλους, που στηρίζεται στο ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής

187 Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 δεν σέβεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, στο μέτρο που δεν υφίσταται δικαστικός έλεγχος της διαδικασίας αυτής. Η δυνατότητα άσκησης προσφυγής ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δεν μπορεί να θεραπεύσει την προσβολή του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να διατάξει το οικείο θεσμικό όργανο να λάβει μέτρα για την ανάκληση των πράξεων που θέτουν σε εφαρμογή την εξυγίανση.

188 Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται, κατ' ουσίαν, ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής καθόσον δεν προβλέπει την παρέμβαση δικαστή πριν από την έκδοση της απόφασης εξυγίανσης.

189 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 47 του Χάρτη, το οποίο επιβεβαιώνει την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, ορίζει, στο πρώτο εδάφιο, ότι, σε περιπτώσεις προσβολής των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει, στην πράξη, τη δυνατότητα να προσφύγει στη δικαιοσύνη σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει το συγκεκριμένο άρθρο. Η ύπαρξη μάλιστα αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου προς διασφάλιση της τηρήσεως των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την ύπαρξη κράτους δικαίου (βλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2020, Bank Refah Kargaran κατά Συμβουλίου, C-134/19 P, EU:C:2020:793, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

190 Αρκεί η διαπίστωση ότι το επιχείρημα των προσφευγόντων στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του περιεχομένου του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής που κατοχυρώνει το άρθρο 47 του Χάρτη. Συγκεκριμένα, το άρθρο 47 του Χάρτη κατοχυρώνει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατά βλαπτικής πράξης και όχι πριν από την έκδοσή της.

191 Κατόπιν της λήψης μέτρου εξυγίανσης, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής διασφαλίζεται μέσω της δυνατότητας άσκησης προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ κατά των αποφάσεων του ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 86 του κανονισμού 806/2014, και κατά των αποφάσεων της Επιτροπής, καθώς και μέσω της δυνατότητας άσκησης αγωγής αποζημίωσης.

192 Στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως ασκούμενης κατά μέτρου εξυγίανσης, το Γενικό Δικαστήριο δύναται να εξετάσει τη συμβατότητα της διαδικασίας που ακολούθησε το ΕΣΕ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν βασίμως να υποστηρίζουν ότι η διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 δεν υπόκειται σε κανένα δικαστικό έλεγχο.

193 Επιπλέον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η δυνατότητα άσκησης προσφυγής ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου δεν μπορεί να θεραπεύσει την προσβολή του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, στο μέτρο που το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να διατάξει το οικείο θεσμικό όργανο να λάβει μέτρα για την ανάκληση των πράξεων που θέτουν σε εφαρμογή την εξυγίανση.

194 Πρέπει να επισημανθεί ότι το αντικείμενο του άρθρου 47 του Χάρτη δεν είναι η τροποποίηση του συστήματος δικαστικού ελέγχου που προβλέπουν οι Συνθήκες, και δη οι κανόνες περί παραδεκτού των ευθειών προσφυγών που ασκούνται ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης, όπως απορρέει επίσης και από τις επεξηγήσεις σχετικά με το άρθρο 47, οι οποίες πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 52, παράγραφος 7, του Χάρτη, να λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία της (βλ. αποφάσεις της 3ης Οκτωβρίου 2013, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-583/11 P, EU:C:2013:625, σκέψη 97 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 25ης Φεβρουαρίου 2021, VodafoneZiggo Group κατά Επιτροπής, C-689/19 P, EU:C:2021:142, σκέψη 136 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

195 Αρκεί να υπομνησθεί ότι, έστω και αν ο δικαστής της Ένωσης δεν διαθέτει εξουσία να απευθύνει διαταγές προς το ΕΣΕ, το ΕΣΕ υποχρεούται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 86, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014 και του άρθρου 266 ΣΛΕΕ, να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

196 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το γεγονός ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 δεν προβλέπει παρέμβαση της δικαστικής εξουσίας κατά τη διαδικασία που οδηγεί στην έκδοση απόφασης εξυγίανσης δεν συνιστά παράβαση του άρθρου 47 του Χάρτη.

197 Τέλος, κακώς οι προσφεύγοντες στηρίζονται στη νομολογία σχετικά με τα περιοριστικά μέτρα, κατά την οποία η τήρηση της υποχρέωσης γνωστοποίησης της αιτιολογίας μιας απόφασης είναι αναγκαία προκειμένου να παρέχεται στους αποδέκτες των περιοριστικών μέτρων η δυνατότητα να υπερασπιστούν τα δικαιώματά τους υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και προκειμένου να γίνει σεβαστό το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

198 Πράγματι, σε αντίθεση με τα περιοριστικά μέτρα με τα οποία επιβάλλεται σε ένα πρόσωπο ατομικό μέτρο οικονομικής και χρηματοοικονομικής κύρωσης (δέσμευση κεφαλαίων), το καθεστώς εξυγίανσης δεν συνιστά ατομικό μέτρο εις βάρος των μετόχων της οικείας οντότητας. Επομένως, η μνημονευόμενη από τους προσφεύγοντες νομολογία κατά την οποία το πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται περιοριστικό μέτρο πρέπει, ως αποδέκτης μιας τέτοιας απόφασης, να λάβει γνωστοποίηση της αιτιολογίας της απόφασης αυτής, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω.

199 Επομένως, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, κατά το μέτρο που προσβάλλει το δικαίωμα πραγματικής ένδικης προσφυγής, πρέπει να απορριφθεί και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί και το δεύτερο σκέλος.

Επί του τρίτου σκέλους, που στηρίζεται στο ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας

200 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, στο μέτρο που, για τους λόγους που εκτίθενται στα δύο πρώτα σκέλη του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, η διαδικασία εξυγίανσης του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 δεν σέβεται το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και το δικαίωμα πραγματικής ένδικης προσφυγής, η διαδικασία αυτή δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 122 του κανονισμού 806/2014, που είναι «η συγκρότηση αποτελεσματικού και αποδοτικού ενιαίου ευρωπαϊκού πλαισίου για την εξυγίανση των οντοτήτων και η διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής των κανόνων εξυγίανσης».

201 Αρκεί να υπομνησθεί, αφενός, ότι, με το πρώτο σκέλος συνήχθη το συμπέρασμα ότι η μη διενέργεια ακρόασης των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης δικαιολογούνταν, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, από αναγκαίο στόχο γενικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη. Αφετέρου, από την ανάλυση του δεύτερου σκέλους προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι η διαδικασία του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής.

202 Επομένως, δεδομένου ότι τα δύο πρώτα σκέλη απορρίφθηκαν, το τρίτο σκέλος πρέπει επίσης να απορριφθεί.

203 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, που προβλήθηκε με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί του ένατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 18 και 22 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών

204 Οι προσφεύγοντες προβάλλουν έλλειψη νομιμότητας των άρθρων 18 και 22 του κανονισμού 806/2014, βάσει του άρθρου 277 ΣΛΕΕ, για τον λόγο ότι τα άρθρα αυτά παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών και οι οποίες απορρέουν από την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7).

205 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η απόφαση του ΕΣΕ σχετικά με το ζήτημα αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 συνεπάγεται ευρεία διακριτική ευχέρεια. Το ΕΣΕ προβαίνει σε περίπλοκες οικονομικές εκτιμήσεις και, κατ' αυτόν τον τρόπο, μετέχει στην εφαρμογή πραγματικής οικονομικής πολιτικής. Το ΕΣΕ διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως για να αποφασίσει ποιο εργαλείο εξυγίανσης θα επιλεγεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 6, και του άρθρου 22 του κανονισμού 806/2014. Υποστηρίζουν ότι οι διατάξεις του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, κατά το οποίο η Επιτροπή αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης εντός είκοσι τεσσάρων ωρών, συνιστούν καταστρατήγηση των αρχών που τέθηκαν με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Λαμβανομένης υπόψη της τασσόμενης προθεσμίας, η πολιτική εξυγίανσης αποφασίζεται από το ΕΣΕ ενώ η λειτουργία της Επιτροπής περιορίζεται στην αποδοχή της πολιτικής αυτής.

206 Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι η διαδικασία που θεσπίζεται με τον κανονισμό 806/2014 είναι σύμφωνη με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Ο νομοθέτης της Ένωσης δεν παρέσχε διακριτική ευχέρεια στο ΕΣΕ, στο μέτρο που το καθεστώς εξυγίανσης του ΕΣΕ παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα μόνον αφότου γίνει δεκτό από την Επιτροπή ή το Συμβούλιο. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ή το Συμβούλιο έχουν την αποκλειστική εξουσία να αποφασίζουν επί ζητημάτων που συνεπάγονται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας, έπεται ότι τα θεσμικά αυτά όργανα αναλαμβάνουν τη νομική και πολιτική ευθύνη για τον καθορισμό της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της εξυγίανσης.

207 Επισημαίνεται ότι οι Συνθήκες δεν περιέχουν καμία διάταξη η οποία να προβλέπει την ανάθεση αρμοδιοτήτων σε όργανο ή οργανισμό της Ένωσης. Επομένως, δεν υπάρχει καμία μνεία των οργανισμών ούτε στο άρθρο 290 ΣΛΕΕ, το οποίο αναθέτει στην Επιτροπή τη λήψη αποφάσεων υπό τη μορφή νομοθετικών πράξεων, ούτε στο άρθρο 291 ΣΛΕΕ, το οποίο αναγνωρίζει εκτελεστικές εξουσίες στα κράτη μέλη, την Επιτροπή, και, σε πιο περιορισμένη έκταση, στο Συμβούλιο (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα N. Jääskinen στην υπόθεση Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-270/12, EU:C:2013:562, σημείο 75).

208 Επομένως, οι αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών τέθηκαν από τη νομολογία, και ιδίως από την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Εν συνεχεία, η απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18), εφάρμοσε τις αρχές αυτές στην περίπτωση που ο νομοθέτης της Ένωσης έχει αναθέσει αυτοτελείς εξουσίες σε οργανισμό.

209 Στη σκέψη 41 της απόφασης της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-270/12, EU:C:2014:18), το Δικαστήριο επισήμανε ότι, με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7), είχε υπογραμμίσει, κατ' ουσίαν, ότι οι συνέπειες που προκύπτουν από τη μεταβίβαση εξουσιών είναι πολύ διαφορετικές, ανάλογα με το αν αυτή αφορά σαφώς οριοθετημένες εκτελεστικές εξουσίες, η άσκηση των οποίων, ως εκ τούτου, επιδέχεται αυστηρό έλεγχο υπό το πρίσμα αντικειμενικών κριτηρίων, καθοριζόμενων από τη μεταβιβάζουσα αρχή, ή αν η μεταβίβαση αφορά «διακριτική εξουσία, που προϋποθέτει ευρεία ελευθερία εκτιμήσεως και μπορεί, ανάλογα με τον τρόπο ασκήσεώς της, ν' αποτελέσει έκφραση πραγματικής οικονομικής πολιτικής».

210 Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι είχε επισημάνει επίσης, με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7), ότι η πρώτου είδους μεταβίβαση δεν είναι ικανή να τροποποιήσει αισθητά τις συνέπειες της ασκήσεως των εξουσιών τις οποίες αφορά, ενώ

η δεύτερου είδους μεταβίβαση, στο πλαίσιο της οποίας οι επιλογές της μεταβιβάζουσας αρχής υποκαθίστανται με τις επιλογές της αρχής υπέρ της οποίας συντελείται, αποτελεί «πραγματική μετάθεση ευθύνης» (απόφαση της 22ας Ιανουαρίου 2014, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-270/12, EU:C:2014:18, σκέψη 42).

211 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι η διαδικασία λήψης των μέτρων εξυγίανσης την οποία θέσπισε ο νομοθέτης με τον κανονισμό 806/2014 αποτελούσε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατύπωσε η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου με γνωμοδότηση της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με την πρόταση κανονισμού της Επιτροπής, η οποία αποσκοπούσε στην εκτίμηση της συμβατότητας της διαδικασίας που προβλεπόταν αρχικώς στην πρόταση κανονισμού με τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7).

212 Αρχικώς, στην πρόταση κανονισμού που εξετάστηκε στη γνωμοδότηση αυτή, η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και του ΕΣΕ ήταν διαφορετική από εκείνη που έγινε τελικώς δεκτή στον κανονισμό 806/2014. Μεταξύ άλλων, η μεν Επιτροπή είχε την εξουσία να υποβάλλει μια οντότητα σε εξυγίανση, να καθορίζει πλαίσιο για τη χρήση των εργαλείων εξυγίανσης και να αποφασίζει αν και πώς έπρεπε να χρησιμοποιηθούν οι εξουσίες απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, το δε ΕΣΕ, σύμφωνα με το πλαίσιο που καθόριζε η Επιτροπή, ήταν αρμόδιο να εκδίδει τις αποφάσεις που απευθύνονταν στις εθνικές αρχές εξυγίανσης.

213 Στη γνωμοδότησή της, η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου επισήμανε ότι ορισμένα μέτρα τα οποία μπορούσε να περιλάβει το ΕΣΕ σε απόφαση εξυγίανσης δεν προσδιορίζονταν με επαρκή ακρίβεια. Η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου έκρινε ότι η γενική οικονομία και η διάρθρωση της πρότασης κανονισμού, κατά την οποία η Επιτροπή αποδέχεται τη βασική απόφαση εξυγίανσης και το ΕΣΕ υποχρεούται να ενεργεί στο πλαίσιο των κριτηρίων που καθορίζει η Επιτροπή, ήταν σύμφωνες με το δίκαιο της Ένωσης, όπως αυτό ερμηνεύθηκε με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Έκρινε, ωστόσο, ότι οι εξουσίες του ΕΣΕ να εφαρμόζει τα εργαλεία εξυγίανσης και τις αποφάσεις φαίνονταν, σε ορισμένο βαθμό, να συνεπάγονται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας και να βαίνουν πέραν της άσκησης αμιγώς τεχνικής εξουσίας. Κατέληξε δε στο συμπέρασμα ότι, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να είναι αναγκαίο είτε να περιληφθούν στον κανονισμό άλλες διατάξεις με σκοπό την ορθή οριοθέτηση της εκ μέρους του ΕΣΕ εφαρμογής των εργαλείων εξυγίανσης είτε να προβλεφθεί η συμμετοχή θεσμικού οργάνου της Ένωσης με εκτελεστικές αρμοδιότητες στην άσκηση των εξουσιών αυτών.

214 Ο νομοθέτης της Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη την ως άνω γνωμοδότηση της νομικής υπηρεσίας του Συμβουλίου, τροποποίησε τον μηχανισμό λήψης μέτρων εξυγίανσης. Δεδομένου ότι η λήψη μέτρου εξυγίανσης συνεπάγεται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας, ο νομοθέτης επιφύλαξε την αρμοδιότητα αυτή σε θεσμικό όργανο και όχι στο ΕΣΕ.

215 Τούτο προκύπτει, ειδικότερα, από τις αιτιολογικές σκέψεις 24 και 26 του κανονισμού 806/2014, οι οποίες έχουν ως εξής:

«(24) Δεδομένου ότι μόνο τα θεσμικά όργανα της Ένωσης μπορούν να καθορίσουν την πολιτική εξυγίανσης που εφαρμόζεται στην Ένωση και ότι εξακολουθεί να υπάρχει κάποια διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την υιοθέτηση κάθε συγκεκριμένου καθεστώτος εξυγίανσης, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η ενδεικνυόμενη συμμετοχή του Συμβουλίου και της Επιτροπής, ως θεσμικών οργάνων που μπορούν να έχουν εκτελεστικές αρμοδιότητες σύμφωνα με το άρθρο 291 ΣΛΕΕ. Η αξιολόγηση των στοιχείων διακριτικής

ευχέρειας στις αποφάσεις περί εξυγίανσης που λαμβάνονται από το Συμβούλιο Εξυγίανσης θα πρέπει να διενεργείται από την Επιτροπή. Λόγω του σημαντικού αντικτύπου των αποφάσεων περί εξυγίανσης στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των κρατών μελών και της Ένωσης στο σύνολό της, καθώς και στη δημοσιονομική κυριαρχία των κρατών μελών, είναι σημαντικό να ανατεθεί στο Συμβούλιο η εκτελεστική αρμοδιότητα να λαμβάνει ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την εξυγίανση. Θα πρέπει συνεπώς να εναπόκειται στο Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, να ασκεί ουσιαστικό έλεγχο στις εκτιμήσεις του Συμβουλίου Εξυγίανσης σχετικά με την ύπαρξη λόγων δημόσιου συμφέροντος και να αξιολογεί κάθε σημαντική αλλαγή του ύψους των πόρων του Ταμείου που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε μια συγκεκριμένη δράση εξυγίανσης. […]

(26) […] Το Συμβούλιο Εξυγίανσης, εάν θεωρεί ότι πληρούνται όλα τα κριτήρια για την ενεργοποίηση εξυγίανσης, θα πρέπει να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης. Η διαδικασία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, στην οποία συμμετέχουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, ενισχύει την απαραίτητη επιχειρησιακή ανεξαρτησία του Συμβουλίου Εξυγίανσης ενώ ταυτόχρονα τηρεί την αρχή της ανάθεσης εξουσιών σε επικουρικά όργανα σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης […]. Κατά συνέπεια, ο παρών κανονισμός προβλέπει ότι το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίνεται από το Συμβούλιο Εξυγίανσης τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον, εντός 24 ωρών από τη στιγμή της έγκρισής του από το Συμβούλιο Εξυγίανσης, δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις από το Συμβούλιο ή την Επιτροπή ή εφόσον το καθεστώς εξυγίανσης γίνει δεκτό από την Επιτροπή. Οι λόγοι για τους οποίους επιτρέπεται στο Συμβούλιο να διατυπώσει αντιρρήσεις, βάσει πρότασης της Επιτροπής, για το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Εξυγίανσης θα πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στην ύπαρξη δημόσιου συμφέροντος και σε σημαντικές τροποποιήσεις τις οποίες επιφέρει η Επιτροπή στο ύψος των πόρων του Ταμείου που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με την πρόταση του Συμβουλίου Εξυγίανσης. […] Ως παρατηρητής στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Εξυγίανσης, η Επιτροπή θα πρέπει σε διαρκή βάση να ελέγχει συνεχώς κατά πόσον το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Εξυγίανσης συνάδει πλήρως προς τον παρόντα κανονισμό, εξισορροπώντας δεόντως τους διάφορους στόχους και τα διακυβευόμενα συμφέροντα, υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και διαφυλάττει την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς. Δεδομένου ότι η δράση εξυγίανσης απαιτεί μια πολύ ταχύρρυθμη διαδικασία λήψης αποφάσεων, το Συμβούλιο και η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζονται στενά, και το Συμβούλιο δεν θα πρέπει να επαναλαμβάνει την προεργασία που έχει ήδη αναλάβει η Επιτροπή. […]»

216 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, ο κανονισμός 806/2014, ιδίως η αιτιολογική του σκέψη 26, δεν αναγνωρίζει ότι η ανάθεση εξουσιών στο ΕΣΕ δημιουργεί προβλήματα όσον αφορά τη μεταβίβαση εξουσιών. Αντιθέτως, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η απόφαση να υπαχθεί μια οντότητα σε μέτρο εξυγίανσης που λαμβάνεται βάσει του κανονισμού 806/2014 προϋποθέτει την άσκηση διακριτικής ευχέρειας που συνεπάγεται επιλογή οικονομικής πολιτικής, ο νομοθέτης προέβλεψε ειδικό μηχανισμό αποδοχής στο άρθρο 18, παράγραφος 7, του κανονισμού αυτού.

217 Επομένως, όσον αφορά τη διαδικασία εξυγίανσης, το άρθρο 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι η Επιτροπή είτε αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης είτε διατυπώνει αντιρρήσεις όσον αφορά τις πτυχές του καθεστώτος εξυγίανσης οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια και ότι το καθεστώς εξυγίανσης εφαρμόζεται μόνον εφόσον το Συμβούλιο ή η Επιτροπή δεν προβάλουν αντιρρήσεις εντός 24 ωρών μετά τη διαβίβασή του από το ΕΣΕ.

218 Επομένως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, προκειμένου το καθεστώς εξυγίανσης να παραγάγει έννομα αποτελέσματα, είναι αναγκαίο ένα θεσμικό όργανο της Ένωσης, ήτοι η Επιτροπή ή το Συμβούλιο, να αποδεχτεί το καθεστώς αυτό όσον αφορά τις πτυχές του οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια. Ο νομοθέτης της Ένωσης ανέθεσε έτσι σε θεσμικό όργανο τη νομική και πολιτική ευθύνη για τον καθορισμό της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της εξυγίανσης, αποφεύγοντας, ως εκ τούτου, μια «πραγματική μετάθεση ευθύνης» κατά την έννοια της απόφασης της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7).

219 Όπως υποστηρίζουν η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ο Ευρωπαίος νομοθέτης, θεσπίζοντας τη διαδικασία λήψης μέτρου εξυγίανσης που προβλέπεται από τον κανονισμό 806/2014 και επιφυλάσσοντας ρητώς στα θεσμικά όργανα της Ένωσης την εξουσία απόφασης σχετικά με τις πτυχές ενός τέτοιου μέτρου οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια, δεν μεταβίβασε αυτοτελή εξουσία στο ΕΣΕ.

220 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα των προσφευγόντων σχετικά με τις αρμοδιότητες που παρέχουν στο ΕΣΕ τα άρθρα 18 και 22 του κανονισμού 806/2014.

221 Πρώτον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014, κατά την οποία ένα μέτρο εξυγίανσης πρέπει να είναι αναγκαίο για λόγους δημοσίου συμφέροντος, παρέχει στο ΕΣΕ ευρεία διακριτική ευχέρεια, δεδομένου ότι η προϋπόθεση αυτή απαιτεί από το ΕΣΕ να διαμεσολαβεί για την άρση των συγκρούσεων μεταξύ διαφόρων δημόσιων συμφερόντων και να προβαίνει σε σύνθετες οικονομικές εκτιμήσεις και, πράττοντας τούτο, να συμμετέχει στην εφαρμογή πραγματικής οικονομικής πολιτικής.

222 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το άρθρο 18, παράγραφος 7, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ρητώς ότι η Επιτροπή μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις ως προς το καθεστώς εξυγίανσης, αν αυτό δεν πληροί το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος.

223 Η τήρηση της προϋπόθεσης του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014 αποτελεί όρο για την έκδοση απόφασης να τεθεί ένα ίδρυμα υπό εξυγίανση και ο έλεγχος της αναγκαιότητας του μέτρου από πλευράς δημοσίου συμφέροντος συνεπάγεται την άσκηση διακριτικής ευχέρειας συνεπαγόμενης ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως. Για τον λόγο αυτό, ο νομοθέτης της Ένωσης ανέθεσε ρητώς στην Επιτροπή, και ενδεχομένως στο Συμβούλιο, τον έλεγχο της τήρησης της προϋπόθεσης αυτής.

224 Δεύτερον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 6, και του άρθρου 22 του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως για να αποφασίσει ποιο εργαλείο εξυγίανσης πρόκειται να εφαρμοστεί. Το ΕΣΕ καθοδηγείται από τους σκοπούς του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014, οι οποίοι εμπεριέχουν υποκειμενικά κριτήρια.

225 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 7, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014, η Επιτροπή εκτιμά αν το καθεστώς εξυγίανσης πληροί το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ', του άρθρου αυτού. Συναφώς, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, «[γ]ια τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων

εξυγίανσης κατά το άρθρο 14, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό».

226 Επισημαίνεται επίσης ότι το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 ορίζει τα εξής:

«Όταν ενεργούν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης που αναφέρεται στο άρθρο 18, το Συμβούλιο Εξυγίανσης, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και, κατά περίπτωση, οι εθνικές αρχές εξυγίανσης, σε σχέση με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της εξυγίανσης και επιλέγουν τα εργαλεία εξυγίανσης και τις εξουσίες εξυγίανσης που επιτυγχάνουν, κατά τη γνώμη τους, καλύτερα τους στόχους εξυγίανσης που αντιστοιχούν στις περιστάσεις της κάθε περίπτωσης.»

227 Επομένως, οι σκοποί του άρθρου 14 του κανονισμού 806/2014 δεν επιβάλλονται μόνο στο ΕΣΕ, αλλά και στην Επιτροπή, όταν αυτή αποδέχεται την επιλογή του εργαλείου εξυγίανσης. Προκύπτει επίσης ότι εναπόκειται στην Επιτροπή, κατά την αξιολόγηση του ζητήματος αν τηρήθηκε το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος, να εκτιμήσει αν η επιλογή του εργαλείου εξυγίανσης είναι κατάλληλη και αναλογική προς τους σκοπούς της εξυγίανσης.

228 Ως εκ τούτου, το ΕΣΕ δεν έχει αυτοτελή αρμοδιότητα να αποφασίζει την υπαγωγή οντότητας σε μέτρο εξυγίανσης κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 ούτε να αποφασίζει ποιο εργαλείο εξυγίανσης πρέπει να εφαρμοστεί βάσει του άρθρου 22 του κανονισμού αυτού. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, οι ως άνω διατάξεις δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση στο ΕΣΕ εξουσιών συνεπαγόμενων την άσκηση διακριτικής ευχέρειας.

229 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν επίσης ότι οι διατάξεις του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, κατά τις οποίες η Επιτροπή αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης εντός είκοσι τεσσάρων ωρών, συνιστούν καταστρατήγηση των αρχών που τέθηκαν με την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7). Λαμβανομένης υπόψη της τασσόμενης προθεσμίας, η πολιτική εξυγίανσης αποφασίζεται από το ΕΣΕ ενώ η λειτουργία της Επιτροπής περιορίζεται στην αποδοχή της πολιτικής αυτής.

230 Επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 30 του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ ενημερώνει την Επιτροπή για κάθε μέτρο που λαμβάνει προκειμένου να προετοιμάσει την εξυγίανση, ότι το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή συνεργάζονται στενά, ιδίως στις φάσεις του σχεδιασμού της εξυγίανσης, της έγκαιρης παρέμβασης και της εξυγίανσης, και ότι ανταλλάσσουν μεταξύ τους όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Επιπλέον, το άρθρο 43, παράγραφος 3, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι η Επιτροπή ορίζει εκπρόσωπο που έχει δικαίωμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις των εκτελεστικών συνόδων και των συνόδων ολομέλειας του ΕΣΕ ως μόνιμος παρατηρητής και ότι ο εκπρόσωπός της έχει το δικαίωμα συμμετοχής στις συζητήσεις και έχει πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα.

231 Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι η Επιτροπή ενημερώνεται και συμμετέχει στις προπαρασκευαστικές φάσεις της λήψης μέτρου εξυγίανσης. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, η Επιτροπή δεν ανακαλύπτει το καθεστώς εξυγίανσης μόνον αφότου το τελευταίο θεσπιστεί από το ΕΣΕ, αλλά διαθέτει επαρκή χρόνο, κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας του, προκειμένου να αξιολογήσει τις πτυχές του οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια.

232 Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή διαθέτει μόνον είκοσι τέσσερις ώρες για να αποδεχτεί το καθεστώς εξυγίανσης την οδηγεί σε απλή επικύρωσή του. Δεδομένου ότι η ιδιότητά της ως παρατηρητή τής παρέχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει τις εργασίες κατά τις διάφορες φάσεις που προηγούνται της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, η αποδοχή του δεν συνιστά απλώς τυπική διατύπωση.

233 Εξάλλου, οι μνημονευόμενες από τους προσφεύγοντες περιστάσεις που οδήγησαν στην έκδοση της απόφασης της Επιτροπής εν προκειμένω δεν ασκούν επιρροή στην εκτίμηση της νομιμότητας των προσβαλλόμενων διατάξεων του κανονισμού 806/2014.

234 Επομένως, από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας των άρθρων 18 και 22 του κανονισμού 806/2014, η οποία προβλήθηκε με τον ένατο λόγο ακυρώσεως, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

235 Εκτός αυτού, επισημαίνεται ότι, με το υπόμνημα απάντησης οι προσφεύγοντες προσθέτουν επιχειρήματα με τα οποία ζητούν να διαπιστωθεί, επικουρικώς, ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο κανονισμός 806/2014 είναι σύμφωνος με τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών και οι οποίες απορρέουν από την απόφαση της 13ης Ιουνίου 1958, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (9/56, EU:C:1958:7), η αρχή αυτή δεν τηρήθηκε εν προκειμένω. Ισχυρίζονται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2017/1246 μη έχοντας πλήρη επίγνωση των πτυχών του καθεστώτος εξυγίανσης οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια και ότι, ελλείψει νόμιμης αποδοχής, το καθεστώς εξυγίανσης στηρίζεται σε πλάνη περί το δίκαιο ή σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

236 Η Επιτροπή και το ΕΣΕ υποστηρίζουν ότι, με τα επιχειρήματα αυτά που προβάλλονται για πρώτη φορά με το υπόμνημα απάντησης, οι προσφεύγοντες προβάλλουν νέο λόγο ακυρώσεως ο οποίος είναι απαράδεκτος.

237 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι προσφεύγοντες επιβεβαίωσαν ότι το επιχείρημα αυτό συνιστά νέο ισχυρισμό.

238 Κατά το άρθρο 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται, εκτός αν αυτοί στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

239 Για να δικαιολογήσουν την προβολή των νέων αυτών επιχειρημάτων κατά το στάδιο του υπομνήματος απάντησης, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι από τα έγγραφα που προσκομίσθηκαν «μετά από την ημερομηνία» προκύπτει ότι η Επιτροπή απλώς αποδέχτηκε το καθεστώς εξυγίανσης, χωρίς ουδεμία συζήτηση. Οι προσφεύγοντες στηρίζονται στις περιστάσεις εν προκειμένω, ήτοι στο γεγονός ότι το καθεστώς εξυγίανσης διαβιβάστηκε στην Επιτροπή στις 7 Ιουνίου 2017 στις 05:13 και ότι η Επιτροπή το αποδέχτηκε αυθημερόν στις 06:30, ήτοι 77 λεπτά αργότερα. Υποστηρίζουν δε ότι από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν ήταν δυνατόν να έχει προβεί στην εκτίμηση που απαιτεί το άρθρο 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014.

240 Συναφώς, πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι οι προσφεύγοντες δεν αναφέρουν ποια είναι τα νέα αυτά έγγραφα και δεν διευκρινίζουν μετά από ποια ημερομηνία προσκομίστηκαν. Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση, στην οποία προέβη και η Επιτροπή, ότι τα προβαλλόμενα πραγματικά περιστατικά ήταν γνωστά στους προσφεύγοντες ήδη από την άσκηση της προσφυγής και ότι μνημονεύονται στο δικόγραφο της προσφυγής. Έτσι, αφενός, όσον αφορά τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης στην Επιτροπή στις 05:13 της 7ης Ιουνίου 2017, οι

προσφεύγοντες παραπέμπουν στην απόφαση της Επιτροπής που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής. Αφετέρου, όσον αφορά το γεγονός ότι το καθεστώς εξυγίανσης τέθηκε σε ισχύ αυθημερόν στις 06:30, αρκεί η διαπίστωση ότι το στοιχείο αυτό περιλαμβανόταν στην έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης που επισυνάφθηκε στο δικόγραφο της προσφυγής.

241 Επομένως, ο νέος αυτός λόγος ακυρώσεως δεν στηρίζεται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία και, επομένως, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος κατ' εφαρμογήν του άρθρου 84, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.

242 Εν πάση περιπτώσει, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 230 έως 232 ανωτέρω, η Επιτροπή, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 806/2014 και λόγω της ιδιότητάς της ως παρατηρητή, συμμετείχε στις προπαρασκευαστικές φάσεις της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να ισχυρίζονται ότι η παρέμβαση της Επιτροπής περιορίστηκε στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ, αφενός, της εκ μέρους του ΕΣΕ διαβίβασης του καθεστώτος εξυγίανσης στις 7 Ιουνίου 2017 και ώρα 05:13 και, αφετέρου, της αποδοχής του.

Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014

243 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή παρέβησαν το άρθρο 20 του κανονισμού 806/2014, καθόσον δεν μερίμνησαν ώστε να προηγηθεί των προσβαλλόμενων αποφάσεων μια ανεξάρτητη προσωρινή αποτίμηση, «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική», και καθόσον δεν μερίμνησαν για την πραγματοποίηση εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης. Στηρίζονται στις εκδοχές των αποτιμήσεων 1 και 2 που δημοσίευσε το ΕΣΕ στον ιστότοπό του στις 31 Οκτωβρίου 2018.

244 Το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει τα εξής:

«Προτού αποφασίσει να αναλάβει δράση εξυγίανσης ή να ασκήσει την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων, το [ΕΣΕ] διασφαλίζει τη διενέργεια δίκαιης, συνετής και ρεαλιστικής αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων οντότητας του άρθρου 2 από πρόσωπο ανεξάρτητο από κάθε δημόσια αρχή, συμπεριλαμβανομένου του Συμβουλίου Εξυγίανσης και της εθνικής αρχής εξυγίανσης, και από την ενδιαφερόμενη οντότητα.»

245 Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως υποδιαιρείται, κατ' ουσίαν, σε τρεις αιτιάσεις, σχετικές με την αποτίμηση 1, την αποτίμηση 2 και την έλλειψη εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης.

246 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι η αποτίμηση της Banco Popular, η οποία πραγματοποιήθηκε πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, περιλαμβάνει δύο εκθέσεις που επισυνάπτονται στο καθεστώς εξυγίανσης.

247 Η αποτίμηση 1, με ημερομηνία 5 Ιουνίου 2017, συντάχθηκε από το ΕΣΕ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 5, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014 και είχε ως σκοπό να παράσχει τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να καθοριστεί αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

248 Η αποτίμηση 2, με ημερομηνία 6 Ιουνίου 2017, συντάχθηκε από την Deloitte, υπό την ιδιότητά της ως ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

249 Το καθεστώς εξυγίανσης αναφέρει ότι, δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, η αποτίμηση 2, η οποία πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014, είχε ως σκοπό να εκτιμηθεί η αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Banco Popular, να εκτιμηθεί η μεταχείριση της οποίας θα είχαν τύχει οι μέτοχοι και οι πιστωτές εάν η Banco Popular είχε υπαχθεί στην κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας καθώς και να παρασχεθούν τα στοιχεία βάσει των οποίων θα λαμβανόταν απόφαση σχετικά με τις μετοχές και τους τίτλους ιδιοκτησίας που θα μεταβιβάζονταν και τα οποία θα καθιστούσαν εφικτό στο ΕΣΕ τον καθορισμό του τι συνιστά εμπορικούς όρους για τους σκοπούς του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.

250 Με την αποτίμηση 2, η Deloitte ανέφερε ότι στηρίχθηκε στις απαιτήσεις του άρθρου 36 της οδηγίας 2014/59 (το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 20 του κανονισμού 806/2014) και στο κεφάλαιο 3 του οριστικού σχεδίου ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) 2017/05 και 2017/06, της 23ης Μαΐου 2017, σχετικά με την αποτίμηση προκειμένου να καθοριστεί η διαφορετική μεταχείριση κατόπιν της εξυγίανσης που προβλέπει η οδηγία 2014/59 (στο εξής: τεχνικά πρότυπα της ΕΑΤ).

251 Το άρθρο 36, παράγραφος 15, της οδηγίας 2014/59 επιτρέπει στην ΕΑΤ να καταρτίζει σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προκειμένου να εξειδικεύει τα κριτήρια βάσει των οποίων πρέπει να διενεργούνται οι αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας εξυγίανσης.

252 Το κεφάλαιο 3 των τεχνικών προτύπων της ΕΑΤ αφορά το σχέδιο των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων 2017/05 σχετικά με την αποτίμηση με σκοπό την εξυγίανση (στο εξής: ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα) και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 15, της οδηγίας 2014/59, σχέδιο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού της Επιτροπής για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59 με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που εξειδικεύουν τα κριτήρια της μεθοδολογίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των ιδρυμάτων ή φορέων.

253 Πρέπει, εξάλλου, να επισημανθεί ότι, κατά την ημερομηνία της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, τα εν λόγω ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα δεν ήταν δεσμευτικά, στο μέτρο που το άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπόκεινται στα δεσμευτικά ρυθμιστικά και εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που καταρτίζονται από την ΕΑΤ όταν έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή. Τα εν λόγω ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα ενσωματώθηκαν στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2018/345 της Επιτροπής, της 14ης Νοεμβρίου 2017, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59 όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν τα κριτήρια σχετικά με τη μεθοδολογία για την εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων ιδρυμάτων ή οντοτήτων (ΕΕ 2018, L 67, σ. 8).

254 Στο άρθρο 6.3 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ επισήμανε ότι, για να αποφασίσει την απομείωση και τη μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular, στηρίχθηκε στην αποτίμηση 2, όπως συμπληρώθηκε και επιβεβαιώθηκε από τα αποτελέσματα της διαδικασίας πώλησης που διεξήγαγε το FROB.

255 Στο μέτρο που η αποτίμηση 2 περιλαμβάνει περίπλοκες τεχνικές και οικονομικές εκτιμήσεις, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το ΕΣΕ διέθετε ευρεία εξουσία εκτιμήσεως όταν έκρινε ότι η αποτίμηση 2 συνιστούσε έγκυρη βάση για να αποφασίσει τη λήψη μέτρων εξυγίανσης.

256 Ως εκ τούτου, κατ' εφαρμογήν της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψεις 106 έως 111 ανωτέρω, ο έλεγχος που διενεργεί το Γενικό Δικαστήριο είναι περιορισμένος, αφορά δε τη διακρίβωση της απουσίας πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως εκ μέρους του ΕΣΕ όταν έκρινε ότι η αποτίμηση 2 ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014. Εναπόκειται στους προσφεύγοντες να προσκομίσουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να ανατρέψουν την αξιοπιστία της αποτίμησης 2.

Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με την αποτίμηση 1

257 Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η αποτίμηση 1 δεν πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο πρόσωπο, όπως απαιτεί το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014. Ακόμη κι αν το άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι η αποτίμηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί από το ΕΣΕ, τούτο επιτρέπεται μόνον όταν δεν είναι εφικτή η ανεξάρτητη αποτίμηση. Δεδομένου ότι η προετοιμασία της αποτίμησης 2 ανατέθηκε στην Deloitte στις 23 Μαΐου 2017, έπεται ότι θα μπορούσε να έχει πραγματοποιήσει την αποτίμηση 1. Το ΕΣΕ δεν απέδειξε τη συνδρομή αρκούντως επειγουσών περιστάσεων οι οποίες να δικαιολογούν τον προσωρινό χαρακτήρα της αποτίμησης 1.

258 Προκαταρκτικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αιτίαση αυτή είναι απαράδεκτη στο μέτρο που συνιστά νέο ισχυρισμό, προβαλλόμενο για πρώτη φορά με το υπόμνημα απάντησης, ενώ στηρίζεται σε στοιχεία τα οποία ήταν διαθέσιμα κατά τον χρόνο άσκησης της προσφυγής. Το γεγονός ότι το ΕΣΕ πραγματοποίησε το ίδιο την αποτίμηση 1 προκύπτει από το καθεστώς εξυγίανσης, το οποίο περιλαμβάνεται στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής.

259 Είναι βεβαίως αληθές ότι, κατά το άρθρο 84 του Κανονισμού Διαδικασίας, απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν οι εν λόγω ισχυρισμοί στηρίζονται σε νομικά ή πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

260 Εντούτοις, ισχυρισμός ή λόγος ο οποίος συνιστά ανάπτυξη ισχυρισμού ή λόγου που προβλήθηκε προηγουμένως, ρητώς ή εμμέσως, με το εισαγωγικό δικόγραφο και ο οποίος συνδέεται στενά με αυτόν πρέπει να κρίνεται παραδεκτός. Εξάλλου, επιχειρήματα των οποίων το ουσιαστικό περιεχόμενο συνδέεται στενά με ισχυρισμό ή λόγο ο οποίος έχει προβληθεί με το εισαγωγικό δικόγραφο δεν μπορούν να θεωρηθούν ως νέοι ισχυρισμοί ή νέοι λόγοι και είναι επιτρεπτό να διατυπώνονται με το υπόμνημα απαντήσεως ή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση (βλ. αποφάσεις της 22ας Μαρτίου 2018, Stavytskyi κατά Συμβουλίου, T-242/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:166, σκέψη 123 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 8ης Νοεμβρίου 2018, «Pro NGO!» κατά Επιτροπής, T-454/17, EU:T:2018:755, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Προκειμένου ένα νέο επιχείρημα να μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανάπτυξη ισχυρισμού ή αιτιάσεως που προβλήθηκε προηγουμένως, πρέπει να έχει αρκούντως στενό σύνδεσμο με τους ισχυρισμούς ή τις αιτιάσεις που εκτέθηκαν αρχικώς στο δικόγραφο της προσφυγής, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως αποτέλεσμα της φυσιολογικής εξελίξεως της συζητήσεως στο πλαίσιο κατ' αντιμωλία διαδικασίας (βλ. απόφαση της 8ης Ιουλίου 2020, VQ κατά ΕΚΤ, T-203/18, EU:T:2020:313, σκέψη 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

261 Πάντως, με την προσφυγή τους, οι προσφεύγοντες προέβαλαν, ομολογουμένως κατά τρόπο συνοπτικό, ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν είχαν προβεί σε ανεξάρτητη αποτίμηση. Ως εκ τούτου, η αιτίαση αυτή έχει αρκούντως στενό σύνδεσμο με τον λόγο ακυρώσεως που προβάλλεται με το δικόγραφο της προσφυγής και δεν αποτελεί νέο λόγο.

262 Παρά ταύτα, όπως ορθώς υποστηρίζει το ΕΣΕ, τα επιχειρήματα των προσφευγόντων με τα οποία αμφισβητείται το κύρος της αποτίμησης 1 πρέπει να θεωρηθούν αλυσιτελή.

263 Πράγματι, δεδομένου ότι σκοπός της αποτίμησης 1 ήταν, σύμφωνα με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα, να προσδιοριστεί αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, προκειμένου να διαπιστωθεί αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης ή οι προϋποθέσεις απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, η αποτίμηση αυτή κατέστη παρωχημένη κατόπιν της εκτίμησης στην οποία προέβη η ΕΚΤ στις 6 Ιουνίου 2017, σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

264 Στην αποτίμηση 1, το ΕΣΕ επισήμανε ότι η ημερομηνία αναφοράς για την αποτίμησή του ήταν η 31η Μαρτίου 2017. Πάντως, αφενός, υπενθυμίζεται ότι η ΕΚΤ στηρίχθηκε στις σημαντικές αναλήψεις καταθέσεων της Banco Popular από τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2017 και μετά και στην αδυναμία της τελευταίας να δημιουργήσει νέα ρευστότητα για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, στις 6 Ιουνίου 2017, η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Έτσι, τα συμπεράσματα της αποτίμησης 1 δεν ασκούσαν πλέον επιρροή κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης.

265 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα επιχειρήματα με τα οποία οι προσφεύγοντες προσάπτουν στο ΕΣΕ ότι πραγματοποίησε το ίδιο την αποτίμηση 1, καθώς και τα επιχειρήματα του υπομνήματος απάντησης με τα οποία προβάλλεται, επικουρικώς, ότι η αποτίμηση 1 δεν περιέχει «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική» αποτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Banco Popular κατά τον χρόνο πριν από την εξυγίανση, πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή.

266 Εν πάση περιπτώσει, όπως υπογραμμίζουν οι ίδιοι οι προσφεύγοντες, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 3, του κανονισμού 806/2014, σε συνδυασμό με την παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου, σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η ανεξάρτητη αποτίμηση σύμφωνα με την παράγραφο 1, λόγω του επείγοντος, το ΕΣΕ δύναται να διενεργήσει προσωρινή αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της οντότητας.

267 Επισημαίνεται ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, το ΕΣΕ δικαιολόγησε, στην αποτίμηση 1, τους λόγους για τους οποίους η εν λόγω αποτίμηση έπρεπε να πραγματοποιηθεί επειγόντως. Επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι, λόγω της ταχείας επιδείνωσης των δεικτών ρευστότητας της Banco Popular, η οποία οφειλόταν στις σημαντικές αναλήψεις καταθέσεων κατά τις ημέρες που είχαν προηγηθεί, το ΕΣΕ αποφάσισε, κατόπιν διαβούλευσης με την ΕΚΤ, να προβεί σε επείγουσα προσωρινή αποτίμηση, βάσει των διαθέσιμων δημοσίων πληροφοριών και πληροφοριών ελέγχου.

268 Αρκεί πάντως η επισήμανση ότι οι προσφεύγοντες δεν προβάλλουν κανένα επιχείρημα προς αμφισβήτηση των εκτιμήσεων αυτών.

269 Ως εκ τούτου, η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.

Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με την αποτίμηση 2

270 Πρώτον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η αποτίμηση 2 έπρεπε να έχει ως σκοπό να καθοδηγήσει το ΕΣΕ ως προς την επιλογή του προς λήψη μέτρου εξυγίανσης. Το ΕΣΕ όμως είχε ήδη επιλέξει το κατάλληλο μέτρο εξυγίανσης και, ως εκ τούτου, ανέθεσε στην Deloitte να καταρτίσει έκθεση η οποία να καταλήγει στο συμπέρασμα αυτό. Η αποτίμηση 2 ενέχει τη θεμελιώδη πλημμέλεια ότι στηρίζεται στην υπόθεση ότι ήταν αναγκαία η λήψη μέτρου εξυγίανσης και ότι το ΕΣΕ θα χρησιμοποιούσε το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων. Η αποτίμηση 2 δεν είναι σύμφωνη με το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014, καθώς και με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα. Η Deloitte παρέλειψε να λάβει υπόψη το σχέδιο εξυγίανσης του 2016 και δεν εξέτασε κανένα άλλο μέτρο εξυγίανσης πέραν του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων. Τούτο παραβιάζει την απαίτηση υποβολής χωριστών αποτιμήσεων οι οποίες να αντικατοπτρίζουν ένα ευρύ φάσμα δράσεων εξυγίανσης.

271 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014, πραγματοποιείται προσωρινή αποτίμηση με σκοπό την εξυγίανση. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν βασίμως να υποστηρίζουν ότι το γεγονός ότι η αποτίμηση 2 στηρίζεται στην υπόθεση ότι είναι αναγκαία η λήψη μέτρου εξυγίανσης συνιστά θεμελιώδη πλημμέλεια της αποτίμησης 2.

272 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν, κατ’ ουσίαν, ότι η Deloitte, με την αποτίμηση 2, δεν εξέτασε άλλο μέτρο εξυγίανσης πέραν του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων, πράγμα το οποίο είναι αντίθετο προς το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014, καθώς και προς τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα.

273 Υπενθυμίζεται ότι η Deloitte επισήμανε ότι, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, η αποτίμηση 2 θα πραγματοποιούνταν λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι επρόκειτο να εφαρμοσθεί το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων.

274 Τονίζεται ότι, όπως υποστηρίζουν η Επιτροπή και το ΕΣΕ, η απόφαση σχετικά με την επιλογή του εφαρμοστέου εργαλείου εξυγίανσης λαμβάνεται από την αρχή εξυγίανσης και όχι από τον ανεξάρτητο εκτιμητή. Συναφώς, το ΕΣΕ εξήγησε, στο άρθρο 5.3 του καθεστώτος εξυγίανσης, τους λόγους για τους οποίους η εφαρμογή των λοιπών εργαλείων εξυγίανσης που προβλέπονται στο άρθρο 22 του κανονισμού 806/2014 δεν θα εξυπηρετούσε τους σκοπούς της εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό.

275 Το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014, το οποίο προβλέπει ότι, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εξυγίανση, σκοπός της αποτίμησης είναι να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση ως προς την ενδεδειγμένη δράση εξυγίανσης που πρέπει να αναληφθεί σχετικά με ορισμένη οντότητα, έχει την έννοια ότι η αποτίμηση πρέπει να παρέχει στο ΕΣΕ τα τεχνικά και οικονομικά στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εφαρμογή του εργαλείου εξυγίανσης που αυτό έχει επιλέξει.

276 Από τη διάταξη αυτή δεν προκύπτει ότι εναπόκειται στον εκτιμητή να ορίσει ο ίδιος ποιο είναι το εφαρμοστέο εργαλείο εξυγίανσης.

277 Πράγματι, αφενός, το άρθρο 20, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014 καθορίζει τους σκοπούς της αποτίμησης σε συνάρτηση με το εφαρμοζόμενο εργαλείο εξυγίανσης. Ειδικότερα, το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο στ′, του κανονισμού 806/2014 καθορίζει τους σκοπούς της αποτίμησης σε περίπτωση εφαρμογής του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων, οι οποίοι

διαφέρουν από τους σκοπούς του άρθρου 20, παράγραφος 5, στοιχεία δ′ και ε′, του ίδιου κανονισμού, οι οποίοι αφορούν τις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζεται είτε το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα είτε το εργαλείο μεταβατικού ιδρύματος ή το εργαλείο διαχωρισμού περιουσιακών στοιχείων.

278 Επομένως, το άρθρο 20, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ρητώς την περίπτωση κατά την οποία πραγματοποιείται αποτίμηση με σκοπό την εφαρμογή συγκεκριμένου εργαλείου εξυγίανσης.

279 Αφετέρου, όσον αφορά τη μέθοδο που πρέπει να χρησιμοποιηθεί με την αποτίμηση, η αιτιολογική σκέψη 6 των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων προβλέπει ότι η επιλογή της καταλληλότερης βάσης αποτίμησης (αξία κατοχής ή αξία εκχώρησης) θα πρέπει να πραγματοποιείται σε συνάρτηση με τα ειδικά μέτρα εξυγίανσης που σχεδιάζει η αρχή εξυγίανσης. Το άρθρο 11, παράγραφος 4, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 11, παράγραφος 4, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, αναφέρει τη μέθοδο αποτίμησης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί από τον εκτιμητή σε συνάρτηση με το σχεδιαζόμενο εργαλείο εξυγίανσης.

280 Οι προσφεύγοντες στηρίζονται σε απόσπασμα των τεχνικών προτύπων της ΕΑΤ, το οποίο περιλαμβάνεται στο εισαγωγικό μέρος με τίτλο «πλαίσιο και αιτιολογία», κατά το οποίο «τα κριτήρια που περιλαμβάνονται στα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα έχουν ως σκοπό να καθοδηγούν τις χωριστές αποτιμήσεις που αντανακλούν τις επιπτώσεις στις αναμενόμενες ταμειακές ροές, οι οποίες προκύπτουν από ένα αρκετά ευρύ φάσμα μέτρων δυνάμενων να ληφθούν από την αρχή εξυγίανσης, περιλαμβανομένης, χωρίς όμως περιορισμό, κάθε στρατηγικής εξυγίανσης που περιγράφεται στο σχέδιο εξυγίανσης της οντότητας».

281 Το απόσπασμα αυτό δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, σε κάθε περίπτωση, η αποτίμηση πρέπει να εξετάζει διάφορες περιπτώσεις μέτρων εξυγίανσης. Αναφέρει απλώς ότι σκοπός των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων είναι να καθοριστούν τα στοιχεία και οι παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από τον εκτιμητή κατά την αποτίμηση σύμφωνα με τα μέτρα εξυγίανσης που προτίθεται να λάβει η αρχή.

282 Συναφώς, από το άρθρο 10, παράγραφος 1, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, προκύπτει ότι ο εκτιμητής εκτιμά τις επιπτώσεις στην αποτίμηση από κάθε δράση εξυγίανσης την οποία μπορεί να εγκρίνει η αρχή εξυγίανσης, προκειμένου να τεκμηριώνονται οι αποφάσεις και ότι, με την επιφύλαξη της ανεξαρτησίας του εκτιμητή, η αρχή εξυγίανσης μπορεί να συμβουλεύεται τον εκτιμητή, προκειμένου να προσδιορίζει το εύρος των δράσεων εξυγίανσης που εξετάζονται από την ίδια. Κατά το άρθρο 10, παράγραφος 2, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 10, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, ο εκτιμητής υποβάλλει χωριστές αποτιμήσεις που αντανακλούν τις επιπτώσεις ενός αρκετά ευρέος φάσματος δράσεων εξυγίανσης μόνον κατά περίπτωση και σε διαβούλευση με την αρχή εξυγίανσης.

283 Επομένως, κατ' εφαρμογήν των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, η Deloitte ήταν σε θέση να κρίνει, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, ότι η αποτίμηση 2 μπορούσε να πραγματοποιηθεί λαμβανομένου υπόψη του εργαλείου εξυγίανσης που σχεδίαζε το ΕΣΕ, ήτοι του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων.

284 Ως εκ τούτου, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι η αποτίμηση 2 έπρεπε να λάβει υπόψη την εφαρμογή άλλων εργαλείων εξυγίανσης πέραν του σχεδιαζόμενου από το ΕΣΕ.

285 Επιπλέον, το γεγονός ότι το ΕΣΕ εκτίμησε ότι το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων ήταν το πλέον κατάλληλο για την υλοποίηση των σκοπών της εξυγίανσης και ότι παρήγγειλε στην Deloitte τη διενέργεια αποτίμησης ανταποκρινόμενης στους σκοπούς του εν λόγω εργαλείου δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγει την ανεξαρτησία της Deloitte.

286 Όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι η Deloitte παρέλειψε να λάβει υπόψη το σχέδιο εξυγίανσης του 2016, αρκεί η διαπίστωση ότι, στις αιτιολογικές σκέψεις 44 έως 46 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους η λύση που προβλεπόταν στο σχέδιο εξυγίανσης του 2016 δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής στην περίπτωση της Banco Popular κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης. Το ΕΣΕ επισήμανε ότι το ως άνω σχέδιο εκκινούσε από την παραδοχή ότι η πτώχευση της Banco Popular θα στηριζόταν σε επιδείνωση της κεφαλαιακής της κατάστασης και ότι, δεδομένου ότι η πτώχευση της Banco Popular οφειλόταν σε επιδείνωση της θέσης της ρευστότητας, το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα που προβλεπόταν στο σχέδιο εξυγίανσης του 2016 δεν θα καθιστούσε δυνατή την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής και, ως εκ τούτου, την αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής ευρωστίας και της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητάς της.

287 Επομένως, δεδομένου ότι η αποτίμηση 2 πραγματοποιήθηκε υπό το πρίσμα του εργαλείου πώλησης των δραστηριοτήτων, δεν ήταν αναγκαίο να ληφθεί υπόψη το σχέδιο εξυγίανσης του 2016, το οποίο βασιζόταν στην υπόθεση εφαρμογής άλλου εργαλείου εξυγίανσης.

288 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το ΕΣΕ δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι η αποτίμηση 2 ήταν σύμφωνη με το άρθρο 20, παράγραφος 5, στοιχείο β', του κανονισμού 806/2014 καθώς και με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα.

289 Δεύτερον, οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι, εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν η αποτίμηση 2 μπορούσε να περιορίσει την εκτίμησή της σε ένα μόνον εργαλείο εξυγίανσης, δεν είναι «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική», κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014. Η αποτίμηση 2 περιέχει πολλές επιφυλάξεις όσον αφορά τον χρόνο και τις διαθέσιμες πληροφορίες.

290 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στην επιστολή που συνόδευε την κοινοποίηση της αποτίμησης 2 στο ΕΣΕ, η Deloitte επισήμανε ότι, δεδομένης της δυσχερούς θέσης ρευστότητας της Banco Popular, κλήθηκε να διενεργήσει την αποτίμησή της εντός εξαιρετικά σύντομου χρονικού διαστήματος. Οι κύριες εργασίες περιορίστηκαν σε δώδεκα ημέρες από την ημέρα κατά την οποία απέκτησε πρόσβαση στα έγγραφα, ενώ το έργο αυτό θα έπρεπε κανονικά να διαρκέσει έξι εβδομάδες. Η Deloitte επισήμανε ότι υπήρχαν ορισμένα κενά και ανακολουθίες στις διαθέσιμες πληροφορίες. Η Deloitte ανέφερε ότι η αποτίμηση έπρεπε να θεωρηθεί ως εξαιρετικά αβέβαιη και προσωρινή δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας 2014/59 και ότι στην αποτίμηση είχε περιληφθεί απόθεμα ασφαλείας για πρόσθετες ζημίες, σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 9, της οδηγίας 2014/59, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

291 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία δεν προκύπτει ότι συνέτρεχαν αρκούντως επείγουσες περιστάσεις ώστε να δικαιολογείται η διενέργεια προσωρινής αποτίμησης κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

292 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι ο επείγων χαρακτήρας δικαιολογείται, στο καθεστώς εξυγίανσης, ιδίως από την ταχεία επιδείνωση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular. Οι προσφεύγοντες δεν προβάλλουν κανένα επιχείρημα προς αμφισβήτηση των εκτιμήσεων αυτών του ΕΣΕ.

293 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, το γεγονός ότι το ΕΣΕ επικοινώνησε με την Deloitte στις 23 Μαΐου 2017 με σκοπό την πραγματοποίηση της αποτίμησης 2 δεν σημαίνει ότι η τελευταία διέθετε επαρκή χρόνο για να διενεργήσει οριστική αποτίμηση της Banco Popular. Διαπιστώνεται ότι, δεδομένου ότι η Banco Popular κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης από την ΕΚΤ στις 6 Ιουνίου 2017, η Deloitte διέθετε μόλις δώδεκα ημέρες για να πραγματοποιήσει την αποτίμηση 2. Αφενός, όμως, πρέπει να ληφθεί υπόψη το μέγεθος και η σπουδαιότητα της Banco Popular. Όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, η Banco Popular είχε συνολικό ισολογισμό 130 δισεκατομμυρίων ευρώ και κατείχε μεγάλη ποσότητα στοιχείων του ενεργητικού που ήταν δύσκολο να αποτιμηθούν, όπως μη εξυπηρετούμενα στοιχεία ενεργητικού ή φορολογικά ή άυλα περιουσιακά στοιχεία. Αφετέρου, ορισμένες πληροφορίες δεν ήταν διαθέσιμες εντός των απαιτούμενων προθεσμιών.

294 Το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ρητώς την περίπτωση κατά την οποία, λόγω των έκτακτων περιστάσεων που επικρατούν, δεν είναι δυνατή η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των παραγράφων 7 και 9 του άρθρου αυτού, ήτοι, μεταξύ άλλων, την περίπτωση κατά την οποία δεν είναι δυνατή η συμπλήρωση της αποτίμησης με ορισμένες πληροφορίες, όπως εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία και αρχεία. Επιπλέον, η διάταξη αυτή αναγνωρίζει την ύπαρξη αβεβαιοτήτων που είναι εγγενείς σε κάθε προσωρινή αποτίμηση, προβλέποντας στη δεύτερη παράγραφο ότι η αποτίμηση αυτή περιλαμβάνει πρόβλεψη για πρόσθετες ζημίες.

295 Επιπλέον, από το άρθρο 20, παράγραφος 13, του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι, δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης, το ΕΣΕ μπορούσε να στηριχθεί στην αποτίμηση 2, η οποία πραγματοποιήθηκε βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014, για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

296 Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014, η Deloitte περιορίστηκε να επισημάνει ότι, δεδομένου του σύντομου χρόνου που είχε στη διάθεσή της για τη διενέργεια της αποτίμησης, χρειάστηκε να βασιστεί σε ελλιπείς πληροφορίες και διευκρίνισε ότι η αποτίμηση που διενήργησε πρέπει να θεωρηθεί προσωρινή αποτίμηση δυνάμει του άρθρου 36, παράγραφος 9, της οδηγίας 2014/59.

297 Επομένως, το γεγονός ότι η Deloitte διαπίστωσε ότι, λαμβανομένης υπόψη της διαθέσιμης προθεσμίας, ορισμένα στοιχεία ήταν ελλιπή δεν αρκεί για να θέσει υπό αμφισβήτηση τη δυνατότητα επίκλησης της αποτίμησης 2 για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

298 Εξάλλου, οι εγγενείς αβεβαιότητες της αποτίμησης 2 υπογραμμίζονται στα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα από τα οποία προκύπτει ότι, κατά την εκτίμηση και την επικαιροποίηση των ταμειακών ροών που η οντότητα μπορεί να αναμένει από τα υφιστάμενα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, ο εκτιμητής πρέπει να στηρίζεται σε δίκαιες, συνετές και ρεαλιστικές παραδοχές και να λαμβάνει υπόψη διάφορους παράγοντες και περιστάσεις.

299 Ειδικότερα, όσον αφορά τις εκτιμήσεις σχετικά με την αξία εκχώρησης, το άρθρο 12, παράγραφος 5, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 12, παράγραφος 5, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, προβλέπει τα εξής:

«Η αξία εκχώρησης καθορίζεται από τον εκτιμητή βάσει των ταμειακών ροών, μετά την αφαίρεση του κόστους εκχώρησης και της αναμενόμενης αξίας τυχόν παρεχόμενων εγγυήσεων, που η οντότητα μπορεί να αναμένει ευλόγως στις υφιστάμενες επικρατούσες συνθήκες αγοράς μέσω μιας συντεταγμένης πώλησης ή μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων. Κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη τις δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του μηχανισμού εξυγίανσης, ο εκτιμητής μπορεί να καθορίσει την αξία εκχώρησης εφαρμόζοντας μια μείωση για μια πιθανή προεξόφληση εσπευσμένης πώλησης στην παρατηρήσιμη αγοραία τιμή της εν λόγω πώλησης ή μεταβίβασης. Προκειμένου να καθοριστεί η αξία εκχώρησης των περιουσιακών στοιχείων που δεν έχουν ρευστή αγορά, ο εκτιμητής εξετάζει τις παρατηρήσιμες τιμές στις αγορές όπου αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής παρεμφερή περιουσιακά στοιχεία, ή τα μοντέλα υπολογισμού που χρησιμοποιούν παρατηρήσιμες παραμέτρους αγοράς, με προεξοφλήσεις για μειωμένη ρευστότητα να αντανακλώνται κατά περίπτωση.»

300 Το άρθρο 12, παράγραφος 6, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, το οποίο επαναλαμβάνεται στο άρθρο 12, παράγραφος 6, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, αναφέρει διάφορους παράγοντες τους οποίους λαμβάνει υπόψη ο εκτιμητής και οι οποίοι μπορούν να επηρεάζουν τις αξίες και τις περιόδους εκχώρησης

301 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αποτίμηση 2 στηριζόταν σε παραδοχές και αποτελούσε συνάρτηση πολλαπλών παραγόντων. Έτσι, σύμφωνα με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα, για τον καθορισμό της αξίας μεταβίβασης της Banco Popular κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης, η Deloitte, στο πλαίσιο της αποτίμησης 2, στηρίχθηκε σε εκτιμήσεις και αξιολογήσεις προοπτικών και παρουσίασε το αποτέλεσμά της υπό μορφή ενός εύρους τιμών.

302 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, δεδομένων των χρονικών περιορισμών και των διαθέσιμων πληροφοριών, κάθε προσωρινή αποτίμηση που πραγματοποιείται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014 ενέχει ορισμένες αβεβαιότητες και κατά προσέγγιση εκτιμήσεις και ότι οι επιφυλάξεις που διατύπωσε η Deloitte δεν μπορούν να σημαίνουν ότι η αποτίμηση 2 δεν ήταν «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική» κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

303 Τρίτον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το μεγάλο εύρος μεταξύ του χειρότερου και του καλύτερου σεναρίου που περιλαμβάνονται στην αποτίμηση 2 έπρεπε να έχουν εγείρει υπόνοιες στο ΕΣΕ ως προς το γεγονός ότι η αποτίμηση αυτή ήταν αναξιόπιστη. Στις 31 Μαρτίου 2017, το καθαρό ενεργητικό της Banco Popular ανερχόταν σε 10,78 δισεκατομμύρια ευρώ, πράγμα που δύσκολα συμβιβάζεται με το εν λόγω εύρος.

304 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της αποτίμησης 2, η Deloitte επισήμανε ότι το αποτέλεσμα της εκτίμησής της κυμαινόταν μεταξύ 1,3 δισεκατομμυρίων και μείον 8,2 δισεκατομμυρίων ευρώ, με την ακριβέστερη εκτίμηση να τοποθετείται εντός των ορίων αυτών στα μείον 2 δισεκατομμύρια ευρώ.

305 Πρώτον, επισημαίνεται ότι οι προσφεύγοντες περιορίζονται στην αμφισβήτηση της αξιοπιστίας του εν λόγω εύρους χωρίς να προβάλλουν συγκεκριμένα επιχειρήματα προς αμφισβήτηση του τρόπου υπολογισμού του ή προς απόδειξη των σφαλμάτων που ισχυρίζονται ότι διαπράχθηκαν κατά την αποτίμηση κάθε κατηγορίας στοιχείων του ενεργητικού.

306 Η σύγκριση στην οποία προέβησαν οι προσφεύγοντες με την κατάσταση του καθαρού ενεργητικού της Banco Popular στις 31 Μαρτίου 2017 δεν ασκεί επιρροή, στο μέτρο που η κατάσταση αυτή αντιστοιχεί στη λογιστική αξία της Banco Popular σε ημερομηνία προγενέστερη της εξυγίανσης. Έτσι, αφενός, η αξία αυτή δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η κατάσταση της Banco Popular επιδεινώθηκε σημαντικά μετά την ημερομηνία αυτή. Αφετέρου, αντανακλά τη λογιστική αξία της Banco Popular και όχι την αξία μεταβίβασής της, που αντιστοιχεί στην οικονομική αξία της Banco Popular για έναν δυνητικό αγοραστή, αξία η οποία έπρεπε να εκτιμηθεί στην αποτίμηση 2.

307 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι το μεγάλο εύρος τιμών δικαιολογείται από τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για την αποτίμηση 2.

308 Συναφώς, όσον αφορά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στην αποτίμηση 2, η Deloitte επισήμανε ότι υιοθέτησε μια προσέγγιση ανά κατηγορία, προσαρμόζοντας τις λογιστικές αξίες κάθε κατηγορίας στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού προκειμένου να εκτιμηθούν οι ζημίες και τα κέρδη και άλλες προσαρμογές που θα εφάρμοζε κάθε αγοραστής στην αξία. Προσκόμισε ένα εύρος αποτίμησης για κάθε κατηγορία στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

309 Η μέθοδος αυτή είναι σύμφωνη με το άρθρο 2, παράγραφος 3, των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων, που επαναλαμβάνεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2018/345, κατά το οποίο:

«Ο εκτιμητής παρέχει τη βέλτιστη επακριβή εκτίμηση της αξίας ενός συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, μιας συγκεκριμένης υποχρέωσης ή συνδυασμού των δύο. Κατά περίπτωση, τα αποτελέσματα της αποτίμησης παρέχονται επίσης υπό μορφή εύρους τιμών.»

310 Έτσι, η άθροιση των χαμηλότερων τιμών για κάθε κατηγορία στοιχείων ενεργητικού και παθητικού έδωσε τη χαμηλή εκτίμηση του εύρους και η άθροιση των υψηλότερων τιμών έδωσε την υψηλή εκτίμηση του εύρους. Επομένως, η μέθοδος αυτή εξηγεί το μεγάλο εύρος τιμών που επελέγη στην αποτίμηση 2.

311 Επιπλέον, όπως υπογραμμίζει το ΕΣΕ, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους του συνολικού ισολογισμού της Banco Popular, με ποσό που υπερβαίνει τα 130 δισεκατομμύρια ευρώ, η διαφορά μεταξύ των δύο τιμών του εύρους αντιπροσώπευε μόνον το 7 % περίπου του ισολογισμού. Η διαφορά αυτή αντικατοπτρίζει, επομένως, τον βαθμό αβεβαιότητας που είναι εγγενής στη διαδικασία αποτίμησης.

312 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το ΕΣΕ δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι η αποτίμηση 2 ήταν «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική», σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 10, του κανονισμού 806/2014.

313 Επομένως, η δεύτερη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

Επί της τρίτης αιτίασης, η οποία αφορά την έλλειψη εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης

314 Οι προσφεύγοντες προσάπτουν στο ΕΣΕ ότι δεν προέβη σε εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση «το συντομότερο δυνατόν», κατά παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014, παρά το γεγονός ότι δεν υπήρξε ανεξάρτητη αποτίμηση 1, ότι οι αποτιμήσεις 1 και 2 ήταν προσωρινές, ότι είναι αναξιόπιστες και ότι έχει επιβεβαιωθεί ρητώς ότι δεν θα ακολουθηθούν από εκ των υστέρων οριστικές αποτιμήσεις. Οι προσφεύγοντες

επισημαίνουν ότι ενημερώθηκαν για το γεγονός ότι δεν θα πραγματοποιηθεί εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση με την απάντηση του ΕΣΕ σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

315 Συγκεκριμένα, στις 30 Ιουλίου 2018, απαντώντας στις ερωτήσεις που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, το ΕΣΕ τόνισε ότι η αποτίμηση 2 δεν επρόκειτο να ακολουθηθεί από εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση. Έκρινε δε ότι, λόγω των ιδιαιτεροτήτων της εξεταζόμενης περίπτωσης, είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μια εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση δεν θα εξυπηρετούσε κανέναν πρακτικό σκοπό στο πλαίσιο του άρθρου 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014 ούτε θα οδηγούσε σε απόφαση περί καταβολής αντιτίμου προβλεπόμενη στο άρθρο 20, παράγραφος 12, του ίδιου κανονισμού.

316 Επισημαίνεται ότι η εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση που προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014 είναι, εξ ορισμού, μεταγενέστερη της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης και της απόφασης της Επιτροπής.

317 Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 295 ανωτέρω, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 13, του κανονισμού 806/2014, μια προσωρινή αποτίμηση όπως η αποτίμηση 2 αποτελεί έγκυρη βάση για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

318 Αρκεί η υπόμνηση ότι, κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα μιας πράξης της Ένωσης πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο έκδοσης της πράξης (βλ. απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-398/13 P, EU:C:2015:535, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Κατά συνέπεια, στοιχεία μεταγενέστερα της ημερομηνίας κατά την οποία εκδόθηκε η πράξη της Ένωσης δεν επιτρέπεται να ληφθούν υπόψη κατά την εκτίμηση της νομιμότητας της πράξης αυτής (βλ. απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 2014, Si.mobil κατά Επιτροπής, T-201/11, EU:T:2014:1096, σκέψη 64 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

319 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το κύρος των προσβαλλόμενων αποφάσεων δεν μπορεί να επηρεάζεται από το κατά πόσον διενεργήθηκε ή όχι εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση, η οποία έπεται προδήλως της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης. Επομένως, η τρίτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής.

320 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 806/2014

321 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή παρέβησαν το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 806/2014, καθόσον έκριναν ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις που θέτουν οι διατάξεις αυτές.

322 Το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ εγκρίνει καθεστώς εξυγίανσης μόνον εφόσον κρίνει ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

«α) η οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης·

β) έχοντας υπόψη το χρονοδιάγραμμα και όλες τις σχετικές περιστάσεις, δεν υπάρχει καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων μέτρων ΘΣΠ [θεσμικού συστήματος προστασίας], ή με δράση των αρχών εποπτείας (συμπεριλαμβανομένων των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης ή της απομείωσης ή μετατροπής σχετικών κεφαλαιακών μέσων σύμφωνα με το άρθρο 21) που αναλαμβάνεται έναντι της οντότητας, θα αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος·

γ) η δράση εξυγίανσης είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με την παράγραφο 5.»

323 Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως υποδιαιρείται σε δύο σκέλη που αντιστοιχούν στις δύο προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 806/2014.

Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014

324 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο καθεστώς εξυγίανσης δεν αρκούν για να αποδειχθεί η πλήρωση της προϋπόθεσης του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014. Υποστηρίζουν ότι, κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης, η Banco Popular αντιμετώπιζε πρόβλημα προσωρινής ρευστότητας, προκαλούμενο από τις αναλήψεις καταθέσεων, και όχι πρόβλημα φερεγγυότητας. Από το καθεστώς εξυγίανσης προκύπτει ότι το συμπέρασμα της ΕΚΤ ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούνταν βασιζόταν στο γεγονός ότι η κατάσταση ρευστότητας της Banco Popular επιδεινώθηκε ταχέως. Κατά τον εμπειρογνώμονα τον οποίο επικαλούνται οι προσφεύγοντες, μια προσωρινή κρίση ρευστότητας δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

325 Υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι στις 6 Ιουνίου 2017, η ΕΚΤ προέβη σε εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατόπιν διαβούλευσης με το ΕΣΕ, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014. Στην εκτίμηση αυτή, η ΕΚΤ, λαμβάνοντας υπόψη, ειδικότερα, την υπερβολική εκροή καταθέσεων, την ταχύτητα με την οποία η τράπεζα απώλεσε τα ταμειακά της διαθέσιμα και την αδυναμία της να εξασφαλίσει άλλες πηγές ρευστότητας, έκρινε ότι υπήρχαν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η Banco Popular πιθανώς δεν θα ήταν σε θέση, στο εγγύς μέλλον, να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές. Η ΕΚΤ συνήγαγε εξ αυτού ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή, εν πάση περιπτώσει, πιθανής στο εγγύς μέλλον πτώχευσης, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, και παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014.

326 Συναφώς, το απόσπασμα της από 25 Ιουλίου 2017 επιστολής της προέδρου του εποπτικού συμβουλίου της ΕΚΤ προς ένα μέλος του Κοινοβουλίου, το οποίο μνημονεύουν οι προσφεύγοντες με το δικόγραφο της προσφυγής, επιβεβαιώνει απλώς ότι η ΕΚΤ διαπίστωσε ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης λόγω της κατάστασης ρευστότητας και όχι της αφερεγγυότητάς της ως προς τον ισολογισμό. Με το έγγραφο αυτό, διευκρινίστηκαν τα εξής:

«Η απόφαση της ΕΚΤ ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης ελήφθη βάσει της ανεπάρκειας ρευστότητας. Κατά την ημερομηνία αυτή, τα αντικειμενικά στοιχεία δεν ήταν επαρκή ώστε η ΕΚΤ να διαπιστώσει ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης βάσει της κεφαλαιακής της κατάστασης. Βεβαίως, η ΕΚΤ

επόπτευσε εκ του σύνεγγυς όχι μόνον τη θέση ρευστότητας, αλλά και την κεφαλαιακή θέση της τράπεζας. Τα διαρθρωτικά της προβλήματα (υψηλό επίπεδο μη εξυπηρετούμενων στοιχείων ενεργητικού, χαμηλή κάλυψη και χαμηλή αποδοτικότητα) αντικατοπτρίζονται στις αντίστοιχες κεφαλαιακές απαιτήσεις της ΕΚΤ.»

327 Δεύτερον, με επιστολή της 6ης Ιουνίου 2017, το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular πληροφόρησε την ΕΚΤ ότι είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης.

328 Με την από 6 Ιουνίου 2017 επιστολή της προς την ΕΚΤ, η Banco Popular κάνει μνεία της κοινοποίησης προς την ΕΚΤ κατ' εφαρμογήν του άρθρου 414 του κανονισμού 575/2013 σχετικά με την παράβαση των ελάχιστων απαιτήσεων για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας και παραπέμπει στην εκτίμηση του διοικητικού συμβουλίου της, η οποία περιλαμβάνεται στο παράρτημα και σύμφωνα με την οποία η Banco Popular βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης, καθώς και στις πληροφορίες και στις αναλύσεις στις οποίες στηρίχθηκε το διοικητικό συμβούλιο για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό.

329 Στην επιστολή αυτή αναφέρονται τα εξής:

«Σύμφωνα με το άρθρο 21.4 του ισπανικού νόμου 11/2015 και τα άρθρα 45 και 46 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1075 [της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τον καθορισμό του περιεχομένου των σχεδίων ανάκαμψης, των σχεδίων εξυγίανσης και των σχεδίων εξυγίανσης ομίλων, των ελάχιστων κριτηρίων που πρέπει να αξιολογεί η αρμόδια αρχή όσον αφορά τα σχέδια ανάκαμψης και τα σχέδια ανάκαμψης ομίλων, των προϋποθέσεων για τη χρηματοπιστωτική στήριξη ομίλου, των απαιτήσεων για τους ανεξάρτητους εκτιμητές, της συμβατικής αναγνώρισης των εξουσιών απομείωσης και μετατροπής, των διαδικασιών και του περιεχομένου των απαιτήσεων κοινοποίησης και της ειδοποίησης αναστολής, καθώς και του τρόπου λειτουργίας των σωμάτων εξυγίανσης (ΕΕ 2016, L 184, σ. 1)], η Banco Popular κοινοποιεί με την παρούσα ότι το διοικητικό της συμβούλιο εκτίμησε ότι η τράπεζα βρίσκεται σε σημείο πιθανής πτώχευσης.»

330 Τρίτον, στο άρθρο 2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ υπενθύμισε το συμπέρασμα της εκτίμησης της ΕΚΤ και συνήγαγε, στο άρθρο 2.2, ότι, σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΚΤ, πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014.

331 Επομένως, εν προκειμένω, διαπιστώθηκε ότι η Banco Popular βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ', του κανονισμού 806/2014, κατά το οποίο, για τους σκοπούς της παραγράφου 1, στοιχείο α', του ίδιου άρθρου, μια οντότητα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης εάν αυτή βρίσκεται στην ακόλουθη κατάσταση:

«η οντότητα δεν είναι σε θέση ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι η οντότητα πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να ανταποκριθεί σε άλλες υποχρεώσεις της όταν καθίστανται απαιτητές.»

332 Κατά πρώτο λόγο, επισημαίνεται ότι ούτε η ΕΚΤ ούτε το ΕΣΕ στηρίχθηκαν στην κατάσταση που προβλέπεται στο άρθρο 18, παράγραφος 4, στοιχείο β', του κανονισμού 806/2014, κατά την οποία μια οντότητα θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης όταν «τα

περιουσιακά στοιχεία της οντότητας υπολείπονται, ή υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που οδηγούν στη διαπίστωση ότι τα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας πρόκειται, στο εγγύς μέλλον, να υπολείπονται των υποχρεώσεών τ[ης]».

333 Επομένως, η αφερεγγυότητα της οντότητας δεν αποτελεί προϋπόθεση για τη διαπίστωση ότι η οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης βάσει του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014 και, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έγκριση καθεστώτος εξυγίανσης.

334 Συναφώς, από την αιτιολογική σκέψη 57 του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι:

«Η απόφαση να τεθεί μία οντότητα υπό εξυγίανση θα πρέπει να λαμβάνεται πριν η χρηματοπιστωτική οντότητα καταστεί αφερέγγυα σε επίπεδο ισολογισμού και πριν εξαντληθεί όλο το μετοχικό της κεφάλαιο. Η εξυγίανση θα πρέπει να αρχίζει αφού προσδιοριστεί ότι η οντότητα βρίσκεται ή κινδυνεύει να βρεθεί σε πτώχευση και ότι τα εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα δεν θα απέτρεπαν την πτώχευση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.»

335 Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, η αφερεγγυότητα της Banco Popular δεν αποτελούσε προϋπόθεση ώστε η τελευταία να θεωρηθεί ότι βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014. Πράγματι, το γεγονός ότι μια οντότητα είναι φερέγγυα βάσει του ισολογισμού της δεν σημαίνει ότι έχει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα, δηλαδή διαθέσιμα κεφάλαια για να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της κατά τη λήξη τους.

336 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 23 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ, παραπέμποντας στην εκτίμηση της ΕΚΤ, διαπίστωσε ότι η κατάσταση ρευστότητας της Banco Popular είχε επιδεινωθεί σημαντικά από τον Οκτώβριο του 2016, λόγω αναλήψεων καταθέσεων σε όλα τα τμήματα πελατών. Εξ αυτού συνήγαγε ότι η τράπεζα δεν διέθετε επαρκείς επιλογές για να αποκαταστήσει τη θέση ρευστότητάς της προκειμένου να βεβαιωθεί ότι θα είναι σε σταθερή θέση για να εξοφλήσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

337 Στο καθεστώς εξυγίανσης, το ΕΣΕ απαρίθμησε τα διάφορα γεγονότα που οδήγησαν, από τον Φεβρουάριο του 2017, σε ραγδαία επιδείνωση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular. Το ΕΣΕ παραπέμπει, μεταξύ άλλων, στη δημοσίευση, τον Φεβρουάριο του 2017, της ετήσιας έκθεσης της Banco Popular για το 2016, με την οποία ανακοίνωσε ενοποιημένη ζημία ύψους 3,485 δισεκατομμυρίων ευρώ, την ανάγκη για έκτακτες προβλέψεις ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ και τον διορισμό νέου προέδρου, καθώς και στη δημοσίευση, τον Μάιο του 2017, της οικονομικής έκθεσης για το πρώτο τρίμηνο του 2017, με την οποία ανακοινώνονταν αποτελέσματα λιγότερο καλά από τα αναμενόμενα στην αγορά. Το ΕΣΕ μνημόνευσε τις υποβαθμίσεις των αξιολογήσεων της Banco Popular από διάφορους οίκους αξιολόγησης τον Φεβρουάριο, τον Απρίλιο και τον Ιούνιο του 2017. Τόνισε επίσης ότι η συνεχιζόμενη αρνητική κάλυψη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τα οικονομικά αποτελέσματα και τον φερόμενο ως επικείμενο κίνδυνο πτώχευσης ή έλλειψης ρευστότητας της Banco Popular είχε προκαλέσει αύξηση των αναλήψεων καταθέσεων.

338 Επιπλέον, το ΕΣΕ επισήμανε στο καθεστώς εξυγίανσης ότι, στις 12 Μαΐου 2017, η κάλυψη ρευστότητας της Banco Popular είχε πέσει κάτω από το ελάχιστο όριο του 80 % που ορίζει το άρθρο 460, παράγραφος 2, στοιχείο γ′, του κανονισμού 575/2013 και ότι η Banco Popular δεν είχε κατορθώσει να συμμορφωθεί εκ νέου προς το όριο αυτό κατά την ημερομηνία του καθεστώτος εξυγίανσης.

339 Το άρθρο 412, παράγραφος 1, του κανονισμού 575/2013 ορίζει την απαίτηση κάλυψης ρευστότητας ως εξής:

«Τα ιδρύματα διατηρούν ρευστά στοιχεία ενεργητικού, το άθροισμα των αξιών των οποίων καλύπτει τις εκροές ρευστότητας μείον τις εισροές ρευστότητας υπό ακραίες συνθήκες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ιδρύματα διατηρούν επαρκή επίπεδα αποθεμάτων ρευστότητας για να αντιμετωπίσουν πιθανές ανισορροπίες μεταξύ εισροών και εκροών ρευστότητας υπό ιδιαίτερα ακραίες συνθήκες για χρονικό διάστημα τριάντα ημερών. Σε περιόδους ακραίων συνθηκών, επιτρέπεται στα ιδρύματα να χρησιμοποιούν τα ρευστά στοιχεία του ενεργητικού για να καλύπτουν τις καθαρές εκροές ρευστότητας.»

340 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων, το πρόβλημα ρευστότητας της Banco Popular δεν μπορούσε να θεωρηθεί απλώς προσωρινό κατά την ημερομηνία της αποτίμησης στην οποία προέβη η ΕΚΤ. Τούτο επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από το γεγονός ότι, κατά την ίδια αυτή ημερομηνία, η ίδια η τράπεζα ενημέρωσε την ΕΚΤ ότι βρισκόταν σε κατάσταση πτώχευσης λόγω προβλημάτων ρευστότητας.

341 Επιπλέον, όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, τα διάφορα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ, της 6ης Αυγούστου 2015, σχετικά με την ερμηνεία των διαφόρων περιστάσεων όπου ένα ίδρυμα θεωρείται ότι τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας δυνάμει του άρθρου 32, παράγραφος 6, της οδηγίας 2014/59 (EBA/GL/2015/07) (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ).

342 Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές, οι οποίες ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2016, αποσκοπούν στην παροχή ενός συνόλου αντικειμενικών στοιχείων βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί αν μια οντότητα βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, σύμφωνα με τις περιστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 32, παράγραφος 4, στοιχεία α′ έως γ′, της οδηγίας 2014/59. Το γράμμα του άρθρου 32, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2014/59 είναι πανομοιότυπο με αυτό του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014.

343 Το άρθρο 5, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ, το Συμβούλιο και η Επιτροπή καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις της ΕΑΤ οι οποίες σχετίζονται με το είδος των καθηκόντων που εκτελούν τα εν λόγω όργανα.

344 Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ, ένα ίδρυμα πρέπει να θεωρείται ότι βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατά την έννοια του άρθρου 32, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, της οδηγίας 2014/59, εάν παραβαίνει τις κανονιστικές απαιτήσεις ρευστότητας, εάν δεν είναι σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις του όταν θα καταστούν απαιτητές ή αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία από τα οποία να μπορεί να συναχθεί ότι τούτο θα συμβεί στο εγγύς μέλλον.

345 Μεταξύ των στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ αναφέρουν, ειδικότερα: πρώτον, σημαντικές δυσμενείς περιστάσεις που επηρεάζουν την εξέλιξη της θέσης ρευστότητας του ιδρύματος και τη βιωσιμότητα του προφίλ χρηματοδότησής του, καθώς και την ικανότητά του να συμμορφωθεί με τις ελάχιστες απαιτήσεις ρευστότητας που προβλέπονται στον κανονισμό 575/2013 και τις πρόσθετες απαιτήσεις που επιβάλλονται βάσει του άρθρου 105 του εν λόγω κανονισμού ή οποιεσδήποτε εθνικές ελάχιστες απαιτήσεις ρευστότητας· δεύτερον, κάθε σημαντική δυσμενή εξέλιξη στις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του ιδρύματος, η αξιολόγηση των οποίων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, τις αναμενόμενες και έκτακτες εκροές ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων των

πάσης φύσεως ενδείξεων δυνητικών μαζικών αναλήψεων καταθέσεων από τις τράπεζες· τρίτον, κάθε περίσταση ικανή να βλάψει σοβαρά τη φήμη του ιδρύματος, ιδίως σημαντικές υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής του ικανότητας από έναν ή περισσότερους οίκους αξιολόγησης, εφόσον οδηγούν σε σημαντικές εκροές κεφαλαίων ή σε αδυναμία ανανέωσης της χρηματοδότησης ή σε ενεργοποίηση συμβατικών ρητρών λόγω των εξωτερικών αξιολογήσεων.

346 Από τα διάφορα στοιχεία που έλαβαν υπόψη η ΕΚΤ και το ΕΣΕ, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΕΑΤ, τα οποία εξάλλου δεν αμφισβητήθηκαν από τους προσφεύγοντες, κατέστη δυνατό να συναχθεί ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014, κατά την ημερομηνία έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης.

347 Τρίτον, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι η άρνηση του ΕΣΕ και της Επιτροπής να τους επιτρέψει την πρόσβαση στα έγγραφα στα οποία στηρίχθηκαν δεν τους παρέσχε τη δυνατότητα να προβάλουν λυσιτελώς επιχειρήματα για να αμφισβητήσουν ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014.

348 Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η παραπομπή του καθεστώτος εξυγίανσης στην εκτίμηση της ΕΚΤ, και ιδίως η παραπομπή στο άρθρο 18, παράγραφος 4, στοιχείο γ′, του κανονισμού 806/2014, περιλαμβάνεται στην έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης που επισυνάπτεται στο δικόγραφο της προσφυγής. Επιπλέον, μια μη εμπιστευτική έκδοση της εκτίμησης της ΕΚΤ ήταν διαθέσιμη στον ιστότοπο της ΕΚΤ στις 14 Αυγούστου 2017, ήτοι πριν από την κατάθεση του υπομνήματος απάντησης.

349 Επομένως, όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, τα αντικειμενικά στοιχεία, στα οποία βασίζονταν οι εκτιμήσεις από τις οποίες προέκυπτε ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης λόγω της κατάστασης ρευστότητάς της, περιλαμβάνονταν στο καθεστώς εξυγίανσης και στην εκτίμηση της ΕΚΤ, έγγραφα τα οποία βρίσκονταν στη διάθεση των προσφευγόντων, τουλάχιστον πριν από την κατάθεση του υπομνήματος απάντησης.

350 Επιπλέον, όπως υποστηρίζει το ΕΣΕ και όπως επισήμανε η Banco Santander κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση, ένας από τους προσφεύγοντες, ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Banco Popular, είχε άμεση πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Banco Popular.

351 Εξ αυτών προκύπτει ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014.

352 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί το πρώτο σκέλος.

Επί του δεύτερου σκέλους, που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014

353 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο καθεστώς εξυγίανσης δεν αρκούν για να αποδείξουν ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014. Κατά την άποψή τους, υπήρχαν μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή δράσεις των αρχών εποπτείας, πλην της εξυγίανσης, των οποίων τη δυνατότητα εφαρμογής όφειλαν να έχουν εξετάσει το ΕΣΕ και η Επιτροπή.

354 Στο άρθρο 3 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση της ΕΚΤ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε εναλλακτικό μέτρο ικανό να εμποδίσει την πτώχευση της Banco Popular εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014.

355 Ειδικότερα, στο άρθρο 3.2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι δεν υπήρχε καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα θα μπορούσε να αποφευχθεί η πτώχευση της Banco Popular. Η απουσία τέτοιων μέτρων μπορούσε να συναχθεί, μεταξύ άλλων, από τις ακόλουθες περιστάσεις:

– η ίδια η τράπεζα αναγνώρισε, με επιστολή που απηύθυνε στην ΕΚΤ στις 6 Ιουνίου 2017, ότι βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης·

– η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν είχε καταλήξει σε θετικό αποτέλεσμα εντός χρόνου που θα επέτρεπε στην τράπεζα να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν αυτές θα καθίσταντο απαιτητές·

– ήταν απίθανο η τράπεζα να είναι σε θέση να αντλήσει επαρκή πρόσθετα ρευστά διαθέσιμα μέσω συναλλαγών στην αγορά, πράξεων της κεντρικής τράπεζας ή μέτρων προβλεπόμενων στο αποθεματικό της κεφάλαιο και στα σχέδιά της για ανάκαμψη εντός των αναγκαίων προθεσμιών·

– η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας θα ήταν ανεπαρκής υπό το πρίσμα της ραγδαίας επιδείνωσης της θέσης ρευστότητας της τράπεζας.

356 Στο άρθρο 3.3 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ εκτίμησε ότι δεν υπήρχε καμία εύλογη προοπτική αποτροπής της πτώχευσης της Banco Popular χάρη σε μέτρα προληπτικής εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης. Το ΕΣΕ επισήμανε ότι η ΕΚΤ, κατά την εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, είχε επιβεβαιώσει ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμα μέτρα προληπτικής εποπτείας ή έγκαιρης παρέμβασης για την άμεση αποκατάσταση της θέσης ρευστότητας της τράπεζας και την εξασφάλιση επαρκούς χρόνου σε αυτή για την υλοποίηση εταιρικής συναλλαγής ή άλλης λύσης. Τα μέτρα που είχε στη διάθεσή της η ΕΚΤ ως αρμόδια αρχή, δυνάμει της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο του άρθρου 104 της οδηγίας 2013/36 και των άρθρων 27 έως 29 της οδηγίας 2014/59 ή δυνάμει του άρθρου 16 του κανονισμού 1024/2013, δεν μπορούσαν να διασφαλίσουν ότι η τράπεζα θα ήταν σε θέση να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν θα καθίσταντο απαιτητές, δεδομένης της έκτασης και του ρυθμού της διαπιστωθείσας επιδείνωσης της κατάστασης ρευστότητας.

357 Στο άρθρο 3.4 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ έκρινε ότι δεν υπήρχε επίσης καμία εύλογη προοπτική ότι η άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων, σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού 806/2014, θα εμπόδιζε την πτώχευση της Banco Popular εντός εύλογου χρόνου. Ειδικότερα, το ΕΣΕ έκρινε ότι, δεδομένου ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης λόγω της θέσης ρευστότητας στην οποία βρισκόταν, η απομείωση της αξίας και η μετατροπή του κεφαλαίου δεν αρκούσαν για την αποκατάσταση της θέσης ρευστότητας της τράπεζας.

358 Με το δικόγραφο της προσφυγής τους, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης που δημοσίευσε το ΕΣΕ, ιδίως τα άρθρα 3.1 έως 3.4, έχουν περικοπεί σε μεγάλο βαθμό και είναι, ως εκ τούτου, ανεπαρκή προκειμένου να αποδειχθεί ότι πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014.

359 Συναφώς, αρκεί η επισήμανση ότι, στις εκδόσεις με λιγότερες περικοπές που δημοσιεύθηκαν από το ΕΣΕ στον ιστότοπό του διαδοχικά στις 2 Φεβρουαρίου και στις 31 Οκτωβρίου 2018, ήτοι πριν από την κατάθεση του υπομνήματος απάντησης, περιλαμβάνεται ολόκληρο το κείμενο των σημείων αυτών.

360 Με το υπόμνημα απάντησης, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η άρνηση του ΕΣΕ και της Επιτροπής να τους επιτρέψει την πρόσβαση στα έγγραφα στα οποία στηρίχθηκαν δεν τους παρέχει τη δυνατότητα να απαντήσουν στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με τα υπομνήματα αντίκρουσης. Ωστόσο, οι προσφεύγοντες δεν διευκρινίζουν σε ποια επιχειρήματα δεν είναι σε θέση να απαντήσουν.

361 Κατά πρώτο λόγο, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η απουσία οποιουδήποτε άλλου μέτρου του ιδιωτικού τομέα απλώς «συνήχθη» από ορισμένους παράγοντες εκ μέρους του ΕΣΕ, όπερ δεν επαρκεί για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014. Ο πρώτος παράγοντας είναι η επιστολή που απηύθυνε η Banco Popular στην ΕΚΤ στις 6 Ιουνίου 2017, κατά την οποία η ίδια θεωρούσε ότι βρίσκεται σε σημείο πιθανής πτώχευσης. Το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να προβληθεί προς απόδειξη της συνδρομής της προϋπόθεσης του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014. Ο δεύτερος παράγοντας είναι ο ισχυρισμός ότι η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν ολοκληρώθηκε εντός χρονικού διαστήματος που θα καθιστούσε εφικτό στην Banco Popular να εξοφλήσει τα χρέη της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της όταν θα καθίσταντο απαιτητές. Η διαδικασία αυτή όμως δεν ευδοκίμησε εξαιτίας του ΕΣΕ, του οποίου η πρόεδρος προέβη σε δηλώσεις που επέτειναν τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular.

362 Όσον αφορά την επιστολή της Banco Popular προς την ΕΚΤ της 6ης Ιουνίου 2017, η οποία παρατίθεται στις σκέψεις 328 και 329 ανωτέρω, στην περιγραφή του περιεχομένου της εν λόγω επιστολής που περιλαμβάνεται στην απάντησή τους στα υπομνήματα παρέμβασης, οι προσφεύγοντες αναγνωρίζουν ότι το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα αντιμετώπιζε σοβαρά προβλήματα ρευστότητας και ότι βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης.

363 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι το διοικητικό συμβούλιο, ενημερώνοντας την ΕΚΤ ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πιθανής πτώχευσης, παραδέχθηκε κατ' ανάγκη ότι δεν υφίστατο πλέον καμία λύση ικανή να αποτρέψει την κατάσταση αυτή. Επομένως, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, το περιεχόμενο της επιστολής αυτής είναι λυσιτελές προκειμένου να εκτιμηθεί αν πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014.

364 Όσον αφορά τη διαπίστωση που περιλαμβάνεται στο καθεστώς εξυγίανσης και κατά την οποία η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν είχε καταλήξει σε θετικό αποτέλεσμα εντός χρόνου που θα επέτρεπε στην τράπεζα να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της που θα καθίσταντο απαιτητές, πρόκειται επίσης για κρίσιμο πραγματικό στοιχείο βάσει του

οποίου το ΕΣΕ συνήγαγε ότι η πώληση αυτή δεν συνιστούσε μέτρο του ιδιωτικού τομέα ικανό να αποτρέψει την πτώχευση της Banco Popular κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014.

365 Όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι η εν λόγω διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν ευδοκίμησε εξαιτίας του ΕΣΕ, και ιδίως των δηλώσεων της προέδρου του, αρκεί η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται σε μια απλή, ατεκμηρίωτη αιτίαση και ότι, εν πάση περιπτώσει, είναι αλυσιτελές. Συγκεκριμένα, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ όφειλε να διαπιστώσει ότι δεν υπήρχαν λύσεις του ιδιωτικού τομέα εναλλακτικές της εξυγίανσης και επισήμανε, αντικειμενικώς, ότι η κινηθείσα από την Banco Popular διαδικασία ιδιωτικής πώλησης δεν είχε ευδοκιμήσει. Συναφώς, οι λόγοι για τους οποίους δεν ήταν δυνατή η εν λόγω λύση του ιδιωτικού τομέα δεν ασκούσαν επιρροή.

366 Εξάλλου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, από τα άρθρα 3.1 έως 3.4 του καθεστώτος εξυγίανσης προκύπτει ότι το ΕΣΕ δεν στηρίχθηκε μόνο στα δύο αυτά στοιχεία για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε δυνατότητα προσφυγής σε οποιοδήποτε άλλο μέτρο του ιδιωτικού τομέα. Το ΕΣΕ διαπίστωσε επίσης ότι ήταν απίθανο η τράπεζα να είναι σε θέση να αντλήσει επαρκή πρόσθετα ρευστά διαθέσιμα μέσω συναλλαγών στην αγορά ή πράξεων της κεντρικής τράπεζας ή μέτρων προβλεπόμενων στο αποθεματικό της κεφάλαιο και στα σχέδιά της για ανάκαμψη εντός των αναγκαίων προθεσμιών και ότι η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας θα ήταν ανεπαρκής υπό το πρίσμα της ραγδαίας επιδείνωσης της θέσης ρευστότητας της τράπεζας.

367 Κατά δεύτερο λόγο, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το ΕΣΕ δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη του ισχυρισμού που περιλαμβάνεται στο καθεστώς εξυγίανσης ότι δεν υπήρχε καμία εύλογη προοπτική αποτροπής της πτώχευσης της Banco Popular χάρη σε μέτρα προληπτικής εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων έγκαιρης παρέμβασης. Το ΕΣΕ δεν έλαβε υπόψη τη δυνατότητα επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία θα είχε παράσχει αρκετό χρόνο για να ολοκληρωθεί η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης ή για να διασφαλιστεί ότι δεν υπήρχαν άλλα μέτρα του ιδιωτικού τομέα, όπως η πώληση περιουσιακών στοιχείων ή η αύξηση κεφαλαίου. Σύμφωνα με την έκθεση εμπειρογνωμοσύνης που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, η Banco Popular διέθετε επαρκείς εγγυήσεις για να δικαιολογήσει την παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας ώστε να αποτραπεί η εξυγίανση.

368 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι από δύο επιστολές της Τράπεζας της Ισπανίας προς την ΕΚΤ της 5ης Ιουνίου 2017 προκύπτει ότι η Banco Popular είχε παράσχει εγγύηση ώστε να δικαιολογήσει τη χορήγηση ολόκληρου του ποσού της ζητηθείσας επείγουσας στήριξης της ρευστότητας. Η Τράπεζα της Ισπανίας επισήμανε ότι η επείγουσα αυτή στήριξη της ρευστότητας θα είχε αρκέσει για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων αναγκών ρευστότητας της Banco Popular. Η ΕΚΤ ενέκρινε την παροχή της ζητηθείσας επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, το ύψος δε αυτής θα είχε καταστήσει δυνατό στην Banco Popular να ολοκληρώσει τη διαδικασία πώλησής της ή το πρόγραμμά της για την αύξηση κεφαλαίου. Οι προσφεύγοντες επισημαίνουν ότι αγνοούν τον λόγο για τον οποίο δεν χορηγήθηκε η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας, η οποία είχε εγκριθεί από την Τράπεζα της Ισπανίας και την ΕΚΤ. Επισημαίνουν ότι μόνον αφού η ΕΚΤ κήρυξε την Banco Popular σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, ανακάλεσε η Τράπεζα της Ισπανίας την έγκρισή της να χορηγηθεί η επείγουσα αυτή στήριξη της ρευστότητας.

369 Επισημαίνεται ότι, στις 6 Ιουνίου 2017, η ΕΚΤ, στο πλαίσιο της εκτίμησης της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, εκτίμησε ότι, μολονότι η Banco Popular είχε επεξεργαστεί διάφορα μέτρα πρόσθετης

ρευστότητας κατά τις προηγούμενες εβδομάδες και είχε αρχίσει να τα θέτει σε εφαρμογή, το μέγεθος των πραγματοποιηθεισών αλλά και των αναμενόμενων εισροών ήταν ανεπαρκές για τη βελτίωση της θέσης ρευστότητας της Banco Popular κατά την ημερομηνία της εκτίμησης. Η ΕΚΤ ανέφερε ότι, ακόμη και με τη χρήση της επείγουσας στήριξης της ρευστότητας για την οποία το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ δεν είχε εκφράσει αντιρρήσεις στις 5 Ιουνίου 2017, τα ταμειακά διαθέσιμα εκείνη την ημερομηνία δεν ήταν επαρκή για να διασφαλιστεί η δυνατότητα της Banco Popular να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της έως τις 7 Ιουνίου 2017 το αργότερο.

370 Στην αιτιολογική σκέψη 26, στοιχείο γ′, του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ διαπίστωσε ότι η Banco Popular είχε λάβει μια πρώτη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στις 5 Ιουνίου 2017, κατόπιν της μη προβολής αντιρρήσεων εκ μέρους της ΕΚΤ, αλλά ότι η Τράπεζα της Ισπανίας δεν ήταν σε θέση να της παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας.

371 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, με έγγραφο της 5ης Ιουνίου 2017, η Τράπεζα της Ισπανίας ζήτησε από την ΕΚΤ να συναινέσει στην παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στην Banco Popular για την αντιμετώπιση της σοβαρής κρίσης ρευστότητας στην οποία είχε περιέλθει η τελευταία. Όμως, την ίδια ημέρα, η Τράπεζα της Ισπανίας απηύθυνε νέο έγγραφο στην ΕΚΤ, το οποίο περιείχε αίτημα περαιτέρω αύξησης της επείγουσας στήριξης της ρευστότητας υπέρ της Banco Popular, δεδομένου ότι η τελευταία την ενημέρωσε για εξαιρετικά σημαντικές κινήσεις μετρητών. Από τις δύο αυτές επιστολές που διαβιβάστηκαν αυθημερόν στην ΕΚΤ προκύπτει ότι υπήρξε ραγδαία επιδείνωση της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular.

372 Το ΕΣΕ διαπίστωσε επομένως, στο άρθρο 3.2, στοιχείο δ′, του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας υπήρξε ανεπαρκής υπό το πρίσμα της ραγδαίας επιδείνωσης της θέσης ρευστότητας της Banco Popular.

373 Επισημαίνεται ότι, την επομένη της πρώτης αυτής επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, ήτοι στις 6 Ιουνίου 2017, λόγω της έκτασης και της ταχύτητας των αναλήψεων μετρητών, η ΕΚΤ και το διοικητικό συμβούλιο της Banco Popular κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η τράπεζα δεν θα ήταν πλέον σε θέση να εξοφλήσει τις οφειλές της ή να εκπληρώσει τις λοιπές υποχρεώσεις της που θα καθίσταντο απαιτητές στις 7 Ιουνίου 2017. Επομένως, δεδομένου ότι διαπιστώθηκε η πτώχευση της Banco Popular, δεν ήταν πλέον δυνατή η παροχή πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας.

374 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι το ΕΣΕ δεν διαδραματίζει κανένα ρόλο στην παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών κεντρικών τραπεζών.

375 Επομένως, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ διαπίστωσε απλώς, αφενός, ότι η ΕΚΤ, κατά την εκτίμηση της κατάστασης της Banco Popular για να εξακριβωθεί αν αυτή βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, είχε καταλήξει ότι η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας την οποία είχε εγκρίνει δεν καθιστούσε δυνατή την αντιμετώπιση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular και, αφετέρου, ότι η Τράπεζα της Ισπανίας δεν είχε παράσχει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular.

376 Επομένως, το ΕΣΕ δεν μπορούσε να λάβει υπόψη μια λύση η οποία δεν ενέπιπτε στην αρμοδιότητά του και η οποία δεν ήταν πλέον εφικτή από τη στιγμή που η ΕΚΤ και η ίδια η Banco Popular είχαν θεωρήσει ότι η τράπεζα βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

377 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να προσάψουν στο ΕΣΕ ότι δεν έλαβε υπόψη τη δυνατότητα επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, η οποία θα είχε παράσχει αρκετό χρόνο για να ληφθεί μέτρο του ιδιωτικού τομέα, για να ολοκληρωθεί η διαδικασία ιδιωτικής πώλησης ή για να διασφαλιστεί ότι δεν υπήρχαν άλλα μέτρα του ιδιωτικού τομέα.

378 Όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι αγνοούσαν τον λόγο για τον οποίο η Τράπεζα της Ισπανίας δεν είχε χορηγήσει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας, αρκεί η επισήμανση ότι το επιχείρημα αυτό είναι αλυσιτελές. Πράγματι, δεδομένου ότι το ΕΣΕ δεν μπορούσε παρά να λάβει γνώση της άρνησης της Τράπεζας της Ισπανίας να χορηγήσει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular, οι λόγοι της άρνησης αυτής δεν ασκούν επιρροή όσον αφορά την εκτίμηση της νομιμότητας των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

379 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν ασκεί επιρροή ούτε η έκθεση εμπειρογνωμοσύνης, της 3ης Αυγούστου 2017, που επισυνάπτεται στο δικόγραφο της προσφυγής και περιέχει ανάλυση του καθεστώτος εξυγίανσης, στο μέτρο που αποδεικνύει, κατά τους προσφεύγοντες, ότι η Banco Popular διέθετε επαρκείς εγγυήσεις ώστε να τύχει επείγουσας στήριξης της ρευστότητας.

380 Επομένως, αντιθέτως προς ό, τι υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, η επείγουσα στήριξη της ρευστότητας δεν συνιστούσε εναλλακτικό μέτρο σε σχέση με την εξυγίανση.

381 Κατά τρίτο λόγο, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι υπήρχαν λύσεις του ιδιωτικού τομέα ικανές να επιλύσουν τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular και να εφαρμοστούν εντός ευλόγου χρόνου. Απαριθμούν ορισμένα μέτρα και ισχυρίζονται ότι τα εν λόγω μέτρα θα μπορούσαν να έχουν τεθεί σε εφαρμογή αν είχε επιτραπεί στην Τράπεζα της Ισπανίας να χορηγήσει το σύνολο της επείγουσας στήριξης της ρευστότητας που είχε ζητηθεί.

382 Όπως υπογραμμίζει η Banco Santander, οι λύσεις αυτές στηρίζονται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι η Banco Popular θα μπορούσε να έχει τύχει πρόσθετης επείγουσας στήριξης της ρευστότητας στις 6 Ιουνίου 2017.

383 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι, στο μέτρο που διαπιστώθηκε ότι, στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ δεν μπορούσε παρά να λάβει γνώση του γεγονότος ότι η Τράπεζα της Ισπανίας δεν ήταν σε θέση να χορηγήσει πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας στην Banco Popular, οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν τη δυνατότητα υλοποίησης των λύσεων του ιδιωτικού τομέα τις οποίες επικαλούνται.

384 Εν πάση περιπτώσει, οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι οι λύσεις τις οποίες επικαλέσθηκαν μπορούσαν να τεθούν σε εφαρμογή εντός αρκετά σύντομου χρονικού διαστήματος ώστε να παρασχεθεί στην Banco Popular η δυνατότητα να επιλύσει το πρόβλημα ρευστότητάς της και να μην κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης στις 6 Ιουνίου 2017.

385 Πρώτον, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι οι μέτοχοι της Banco Popular αποφάσισαν, κατά την ετήσια συνέλευση της 10ης Απριλίου 2017, να εγκρίνουν εξουσιοδότηση υπέρ του διοικητικού συμβουλίου προκειμένου να επιτραπεί αύξηση κεφαλαίου ανερχόμενη στο 50 % του εταιρικού κεφαλαίου της τράπεζας. Στηρίζονται επίσης σε έγγραφα συνημμένα στο δικόγραφο της προσφυγής, ιδίως δε στις δηλώσεις δύο εκ των μετόχων, των κκ. Del Valle Ruiz και Ruiz Sacristán, κατά τους οποίους ορισμένοι σημαίνοντες ενδιαφερόμενοι ήταν πρόθυμοι να εισφέρουν σημαντικά ποσά κεφαλαίου για να βοηθήσουν την Banco Popular να υπερβεί τα

βραχυπρόθεσμα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετώπιζε. Αυτή η εισφορά κεφαλαίου θα είχε αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη στην τράπεζα και θα είχε παράσχει περισσότερο χρόνο για την εκτέλεση της διαδικασίας ιδιωτικής πώλησης.

386 Αναφέρουν επίσης ότι, τον Μάιο του 2017, η Deutsche Bank είχε εκτιμήσει ότι η Banco Popular είχε ανάγκη εισφοράς κεφαλαίου ύψους 4 δισεκατομμυρίων ευρώ και ο A. Del Valle Ruiz και άλλοι επενδυτές ήταν πρόθυμοι να συμμετάσχουν σε ποσοστό 50 % επί του ποσού αυτού, ότι, στις 3 Ιουνίου 2017, η Barclays Bank πρότεινε στην Banco Popular να μετάσχει στην εν λόγω αύξηση κεφαλαίου και ότι, στις 5 Ιουνίου 2017, η Deutsche Bank ενημέρωσε την Banco Popular ότι ενδιαφερόταν να μετάσχει στην εν λόγω αύξηση κεφαλαίου με ποσό 2 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, στα τέλη Μαΐου 2017, η Pacific Investment Management Company LLC (PIMCO) δεσμεύθηκε να προμηθεύσει μέχρι 300 εκατομμύρια ευρώ σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου.

387 Αρκεί η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει από τις συνημμένες στο δικόγραφο της προσφυγής δηλώσεις των κκ. Del Valle Ruiz και Ruiz Sacristán, το σχέδιο αύξησης κεφαλαίου από τους μετόχους της Banco Popular βρισκόταν σε προπαρασκευαστικό μόνο στάδιο κατά την ημερομηνία της εξυγίανσης. Έτσι, οι προσφεύγοντες μνημονεύουν, στο δικόγραφο της προσφυγής, απόσπασμα της δήλωσης του A. Del Valle Ruiz όπου αναφέρεται ότι ο ίδιος και ένας άλλος επενδυτής διεξήγαγαν συζητήσεις, στις 2 Ιουνίου 2017, με σκοπό τη διοργάνωση συνάντησης με τράπεζα επενδύσεων όσον αφορά τον καλύτερο τρόπο διάρθρωσης της αύξησης κεφαλαίου και ότι η συνάντηση αυτή είχε οριστεί για τις 5 Ιουνίου 2017.

388 Όσον αφορά τις επιστολές της Barclays Bank και της Deutsche Bank, οι επιστολές αυτές δεν περιέχουν καμία ισχυρή δέσμευση της Barclays Bank ή της Deutsche Bank να προβούν σε αύξηση κεφαλαίου της Banco Popular, αλλά αποτυπώνουν απλές συζητήσεις σχετικά με ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση κεφαλαίου. Από τις επιστολές αυτές προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία αποστολής τους, το σχέδιο αύξησης κεφαλαίου της Banco Popular βρισκόταν ακόμη σε πολύ πρώιμο στάδιο επεξεργασίας.

389 Έτσι, με την από 3 Ιουνίου 2017 επιστολή της προς την Banco Popular, απόσπασμα της οποίας επισυνάπτεται στο υπόμνημα απάντησης, η Barclays Bank αναφέρεται απλώς σε πρόσφατες συζητήσεις σχετικά με ενδεχόμενη αύξηση κεφαλαίου, σκοπός της οποίας φέρεται να ήταν, για την Banco Popular, η κάλυψη των αναγκών της για πρόσθετες προβλέψεις και η επίτευξη σημαντικά υψηλότερων επιπέδων κεφαλαίου, προκειμένου να αμβλυνθούν οι προκλήσεις που έπρεπε να αντιμετωπίσει η τράπεζα αυτή και οι οποίες απέρρεαν από μια ιδιαίτερη έκθεση σε ακίνητα και σε άλλα μη εξυπηρετούμενα στοιχεία ενεργητικού. Επομένως, στο απόσπασμα της επιστολής αυτής, αφενός, από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι η Barclays Bank ήταν διατεθειμένη να συμμετάσχει στην εν λόγω αύξηση κεφαλαίου και, αφετέρου, η τελευταία δεν μνημονεύει την κρίση ρευστότητας στην οποία είχε περιέλθει η Banco Popular και δεν προτείνει καμία λύση για την αντιμετώπισή της.

390 Με έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 7 Οκτωβρίου 2019, οι προσφεύγοντες προσκόμισαν ως νέο αποδεικτικό στοιχείο κατ' εφαρμογήν του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το πλήρες κείμενο του εγγράφου αυτού.

391 Κατά το άρθρο 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατ' εξαίρεση, οι κύριοι διάδικοι μπορούν επίσης να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ή να προτείνουν αποδεικτικά μέσα πριν από την περάτωση της προφορικής διαδικασίας, εφόσον δικαιολογήσουν την καθυστέρηση αυτή.

392 Με το από 7 Οκτωβρίου 2019 έγγραφό τους, οι προσφεύγοντες δικαιολογούν την καθυστερημένη προσκόμιση του εγγράφου αυτού επικαλούμενοι το γεγονός ότι αυτό δημοσιοποιήθηκε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και βρίσκεται πλέον στη δημόσια σφαίρα, αλλά δεν είχε ακόμη δημοσιοποιηθεί κατά την ημερομηνία κατάθεσης των παρατηρήσεών τους επί των υπομνημάτων παρέμβασης στις 30 Σεπτεμβρίου 2019.

393 Επισημαίνεται, όμως, ότι οι προσφεύγοντες δεν διευκρινίζουν την ημερομηνία δημοσιοποίησης του εγγράφου αυτού στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Συναφώς, το ΕΣΕ, στις παρατηρήσεις του επί της εν λόγω προσκόμισης νέου αποδεικτικού στοιχείου, επισήμανε ότι στις 9 Απριλίου 2019 είχε δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του *Diario16* κείμενο της οικείας επιστολής χωρίς περικοπές.

394 Εξ αυτού προκύπτει ότι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, ένα κείμενο της επιστολής της Barclays Bank χωρίς περικοπές βρισκόταν ήδη στη δημόσια σφαίρα πριν από την κατάθεση των παρατηρήσεών τους επί των υπομνημάτων παρέμβασης. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν δικαιολόγησαν την εκπρόθεσμη προσκόμιση του συγκεκριμένου εγγράφου, οπότε το έγγραφο αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστεί η αποδεικτική του ισχύς.

395 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι το περιεχόμενο του εγγράφου αυτού δεν επιρρωννύει το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι η αύξηση κεφαλαίου αποτελούσε βιώσιμη εναλλακτική λύση και δεν αποδεικνύει ότι η Barclays Bank είχε την πρόθεση να συμμετάσχει οικονομικά σε μελλοντική αύξηση κεφαλαίου της Banco Popular. Πράγματι, με την επιστολή αυτή, η Barclays Bank επαναβεβαίωσε την υποστήριξή της προς την Banco Popular και ανέφερε ότι ήταν σε θέση να τη βοηθήσει σε αυτήν τη σημαντική συναλλαγή. Η Barclays Bank εκδήλωσε το ενδιαφέρον της να εγγραφεί ως κύριος συντονιστής ή διαχειριστής του βιβλίου προσφορών για το 50 % της συναλλαγής υπό τις συνθήκες της αγοράς. Προσέθεσε δε επιφυλάξεις νομικού χαρακτήρα, οι οποίες επιβεβαιώνονται από το συνοδευτικό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, επισημαίνοντας ότι «κάθε δέσμευση ή προσφορά που συνδέεται με τέτοιου είδους εγγραφή εκδηλώνεται με χωριστή συμφωνία ή συμφωνίες που θα συναφθούν μεταξύ της Banco Popular και [αυτής], υπό την προϋπόθεση ότι οι συνθήκες της αγοράς είναι ικανοποιητικές, ότι από προκαταρκτικό έλεγχο έχουν προκύψει θετικά αποτελέσματα, ότι τα μέρη έχουν συμφωνήσει σχετικά με τους όρους και τις τιμές κατά την ημερομηνία εκείνη […] και ότι έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες εσωτερικές άδειες». Τέλος, η Barclays Bank υπογράμμισε ότι η επιστολή αυτή δεν αποτελούσε προσφορά για τη σύναψη της συναλλαγής ή για τη χορήγηση οποιασδήποτε χρηματοδότησης και δεν αποσκοπούσε στη δημιουργία έννομης σχέσης μεταξύ αυτής και της Banco Popular.

396 Με την από 5 Ιουνίου 2017 επιστολή της προς την Banco Popular, η οποία επισυνάπτεται στο υπόμνημα απάντησης, η Deutsche Bank κάνει απλώς μνεία του ενδιαφέροντός της να διασφαλίσει το 50 % μιας ενδεχόμενης αύξησης κεφαλαίου 4 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η επιστολή επισημαίνει απλώς ότι «υπάρχουν προφανώς ορισμένες προϋποθέσεις, αλλά η επιστολή βασίζεται στην πεποίθησή μας ότι, υπό περιστάσεις που πιστεύουμε ότι μπορούν ρεαλιστικά να συντρέξουν, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί αύξηση [κεφαλαίου] η οποία θα σταθεροποιούσε την τράπεζα». Επομένως, η επιστολή αυτή δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι περιέχει ισχυρή δέσμευση της Deutsche Bank και δεν αποβλέπει στην επίλυση της κρίσης ρευστότητας της Banco Popular.

397 Όσον αφορά τον ισχυρισμό των προσφευγόντων σχετικά με τη συμμετοχή της PIMCO σε αύξηση κεφαλαίου, αυτή στηρίζεται σε απόσπασμα άρθρου του *El Mundo* της 11ης Δεκεμβρίου 2017. Αρκεί η διαπίστωση, στην οποία προέβη και η Επιτροπή, ότι, στο άρθρο αυτό, αναφέρεται επίσης ότι η PIMCO δεν επιβεβαίωσε τις δραστηριότητές της σε σχέση με την Banco Popular.

398 Δεύτερον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η Banco Popular προετοιμαζόταν επίσης να πωλήσει μη στρατηγικά στοιχεία του ενεργητικού της.

399 Αρκεί η διαπίστωση ότι ο απλός αυτός ισχυρισμός στο δικόγραφο της προσφυγής δεν στηρίζεται σε κανένα αποδεικτικό στοιχείο, δεδομένου ότι τα συνημμένα στο υπόμνημα απάντησης έγγραφα, στα οποία παραπέμπουν οι προσφεύγοντες, δεν αφορούν σχέδια πώλησης περιουσιακών στοιχείων. Εν πάση περιπτώσει, όπως αναφέρουν οι προσφεύγοντες, επρόκειτο για απλά σχέδια. Έτσι, οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι οι εν λόγω πωλήσεις στοιχείων του ενεργητικού, οι οποίες βρίσκονταν απλώς σε προπαρασκευαστικό στάδιο, θα μπορούσαν να έχουν ολοκληρωθεί πριν από την παρέλευση πολλών εβδομάδων και θα μπορούσαν να έχουν πραγματοποιηθεί εντός επαρκώς σύντομου χρονικού διαστήματος ώστε να μπορέσει η Banco Popular να εξεύρει επαρκή ρευστότητα για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της στις 7 Ιουνίου 2017.

400 Τρίτον, αφενός, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η BBVA επιθυμούσε να υποβάλει προσφορά εξαγοράς της Banco Popular, αλλά ότι το ΕΣΕ και το FROB δεν της εξασφάλισαν επαρκή χρόνο για την υποβολή ανταγωνιστικής προσφοράς και ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εμπόδισαν την πραγματοποίηση πώλησης μέσω διαγωνισμού.

401 Το επιχείρημα αυτό δεν είναι λυσιτελές, στο μέτρο που η διαδικασία πώλησης της Banco Popular την οποία μνημονεύουν οι προσφεύγοντες δεν αφορά εναλλακτική λύση σε σχέση με την εξυγίανση, αλλά τη διαδικασία πώλησης που οργάνωσε το FROB στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης.

402 Αφετέρου, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, αν είχε χορηγηθεί το σύνολο της ζητηθείσας επείγουσας στήριξης της ρευστότητας, θα είχε υποβληθεί καλύτερη προσφορά για την εξαγορά της Banco Popular και ότι η Banco Santander ήταν διατεθειμένη να καταβάλει 200 εκατομμύρια ευρώ, αλλά ότι απέσυρε την προσφορά της όταν πληροφορήθηκε ότι ήταν η μόνη προσφέρουσα.

403 Αρκεί η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι θα είχε χορηγηθεί στην Banco Popular πρόσθετη επείγουσα στήριξη της ρευστότητας. Επιπλέον, πρόκειται για ατεκμηρίωτο ισχυρισμό ότι η Banco Santander ήταν πρόθυμη να υποβάλει υψηλότερη προσφορά και ότι είχε πληροφορηθεί ότι ήταν η μόνη προσφέρουσα πριν από το πέρας της διαδικασίας πώλησης που οργάνωσε το FROB.

404 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι τα εναλλακτικά μέτρα που επικαλούνται ήταν δυνατόν να εφαρμοστούν ταχέως και θα μπορούσαν να έχουν παράσχει στην Banco Popular τη δυνατότητα να αποκαταστήσει τη θέση ρευστότητάς της εντός αρκετά σύντομου χρονικού διαστήματος και ότι, ως εκ τούτου, δεν απέδειξαν ότι το ΕΣΕ υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι δεν υφίσταντο εναλλακτικά σε σχέση με την εξυγίανση μέτρα ικανά να αποτρέψουν την κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης της Banco Popular στις 6 Ιουνίου 2017.

405 Εξάλλου, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να προσάψουν στο ΕΣΕ ότι δεν έλαβε υπόψη τα μέτρα που επικαλέστηκαν. Πράγματι, όπως επισημαίνουν η Επιτροπή και το ΕΣΕ, το ΕΣΕ δικαιολογημένα περιόρισε την εκτίμησή του στα μέτρα που μπορούσαν πράγματι να τεθούν σε εφαρμογή λαμβανομένων υπόψη των κρίσιμων περιστάσεων και των διαθέσιμων προθεσμιών.

406 Επομένως, το ΕΣΕ δεν ήταν υποχρεωμένο να λάβει υπόψη μέτρα τα οποία δεν καθιστούσαν δυνατή την επίλυση του επείγοντος προβλήματος που συνδεόταν με την ταχεία επιδείνωση της κατάστασης ρευστότητας της Banco Popular, ήτοι την αιτία για την περιέλευση της τράπεζας σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης.

407 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι πληρούνταν η προϋπόθεση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014.

408 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το δεύτερο σκέλος και, ως εκ τούτου, ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως ως αβάσιμος.

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014

409 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή παρέβησαν το άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, καθόσον έκριναν ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις σχετικά με την άσκηση της εξουσίας απομείωσης και μετατροπής των σχετικών κεφαλαιακών μέσων. Οι προσφεύγοντες παραπέμπουν στα επιχειρήματα που προβάλλουν στο πλαίσιο του πέμπτου λόγου ακυρώσεως.

410 Αρκεί η επισήμανση, στην οποία προέβησαν και η Επιτροπή, το ΕΣΕ και το Βασίλειο της Ισπανίας, ότι, στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγοντες αρκούνται να παραπέμψουν στα επιχειρήματα που προβάλλουν με τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως και δεν προβάλλουν κανένα νέο επιχείρημα που να αποσκοπεί ειδικά στη στοιχειοθέτηση παράβασης του άρθρου 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014.

411 Επομένως, δεδομένου ότι ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως απορρίφθηκε, πρέπει να απορριφθεί και ο έκτος λόγος ακυρώσεως ως αβάσιμος.

Επί του δέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση των άρθρων 41 και 47 του Χάρτη

412 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις προσβάλλουν, πρώτον, το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και, δεύτερον, το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, δικαιώματα τα οποία κατοχυρώνονται στα άρθρα 41 και 47 του Χάρτη.

Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης

413 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν τους κοινοποιήθηκαν και ότι δεν είχαν τη δυνατότητα να ακουστούν πριν από την έκδοσή τους. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις τούς στερούν το δικαίωμα ιδιοκτησίας τους καθόσον αυτοί είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις ως προς την ύπαρξη μέτρων προληπτικής εποπτείας ή μέτρων του

ιδιωτικού τομέα εναλλακτικών σε σχέση με την εξυγίανση. Προσθέτουν ότι, αν τους είχε παρασχεθεί η δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις κατά τη διαδικασία, είναι πιθανόν ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή θα είχαν υιοθετήσει διαφορετική άποψη όσον αφορά το ζήτημα αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις εξυγίανσης και όσον αφορά την αποτίμηση της Banco Popular.

414 Προκαταρκτικώς, όπως προκύπτει από την ανάλυση του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το γεγονός ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 δεν προβλέπει την ακρόαση των μετόχων της οντότητας την οποία αφορά ένα μέτρο εξυγίανσης συνιστά περιορισμό του δικαιώματος ακρόασης ο οποίος, αφενός, δικαιολογείται από σκοπό γενικού συμφέροντος, ήτοι τον σκοπό της διασφάλισης της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών που επιδιώκει το άρθρο 14 του κανονισμού 806/2014, και στον οποίο συμβάλλει και ο σκοπός της διασφάλισης της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών της οντότητας, καθώς και από την ανάγκη ταχείας έκδοσης απόφασης μόλις διαπιστωθεί η πλήρωση των προϋποθέσεων της εξυγίανσης και, αφετέρου, τηρεί την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

415 Ωστόσο, από τη νομολογία που μνημονεύεται στις σκέψεις 121 και 122 ανωτέρω προκύπτει ότι το ο σεβασμός του δικαιώματος ακρόασης πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθε διαδικασία δυνάμενη να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής πράξης, ακόμη και όταν η εφαρμοστέα ρύθμιση δεν προβλέπει ρητώς την τήρηση μιας τέτοιας διατύπωσης.

416 Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι το καθεστώς εξυγίανσης που εγκρίθηκε από το ΕΣΕ μετά το πέρας της διαδικασίας του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014 έχει ως αντικείμενο την εξυγίανση της Banco Popular. Το καθεστώς εξυγίανσης είχε ως μοναδικό αποδέκτη το FROB και η Banco Popular πρέπει να θεωρηθεί ως το πρόσωπο σε βάρος του οποίου ελήφθη ατομικό μέτρο και υπέρ του οποίου κατοχυρώνεται το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη.

417 Επομένως, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι προσφεύγοντες, υπό την ιδιότητα των μετόχων ή ομολογιούχων της Banco Popular, δεν είναι αποδέκτες ούτε της απόφασης περί έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης, η οποία δεν αποτελεί ατομική απόφαση ληφθείσα εις βάρος τους, ούτε της απόφασης 2017/1246 περί αποδοχής του εν λόγω καθεστώτος εξυγίανσης.

418 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ άσκησε την εξουσία απομείωσης ή μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular.

419 Επομένως, η διαδικασία την οποία ακολούθησε το ΕΣΕ για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, έστω και αν δεν συνιστά ατομική διαδικασία κινηθείσα κατά των προσφευγόντων, μπορεί να οδηγήσει στη λήψη μέτρου ικανού να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά τους υπό την ιδιότητά τους ως μετόχων ή κατόχων κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular.

420 Πάντως, η νομολογία του Δικαστηρίου, που παρατίθεται στη σκέψη 121 ανωτέρω, έχει προκρίνει ευρεία ερμηνεία του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα αυτό διασφαλίζεται σε κάθε πρόσωπο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας που μπορεί να καταλήξει στην έκδοση βλαπτικής γι' αυτό πράξης.

421 Εντούτοις, πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, που παρατίθεται στη σκέψη 131 ανωτέρω, και της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 132 ανωτέρω, στην περίπτωση που οι προσφεύγοντες θα μπορούσαν να επικαλεστούν το δικαίωμα ακρόασης που κατοχυρώνει ο Χάρτης στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης της

Banco Popular, το δικαίωμα αυτό μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς. Ειδικότερα, η παράλειψη είτε του ΕΣΕ είτε της Επιτροπής να ακούσουν τους προσφεύγοντες, υπό την ιδιότητά τους ως μετόχων ή κατόχων κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξυγίανσης μπορούσε να δικαιολογηθεί.

422 Εν προκειμένω, στο άρθρο 4.2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ ανέφερε ότι η εξυγίανση της Banco Popular ήταν αναγκαία και ανάλογη προς την επίτευξη των δύο σκοπών του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 806/2014, ήτοι να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της Banco Popular.

423 Συναφώς, στο άρθρο 4.4.2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ εξήγησε ότι είχε καταλήξει στο συμπέρασμα, στηριζόμενο σε διάφορα στοιχεία, ότι η κατάσταση της Banco Popular συνεπαγόταν αυξανόμενο κίνδυνο σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ισπανία. Μεταξύ των στοιχείων αυτών καταλέγονται, πρώτον, το μέγεθος και η σημασία της Banco Popular, η οποία αποτελούσε τη μητρική εταιρία του έκτου τραπεζικού ομίλου της Ισπανίας, με συνολικό ποσό στοιχείων ενεργητικού ύψους 147 δισεκατομμυρίων ευρώ, και η οποία χαρακτηρίστηκε το 2017 ως ίδρυμα συστημικής σημασίας από την Τράπεζα της Ισπανίας. Το ΕΣΕ επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι η Banco Popular ήταν ένας από τους κύριους παράγοντες της αγοράς στην Ισπανία, με σημαντικό μερίδιο αγοράς στο τμήμα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και ότι κατείχε σχετικά υψηλό μερίδιο της αγοράς καταθέσεων (περίπου 6 %) και μεγάλο αριθμό πελατών λιανικής (περίπου 1,4 εκατομμύρια) σε ολόκληρη την Ισπανία. Δεύτερον, το ΕΣΕ έλαβε υπόψη τη φύση των δραστηριοτήτων της Banco Popular, οι οποίες είχαν ως πυρήνα τις εμπορικές τραπεζικές δραστηριότητες και επικεντρώνονταν πρωτίστως στην παροχή χρηματοδότησης, τη διαχείριση αποταμιεύσεων και την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, οικογένειες και επιχειρήσεις (ιδίως τις ΜΜΕ). Κατά το ΕΣΕ, η ομοιότητα του επιχειρηματικού μοντέλου της Banco Popular με αυτό άλλων ισπανικών εμπορικών τραπεζών μπορούσε να επιτείνει τον κίνδυνο έμμεσης μετάδοσης στις τράπεζες αυτές, οι οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι αντιμετωπίζουν τις ίδιες δυσχέρειες.

424 Στο άρθρο 4.4 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ προσδιόρισε τρεις κρίσιμες λειτουργίες της Banco Popular, κατά την έννοια του άρθρου 6 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2016/778, ήτοι τη συλλογή καταθέσεων από νοικοκυριά και μη χρηματοοικονομικές εταιρίες, τα δάνεια προς τις ΜΜΕ και τις υπηρεσίες πληρωμών τοις μετρητοίς.

425 Επισημαίνεται ότι, με τον πέμπτο λόγο ακυρώσεως, οι προσφεύγοντες προέβαλαν παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 806/2014, αλλά δεν αμφισβήτησαν ότι το καθεστώς εξυγίανσης ήταν αναγκαίο για λόγους δημοσίου συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού αυτού.

426 Κατά το άρθρο 18, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, μια δράση εξυγίανσης αντιμετωπίζεται ως δράση δημόσιου συμφέροντος εάν είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ή περισσότερων στόχων εξυγίανσης κατά το άρθρο 14 του ίδιου αυτού κανονισμού, και αναλογική προς αυτούς, ενώ με την εκκαθάριση της οντότητας σύμφωνα με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα επιτυγχάνονταν αυτοί οι στόχοι εξυγίανσης στον ίδιο βαθμό.

427 Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν αμφισβητούν ότι το καθεστώς εξυγίανσης ήταν αναγκαίο και σύμφωνο με την αρχή της αναλογικότητας προκειμένου να αποτραπούν οι σημαντικές αρνητικές συνέπειες της πτώχευσης της Banco Popular επί της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας της Ένωσης καθώς και να διασφαλισθεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της.

428 Ως εκ τούτου, η διαδικασία εξυγίανσης της Banco Popular επιδίωκε σκοπό συνιστάμενο στη διασφάλιση της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών, ο οποίος, σύμφωνα με την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε όσον αφορά την πρώτη αιτίαση του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αποτελεί σκοπό γενικού ενδιαφέροντος ικανό να δικαιολογήσει περιορισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των προσφευγόντων, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

429 Εκτός αυτού, από την ανάλυση του πρώτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει επίσης ότι, όταν μια οντότητα πληροί τις προϋποθέσεις που καθιστούν αναγκαία τη λήψη μέτρου εξυγίανσης, το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι η σχετική απόφαση πρέπει να εκδίδεται εντός πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος.

430 Επομένως, εν προκειμένω, από τη στιγμή κατά την οποία η ΕΚΤ διαπίστωσε ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και το ΕΣΕ εκτίμησε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, το καθεστώς εξυγίανσης έπρεπε να εγκριθεί το ταχύτερο δυνατόν.

431 Αυτή η ταχεία λήψη απόφασης δικαιολογούνταν από την ανάγκη να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών της Banco Popular και την ανάγκη να αποφευχθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές λόγω της κατάστασης της Banco Popular, ιδίως με την πρόληψη του κινδύνου μετάδοσης. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η πτώχευση της Banco Popular επήλθε κατά τη διάρκεια μιας συνήθους εργάσιμης μέρας, ήταν αναγκαίο να ολοκληρωθεί η διαδικασία και να εκδοθεί η απόφαση πριν από το άνοιγμα των αγορών το πρωί της 7ης Ιουνίου 2017.

432 Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας M. Campos Sánchez-Bordona, στο σημείο 80 των προτάσεών του στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις ABLV Bank κ.λπ. κατά ΕΚΤ (C-551/19 P και C-552/19 P, EU:C:2021:16), η ταχύτητα με την οποία τα εν λόγω θεσμικά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης καλούνται να λάβουν τις αποφάσεις τους είναι αναγκαία προκειμένου να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες της εξυγίανσης του τραπεζικού ιδρύματος στις χρηματαγορές, η ταχύτητα δε αυτή τους υποχρεώνει de facto να έχουν «προετοιμάσει» την απόφαση προτού κινήσουν τη διαδικασία, ώστε να εκμεταλλευτούν το γεγονός ότι οι αγορές κινητών αξιών είναι κλειστές.

433 Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να αρκούνται στον ισχυρισμό ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν δικαιολόγησαν τη σπουδή με την οποία εξέδωσαν τις προσβαλλόμενες αποφάσεις.

434 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι η προηγούμενη ακρόαση των προσφευγόντων, κατά την οποία θα ενημερώνονταν για την ύπαρξη επικείμενου μέτρου εξυγίανσης, θα είχε ως αποτέλεσμα τον κίνδυνο να υιοθετήσουν συμπεριφορές στην αγορά οι οποίες θα επιδείνωναν την οικονομική κατάσταση της Banco Popular. Κατά συνέπεια, μια τέτοια ακρόαση θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του σχεδιαζόμενου μέτρου εξυγίανσης.

435 Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η ακρόαση των προσφευγόντων, πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης ή πριν από την έκδοση της απόφασης 2017/1246, θα είχε προκαλέσει σημαντική επιβράδυνση της διαδικασίας και, ως εκ τούτου, θα είχε υπονομεύσει τόσο την επίτευξη των επιδιωκόμενων από την εξυγίανση σκοπών όσο και την αποτελεσματικότητά της.

436 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η μη διενέργεια ακρόασης των προσφευγόντων στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλόμενων αποφάσεων συνιστούσε περιορισμό του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης ο οποίος ήταν δικαιολογημένος και

αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού της διασφάλισης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας καθώς και σύμφωνος με την αρχή της αναλογικότητας, υπό το πρίσμα του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

437 Εν προκειμένω, όμως, από την ανάλυση του πέμπτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 806/2014, ήτοι ότι η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και ότι δεν υπήρχε καμία εύλογη προοπτική ότι με εναλλακτικά μέτρα του ιδιωτικού τομέα ή με δράση των αρχών εποπτείας επρόκειτο να αποφευχθεί η πτώχευση της οντότητας εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Ειδικότερα, από την ανάλυση του δεύτερου σκέλους του πέμπτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι υπήρχαν εναλλακτικά μέτρα ικανά να επιλύσουν τα προβλήματα ρευστότητας της Banco Popular και, επομένως, να αποτρέψουν την εξυγίανσή της.

438 Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι, αν τους είχε παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας η δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις ως προς την ύπαρξη δράσεων των αρχών εποπτείας ή μέτρων του ιδιωτικού τομέα, το καθεστώς εξυγίανσης δεν θα είχε εγκριθεί.

439 Όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι έπρεπε να έχουν ακουστεί καθόσον οι προσβαλλόμενες αποφάσεις τούς στερούν το δικαίωμα ιδιοκτησίας τους, αρκεί η υπόμνηση ότι από τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 160 έως 162 ανωτέρω προκύπτει ότι ο περιορισμός του δικαιώματος ιδιοκτησίας των μετόχων και των πιστωτών της οικείας οντότητας δεν μπορεί να δικαιολογήσει υποχρέωση να παρασχεθεί σε αυτούς δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης.

440 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας

441 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών άσκησης προσφυγής τις οποίες προβλέπει το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, αναγκάστηκαν να ασκήσουν προσφυγή χωρίς να έχουν λάβει τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζονται οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, πράγμα που αντιβαίνει στην αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Στο υπόμνημα απάντησης, αναφέρουν ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή εξακολουθούν να αρνούνται την πρόσβαση στα έγγραφα επί των οποίων στηρίχθηκαν με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις και με τα υπομνήματα αντίκρουσης, πράγμα το οποίο δεν παρέχει τη δυνατότητα ούτε σε αυτούς να ασκήσουν προσηκόντως την προσφυγή τους, ούτε στο Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.

442 Υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, το άρθρο 47, πρώτο εδάφιο, του Χάρτη ορίζει ότι κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου την οποία εγγυάται η ως άνω διάταξη επιτάσσει, μεταξύ άλλων, να μπορεί ο ενδιαφερόμενος να υπερασπίζεται τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίζει, έχοντας πλήρη γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι σκόπιμο να προσφύγει ενώπιον του αρμόδιου δικαστή στρεφόμενος κατά συγκεκριμένης

οντότητας (πρβλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 2021, Banco de Portugal κ.λπ., C-504/19, EU:C:2021:335, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Η ύπαρξη μάλιστα αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου προς διασφάλιση της τηρήσεως των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την ύπαρξη κράτους δικαίου (βλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2020, Bank Refah Kargaran κατά Συμβουλίου, C-134/19 P, EU:C:2020:793, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

443 Υπογραμμίζεται ότι η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου τον οποίο κατοχυρώνει το άρθρο 47 του Χάρτη επιβάλλει να είναι ο ενδιαφερόμενος σε θέση να γνωρίζει τους λόγους στους οποίους στηρίζεται η διοικητική απόφαση που τον αφορά, είτε επειδή έχει διαβάσει την ίδια την απόφαση είτε επειδή του έχουν γνωστοποιηθεί οι λόγοι αυτοί κατόπιν αίτησής του, χωρίς να θίγεται η εξουσία του αρμόδιου δικαστή να απαιτήσει από την οικεία αρχή να προβεί στη γνωστοποίησή τους, προκειμένου να παρασχεθεί στον ενδιαφερόμενο η δυνατότητα να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του υπό τις καλύτερες δυνατές συνθήκες και να αποφασίσει, έχοντας γνώση όλων των στοιχείων, αν είναι σκόπιμο να προσφύγει στον αρμόδιο δικαστή, καθώς και για να παρασχεθεί στον δικαστή η πλήρης δυνατότητα ασκήσεως του ελέγχου νομιμότητας της επίδικης εθνικής απόφασης (βλ. αποφάσεις της 26ης Απριλίου 2018, Donnellan, C-34/17, EU:C:2018:282, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 24ης Νοεμβρίου 2020, Minister van Buitenlandse Zaken, C-225/19 και C-226/19, EU:C:2020:951, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 3ης Φεβρουαρίου 2021, Ramazani Shadary κατά Συμβουλίου, T-122/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:61, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

444 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι μη εμπιστευτική έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο του ΕΣΕ στις 11 Ιουλίου 2017 και ότι η απόφαση 2017/1246 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 11 Ιουλίου 2017. Οι προσφεύγοντες είχαν πρόσβαση στις εν λόγω εκδόσεις και μπόρεσαν να τις προσβάλουν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με την υπό κρίση προσφυγή, ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, πράγμα το οποίο αποδεικνύει την ύπαρξη του δικαιώματός τους πραγματικής προσφυγής.

445 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του, στις 2 Φεβρουαρίου και στις 31 Οκτωβρίου 2018, ήτοι πριν από την κατάθεση του υπομνήματος απάντησης, μη εμπιστευτικές εκδόσεις -με λιγότερες περικοπές- του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2. Σκοπός των δημοσιεύσεων αυτών ήταν να παρασχεθεί στο κοινό πρόσβαση σε τμήματα των εγγράφων αυτών τα οποία είχαν αρχικώς χαρακτηρισθεί εμπιστευτικά. Επομένως, οι προσφεύγοντες είχαν την ευκαιρία να συμπληρώσουν τα επιχειρήματά τους υπό το πρίσμα των νέων πληροφοριών που προέκυπταν από τις δημοσιεύσεις αυτές.

446 Κατά πρώτο λόγο, οι προσφεύγοντες προσάπτουν στο ΕΣΕ ότι δεν τους παρέσχε πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2.

447 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι προσφεύγοντες δεν είναι αποδέκτες του καθεστώτος εξυγίανσης, το οποίο απευθύνεται στο FROB. Οι προσφεύγοντες πρέπει να θεωρηθούν τρίτοι με αποτέλεσμα να μην έχουν δικαίωμα στην κοινοποίηση του καθεστώτος εξυγίανσης.

448 Δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ δημοσιεύει στον επίσημο ιστότοπό του είτε αντίγραφο του καθεστώτος εξυγίανσης είτε ανακοίνωση στην οποία συνοψίζονται τα αποτελέσματα της δράσης εξυγίανσης, και ιδίως τα αποτελέσματα για τους πελάτες λιανικής.

449 Εν προκειμένω, στις 7 Ιουνίου 2017, το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του ανακοίνωση σχετικά με την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης συνοδευόμενη από έγγραφο το οποίο συνόψιζε τα αποτελέσματα της εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 29, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014. Στις 11 Ιουλίου 2017, το ΕΣΕ δημοσίευσε, εκτός αυτού, μη εμπιστευτική έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης. Επίσης, το ΕΣΕ δημοσίευσε στον ιστότοπό του, στις 2 Φεβρουαρίου 2018 και στη συνέχεια στις 31 Οκτωβρίου 2018, μη εμπιστευτικές εκδόσεις -με λιγότερες περικοπές- του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2.

450 Επιπλέον, το άρθρο 88, παράγραφος 5, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει τα εξής:

«Πριν από τη δημοσιοποίηση οποιασδήποτε πληροφορίας το [ΕΣΕ] μεριμνά ώστε αυτή να μην περιλαμβάνει εμπιστευτικές πληροφορίες, ιδίως μέσω της εκτίμησης των ενδεχόμενων συνεπειών της δημοσιοποίησης αυτής στο δημόσιο συμφέρον όσον αφορά τη χρηματοοικονομική, νομισματική ή οικονομική πολιτική, στα εμπορικά συμφέροντα φυσικών και νομικών προσώπων και στον σκοπό των επιθεωρήσεων, ερευνών και ελέγχων. Η διαδικασία εξακρίβωσης των συνεπειών της δημοσιοποίησης πληροφοριών περιλαμβάνει ειδική στάθμιση των συνεπειών κάθε δημοσιοποίησης του περιεχομένου και των λεπτομερειών των σχεδίων εξυγίανσης που αναφέρονται στα άρθρα 8 και 9, των πορισμάτων κάθε αξιολόγησης που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 10 ή του σχεδίου εξυγίανσης που αναφέρεται στο άρθρο 18.»

451 Η διάταξη αυτή προβλέπει ρητώς την υποχρέωση του ΕΣΕ να διασφαλίζει, πριν από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση σε τρίτον του καθεστώτος εξυγίανσης, ότι το καθεστώς αυτό δεν περιλαμβάνει εμπιστευτικές πληροφορίες. Η υποχρέωση αυτή ισχύει επίσης για την αποτίμηση 2, η οποία αποτελεί παράρτημα του καθεστώτος εξυγίανσης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12.2 του εν λόγω καθεστώτος.

452 Πρέπει να τονιστεί συναφώς ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι απόφαση της Επιτροπής με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν υφίσταται η προσαπτόμενη από καταγγέλλοντα κρατική ενίσχυση μπορεί, υπό το πρίσμα της υποχρέωσης τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου, να είναι επαρκώς αιτιολογημένη χωρίς να περιέχει το σύνολο των αριθμητικών στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η συλλογιστική του θεσμικού αυτού οργάνου (πρβλ. απόφαση της 1ης Ιουλίου 2008, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., C-341/06 P και C-342/06 P, EU:C:2008:375, σκέψεις 108 έως 111). Επομένως, η μη εμπιστευτική έκδοση τέτοιας απόφασης, όταν αναδεικνύει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική της Επιτροπής καθώς και τη μεθοδολογία που αυτή χρησιμοποίησε, κατά τρόπο που να παρέχει στους ενδιαφερομένους τη δυνατότητα να γνωρίσουν τους σχετικούς λόγους και στο Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του, αρκεί για να τηρηθεί η υποχρέωση αιτιολόγησης που υπέχει το ίδιο θεσμικό όργανο (πρβλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Club Hotel Loutraki κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-131/15 P, EU:C:2016:989, σκέψη 55).

453 Επιπλέον, όσον αφορά τα οικονομικά στοιχεία που χρησιμοποίησε η Deloitte για την αποτίμηση 2 και τα οποία έλαβε υπόψη το ΕΣΕ στο πλαίσιο του καθεστώτος εξυγίανσης, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι αυτά αποτελούν περίπλοκες τεχνικές εκτιμήσεις. Εφόσον από το καθεστώς εξυγίανσης προκύπτει σαφώς η συλλογιστική του ΕΣΕ κατά τρόπο που να επιτρέπει τη μεταγενέστερη αμφισβήτηση της βασιμότητάς της ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, είναι περιττό να απαιτείται ειδική αιτιολογία για καθεμία από τις τεχνικής φύσεως επιλογές ή για κάθε αριθμητικό στοιχείο επί των οποίων στηρίχθηκε η αιτιολογία αυτή (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 1ης Ιουλίου 2008, Chronopost και La Poste κατά UFEX κ.λπ., C-341/06 P και C-342/06 P, EU:C:2008:375, σκέψη 108 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

454 Όμως, αφενός, οι προσφεύγοντες δεν αμφισβητούν ότι το καθεστώς εξυγίανσης και η αποτίμηση 2 περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες τις οποίες το ΕΣΕ υποχρεούται να προστατεύει. Αφετέρου, δεν διευκρίνισαν σε ποιον βαθμό τα οικονομικά στοιχεία που απεκρύβησαν στις μη εμπιστευτικές εκδόσεις του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2 ήταν αναγκαία για την κατανόηση του καθεστώτος εξυγίανσης και για την άσκηση του δικαιώματός τους σε πραγματική ένδικη προσφυγή.

455 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να προβάλλουν δικαίωμα να τους κοινοποιηθεί ολόκληρο το κείμενο του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2.

456 Κατά δεύτερο λόγο, καθόσον προσάπτουν στο ΕΣΕ και την Επιτροπή ότι δεν τους κοινοποίησαν τα έγγραφα επί των οποίων στηρίχθηκαν για να εκδώσουν τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, πριν από την έκδοση των αποφάσεων αυτών, οι προσφεύγοντες προβάλλουν προσβολή του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του Χάρτη.

457 Το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του Χάρτη, σχετικά με το δικαίωμα χρηστής διοίκησης, προβλέπει ότι το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στον φάκελό του, τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου.

458 Το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο προβλέπεται από το άρθρο 90, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014, κατά το οποίο:

«Τα πρόσωπα που αποτελούν αντικείμενο των αποφάσεων του [ΕΣΕ] έχουν δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο του [ΕΣΕ], με την επιφύλαξη του έννομου συμφέροντος άλλων προσώπων για την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου τους. Το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο δεν καλύπτει τις εμπιστευτικές πληροφορίες ή τα εσωτερικής χρήσης προπαρασκευαστικά έγγραφα του [ΕΣΕ].»

459 Συναφώς, υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι, στις υποθέσεις ανταγωνισμού, πρόσβαση στον φάκελο παρέχεται ιδίως προκειμένου να έχουν οι αποδέκτες της ανακοίνωσης αιτιάσεων τη δυνατότητα να λάβουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον φάκελο της Επιτροπής, ούτως ώστε να εκφράσουν λυσιτελώς την άποψή τους επί των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε η Επιτροπή με την ανακοίνωση αιτιάσεων βάσει των στοιχείων αυτών. Αυτό το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο συνεπάγεται ότι η Επιτροπή παρέχει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση τη δυνατότητα εξέτασης του συνόλου των περιλαμβανόμενων στον φάκελο της έρευνας εγγράφων, τα οποία ενδέχεται να είναι κρίσιμα για την άμυνα της επιχείρησης αυτής. Στα έγγραφα αυτά συγκαταλέγονται τόσο τα ενοχοποιητικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία, πλην των επιχειρηματικών απορρήτων άλλων επιχειρήσεων, των εσωτερικών εγγράφων της Επιτροπής και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών (βλ. απόφαση της 14ης Μαΐου 2020, NKT Verwaltung και NKT κατά Επιτροπής, C-607/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:385, σκέψεις 261 και 262 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

460 Δεύτερον, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής με αντικείμενο την επιβολή προστίμου σε επιχείρηση για παραβίαση των κανόνων περί ανταγωνισμού επιβάλλει να παρέχεται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση η δυνατότητα να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή της σχετικά με το υποστατό και τον κρίσιμο χαρακτήρα των πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων των οποίων γίνεται επίκληση καθώς και σχετικά με τα έγγραφα που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή για να στηρίξει την εκτίμησή της ότι συντρέχει παράβαση. Τα δικαιώματα

αυτά διαλαμβάνονται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του Χάρτη (βλ. απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2019, Brugg Kabel και Kabelwerke Brugg κατά Επιτροπής, C-591/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:1026, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

461 Τρίτον, όσον αφορά, γενικότερα, τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, του Χάρτη, αυτός περιλαμβάνει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο, τηρουμένων των νομίμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 99 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2020, Kalai κατά Συμβουλίου, T-178/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:580, σκέψη 73).

462 Τέταρτον, πρέπει να υπομνησθεί ότι η προσβολή του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο κατά τη διαδικασία που προηγείται της έκδοσης απόφασης μπορεί, καταρχήν, να επιφέρει την ακύρωση της απόφασης αυτής όταν έχουν θιγεί τα δικαιώματα άμυνας (βλ. αποφάσεις της 25ης Οκτωβρίου 2011, Solvay κατά Επιτροπής, C-109/10 P, EU:C:2011:686, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 15ης Ιουλίου 2015, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-47/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:506, σκέψη 349 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

463 Από τη νομολογία που παρατίθεται στις σκέψεις 459 έως 462 προκύπτει ότι τόσο το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο που κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του Χάρτη όσο και, ειδικότερα, η πρόσβαση στον φάκελο στις υποθέσεις ανταγωνισμού αφορούν πρόσωπα ή επιχειρήσεις κατά των οποίων έχουν κινηθεί διαδικασίες ή εκδοθεί αποφάσεις.

464 Εν προκειμένω, αφενός, από το άρθρο 90, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι το δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο αφορά την οντότητα που αποτελεί το αντικείμενο του καθεστώτος εξυγίανσης, ήτοι την Banco Popular, και όχι τους μετόχους ή τους πιστωτές της. Αφετέρου, από την εξέταση της πρώτης αιτίασης προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δεν είχαν δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης στο πλαίσιο της διαδικασίας που οδήγησε στην έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

465 Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να επικαλεστούν δικαίωμα πρόσβασης στον φάκελο.

466 Εξάλλου, τόσο το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του Χάρτη όσο και το άρθρο 90, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014 προβλέπουν ότι ορισμένα στοιχεία μπορούν να προστατεύονται εφόσον είναι εμπιστευτικά.

467 Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι η μη κοινοποίηση από το ΕΣΕ και την Επιτροπή των εγγράφων στα οποία στηρίχθηκαν, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας που οδήγησε στην έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, συνιστά προσβολή του δικαιώματος πρόσβασης στον φάκελο που κατοχυρώνεται στο άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του Χάρτη.

468 Κατά τρίτο λόγο, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν, κατ’ ουσίαν, ότι δεν μπόρεσαν να ασκήσουν το δικαίωμά τους πραγματικής προσφυγής στο μέτρο που δεν είχαν πρόσβαση στα έγγραφα επί των οποίων στηρίχθηκαν το ΕΣΕ και η Επιτροπή με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, μετά την έκδοσή τους. Προσάπτουν δε στο ΕΣΕ και στην Επιτροπή ότι δεν επισύναψαν τα έγγραφα αυτά στο υπόμνημα αντίκρουσης και ότι δεν εξήγησαν για ποιο λόγο τα έγγραφα αυτά ήταν εμπιστευτικά. Φρονούν ότι, ακόμη και αν τα έγγραφα αυτά περιέχουν εμπιστευτικά στοιχεία, οι εκπρόσωποί τους θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση σε αυτά στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

469 Επισημαίνεται ότι καμία διάταξη δεν διασφαλίζει στους προσφεύγοντες δικαίωμα πρόσβασης στα πλήρη κείμενα του καθεστώτος εξυγίανσης και της αποτίμησης 2 ή στα λοιπά έγγραφα στα οποία στηρίχθηκε το ΕΣΕ για να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης, δεδομένου ότι το ΕΣΕ έχει την υποχρέωση να προστατεύει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα ορισμένων δεδομένων.

470 Πράγματι, το ΕΣΕ και η Επιτροπή υποχρεούνται να προστατεύουν τα εμπιστευτικά στοιχεία όλων των οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών απορρήτων, δυνάμει του άρθρου 339 ΣΛΕΕ, του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο β', του Χάρτη και του άρθρου 88, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 806/2014.

471 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά την οδηγία 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2004, L 145, σ. 1), ότι η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ελέγχου της δραστηριότητας των επιχειρήσεων επενδύσεων, το οποίο στηρίζεται στην εποπτεία εντός ενός κράτους μέλους και στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών πλειόνων κρατών μελών, επιβάλλει να μπορούν τόσο οι εποπτευόμενες επιχειρήσεις όσο και οι αρμόδιες αρχές να είναι βέβαιες ότι οι εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν παράσχει θα διατηρήσουν καταρχήν τον εμπιστευτικό τους χαρακτήρα (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψη 31 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

472 Το Δικαστήριο έκρινε ότι χωρίς αυτή την εμπιστοσύνη θα μπορούσε να προκληθεί ζημία στην απρόσκοπτη διαβίβαση των εμπιστευτικών πληροφοριών που απαιτούνται για την άσκηση της εποπτείας. Συνεπώς, το άρθρο 54, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/39 επιβάλλει ως γενικό κανόνα την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου όχι μόνο για να προστατευθούν οι άμεσα εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αλλά και για να προστατευθεί το γενικό συμφέρον που συνδέεται με την ομαλή λειτουργία των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων της Ένωσης (βλ. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2018, Baumeister, C-15/16, EU:C:2018:464, σκέψεις 32 και 33 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

473 Επισημαίνεται ότι το άρθρο 88, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014, σχετικά με τις απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου των μελών του ΕΣΕ, περιέχει διάταξη ισοδύναμη με εκείνη του άρθρου 54, παράγραφος 1, της οδηγίας 2004/39.

474 Εκτός αυτού, από το άρθρο 34, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προκύπτει ότι, για τους σκοπούς της εκτέλεσης των καθηκόντων του δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, το ΕΣΕ δύναται, μέσω των εθνικών αρχών εξυγίανσης ή άμεσα, κατόπιν ενημέρωσής τους και αξιοποιώντας πλήρως όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες από την ΕΚΤ ή τις εθνικές αρμόδιες αρχές, να απαιτεί, μεταξύ άλλων, από τις οντότητες τις οποίες αφορά ορισμένο μέτρο εξυγίανσης να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων που του ανατίθενται από τον ίδιο αυτό κανονισμό. Η παράγραφος 2 του ως άνω άρθρου διευκρινίζει ότι οι απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου δεν απαλλάσσουν τις εν λόγω οντότητες από την υποχρέωση παροχής των πληροφοριών αυτών. Το άρθρο 34, παράγραφος 4, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ είναι σε θέση να αποκτά, μεταξύ άλλων σε συνεχή βάση, οιαδήποτε πληροφορία είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων του βάσει του εν λόγω κανονισμού, ιδίως σχετικά με το κεφάλαιο, τη ρευστότητα, τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που αφορούν κάθε ίδρυμα το οποίο υπόκειται στις εξουσίες εξυγίανσης του ΕΣΕ.

475 Τα έγγραφα όμως επί των οποίων στηρίχθηκε το ΕΣΕ για να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης, ειδικότερα δε τα έγγραφα σχετικά με την κατάσταση ρευστότητας της Banco Popular, με την αίτησή της για την παροχή επείγουσας στήριξης της ρευστότητας και με την εκτίμηση της ΕΚΤ προκειμένου να εξακριβωθεί αν η Banco Popular βρισκόταν σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης, περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες, ιδίως επιχειρηματικά απόρρητα, τις οποίες υποχρεούται να προστατεύσει το ΕΣΕ.

476 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες δεν είχαν δικαίωμα πρόσβασης στο σύνολο των εγγράφων επί των οποίων στηρίχθηκαν το ΕΣΕ και η Επιτροπή για να εκδώσουν τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, στο μέτρο που τα έγγραφα αυτά ενδέχεται να περιέχουν εμπιστευτικά δεδομένα, πράγμα το οποίο δεν αμφισβητούν. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να στηριχθούν στην άρνηση παροχής πρόσβασης στα έγγραφα αυτά για να προβάλουν προσβολή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας τους.

477 Εξάλλου, όσον αφορά τα έγγραφα που αποτελούν, κατά τους προσφεύγοντες, τη βάση των προσβαλλόμενων αποφάσεων και των υπομνημάτων αντίκρουσης, οι προσφεύγοντες παραπέμπουν, με το παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, στις διάφορες αιτήσεις τους για πρόσβαση στα έγγραφα που διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή, στο ΕΣΕ και στην ΕΚΤ, βάσει, μεταξύ άλλων, του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43). Με το υπόμνημα απάντησης, παραπέμπουν στην άρνηση του ΕΣΕ και της Επιτροπής να τους επιτρέψουν την πρόσβαση στα έγγραφα που ζήτησαν στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών.

478 Αρκεί η διαπίστωση ότι οι απαντήσεις σ’ αυτές τις αιτήσεις πρόσβασης αποτελούν αντικείμενο χωριστής προσφυγής ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

479 Οι προσφεύγοντες παραπέμπουν επίσης στην αίτησή τους για τη λήψη μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας βάσει του άρθρου 88 του Κανονισμού Διαδικασίας, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Οκτωβρίου 2018, με σκοπό να υποχρεωθούν το ΕΣΕ και η Επιτροπή να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα των οποίων ο κατάλογος προσαρτάται στην αίτηση.

480 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο έχει την ευχέρεια, μέσω μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας ή μέτρου διεξαγωγής αποδείξεων, να ζητήσει από το ΕΣΕ να προσκομίσει κάθε έγγραφο που θεωρεί κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς, κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 91, στοιχείο β′, και του άρθρου 92, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας. Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 103, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι ορισμένες πληροφορίες περιλαμβανόμενες στα έγγραφα αυτά έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα και, επομένως, να αποφασίσει ότι τα έγγραφα αυτά δεν θα κοινοποιηθούν στους λοιπούς διαδίκους και ιδίως στους προσφεύγοντες.

481 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου να διατάξει την προσκόμιση εγγράφων δεν διασφαλίζει στους προσφεύγοντες την πρόσβαση στο σύνολο των εγγράφων αυτών αν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι τα οικεία έγγραφα περιέχουν εμπιστευτικά στοιχεία.

482 Επιπλέον, εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο, στις 21 Μαΐου 2021, με διάταξη περί διεξαγωγής αποδείξεων, ζήτησε από το ΕΣΕ να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν οι εμπιστευτικές εκδόσεις του καθεστώτος εξυγίανσης, η αποτίμηση 2 και η εκτίμηση της ΕΚΤ σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής

πτώχευσης. Σύμφωνα με το άρθρο 103 του Κανονισμού Διαδικασίας, αφού εξέταση το περιεχόμενο των εγγράφων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα στοιχεία που είχαν αποκρυβεί στις εκδόσεις των ως άνω εγγράφων οι οποίες είχαν δημοσιευθεί στους ιστοτόπους του ΕΣΕ και της ΕΚΤ δεν ασκούσαν επιρροή για την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς. Ως εκ τούτου, με διάταξη της 16ης Ιουνίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο αφαίρεσε τις εμπιστευτικές εκδόσεις των εγγράφων αυτών από τη δικογραφία.

483 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων σχετικά με την απουσία δικαστικού ελέγχου κατά τη διαδικασία εξυγίανσης, αρκεί να υπομνησθεί ότι το επιχείρημα αυτό απορρίφθηκε κατά την ανάλυση του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

484 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί η δεύτερη αιτίαση και, ως εκ τούτου, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας

485 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή προσέβαλαν, αδικαιολόγητα και κατά τρόπο δυσανάλογο, το δικαίωμα ιδιοκτησίας τους που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη. Υποστηρίζουν ότι η απομείωση του εταιρικού κεφαλαίου της Banco Popular καθώς και η απομείωση και η μετατροπή των κεφαλαιακών της μέσων στέρησαν οποιαδήποτε οικονομική αξία από τις μετοχές και τις ομολογίες της Banco Popular τις οποίες κατείχαν.

486 Η Επιτροπή, το ΕΣΕ, το Βασίλειο της Ισπανίας και η Banco Santander υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι το δικαίωμα ιδιοκτησίας, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 17 του Χάρτη, δεν αποτελεί απόλυτο προνόμιο και μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς δικαιολογούμενους από σκοπούς γενικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις επιδιώκουν σκοπό γενικού ενδιαφέροντος, ήτοι τη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ο οποίος δικαιολογεί περιορισμό του δικαιώματος ιδιοκτησίας των προσφευγόντων.

487 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη προβλέπει τα εξής:

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να είναι κύριος των νομίμως κτηθέντων αγαθών του, να τα χρησιμοποιεί, να τα διαθέτει και να τα κληροδοτεί. Κανείς δεν μπορεί να στερείται την ιδιοκτησία του, παρά μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας, στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο και έναντι δίκαιης και έγκαιρης αποζημίωσης για την απώλειά της. Η χρήση των αγαθών μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς από τον νόμο, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο προς το γενικό συμφέρον.»

488 Κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη δεν αποτελεί απόλυτο προνόμιο και η άσκησή του μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς δικαιολογούμενους από σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Ένωση. Κατά συνέπεια, όπως προκύπτει από το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί στην άσκηση του δικαιώματος ιδιοκτησίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί ανταποκρίνονται πράγματι σε επιδιωκομένους σκοπούς γενικού συμφέροντος και δεν συνιστούν, σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη επέμβαση θίγουσα την ίδια την ουσία του ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως

C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψεις 69 και 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2020, Adusbef κ.λπ., C-686/18, EU:C:2020:567, σκέψη 85, και της 23ης Μαΐου 2019, Steinhoff κ.λπ. κατά ΕΚΤ, T-107/17, EU:T:2019:353, σκέψη 100).

489 Εξ αυτού συνάγεται ότι το δικαίωμα ιδιοκτησίας δεν είναι απόλυτο δικαίωμα, αλλά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, το οποίο παρατίθεται στη σκέψη 131 ανωτέρω, μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς, εφόσον αυτοί προβλέπονται από τις εφαρμοστέες διατάξεις, είναι αναγκαίοι για την επίτευξη γενικού σκοπού και ανάλογοι προς τον σκοπό αυτόν.

490 Υπενθυμίζεται ότι, στο άρθρο 6 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 21 του κανονισμού 806/2014, την απομείωση και μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular σύμφωνα με τους όρους που εκτέθηκαν στη σκέψη 73 ανωτέρω.

491 Επιπλέον, όπως προκύπτει, αφενός, από την αιτιολογική σκέψη 61 του κανονισμού 806/2014, οι περιορισμοί των δικαιωμάτων των μετόχων και των πιστωτών θα πρέπει να συνάδουν με τις αρχές του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη και, αφετέρου, από την αιτιολογική σκέψη 62 του ίδιου κανονισμού, η παρεμβολή στα δικαιώματα ιδιοκτησίας δεν θα πρέπει να είναι δυσανάλογη.

492 Κατά το άρθρο 15, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014, σχετικά με τις γενικές αρχές που διέπουν την εξυγίανση, οι μέτοχοι του ιδρύματος υπό εξυγίανση αναλαμβάνουν πρώτοι τις ζημίες.

493 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά τους μετόχους των τραπεζών, ότι, σύμφωνα με το γενικό καθεστώς που εφαρμόζεται στους μετόχους των ανωνύμων εταιριών, αυτοί αναλαμβάνουν πλήρως τον κίνδυνο των επενδύσεών τους (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 73).

494 Το Δικαστήριο έκρινε, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, ότι, δεδομένου ότι οι μέτοχοι ευθύνονται για τα χρέη της τράπεζας μέχρι το ύψος του εταιρικού της κεφαλαίου, το γεγονός ότι τα σημεία 40 έως 46 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Αυγούστου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης («Τραπεζική ανακοίνωση») (ΕΕ 2013, C 216, σ. 1) απαιτούν, για την αντιμετώπιση του κεφαλαιακού ελλείμματος τράπεζας, πριν από τη χορήγηση κρατικής ενισχύσεως, οι εν λόγω μέτοχοι να συμβάλουν στην απορρόφηση των ζημιών που υπέστη η τράπεζα στο ίδιο μέτρο που θα συνέβαλλαν ελλείψει τέτοιας κρατικής ενισχύσεως δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά προσβολή του δικαιώματός τους στην ιδιοκτησία (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 74).

495 Πρέπει να γίνει δεκτό, κατ' αναλογίαν, ότι η απόφαση, στο καθεστώς εξυγίανσης, περί απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular τα οποία κατείχαν οι προσφεύγοντες αποτελεί συνέπεια του γεγονότος ότι οι μέτοχοι μιας οντότητας πρέπει να φέρουν τους εγγενείς στις επενδύσεις τους κινδύνους και του γεγονότος ότι, δεδομένου ότι η εν λόγω οντότητα αποτελεί αντικείμενο εξυγίανσης λόγω της πτώχευσής της, οι ίδιοι πρέπει να υποστούν τις οικονομικές συνέπειες της πτώχευσης αυτής.

496 Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο έχει κρίνει ότι μέτρο συνιστάμενο στη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών μιας κυπριακής τράπεζας ήταν ανάλογο προς τον σκοπό που επιδιωκόταν με το μέτρο αυτό. Επισήμανε, καταρχάς, ότι το μέτρο είχε ως σκοπό να συμβάλει στην ανακεφαλαιοποίηση της τράπεζας και ότι ήταν πρόσφορο να συμβάλει στον σκοπό της

διασφάλισης της σταθερότητας του κυπριακού χρηματοπιστωτικού συστήματος και της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Στη συνέχεια, διαπίστωσε ότι το μέτρο αυτό δεν υπερέβαινε τα όρια αυτού που ήταν κατάλληλο και αναγκαίο για την υλοποίηση του σκοπού αυτού, δεδομένου ότι λιγότερο περιοριστικές εναλλακτικές λύσεις είτε δεν ήταν εφικτές είτε δεν μπορούσαν να αποφέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Τέλος, έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας του επιδιωκόμενου σκοπού, το μέτρο δεν συνεπαγόταν υπέρμετρα μειονεκτήματα. Υπενθύμισε, συναφώς, ότι οι μέτοχοι των τραπεζών αναλαμβάνουν πλήρως τον κίνδυνο των επενδύσεών τους (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ., T-680/13, EU:T:2018:486, σκέψη 330).

497 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της τράπεζας αυτής συνιστούσε υπέρμετρη κι ανεπίτρεπτη επέμβαση στην ίδια την ουσία του δικαιώματος των μετόχων (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ., T-680/13, EU:T:2018:486, σκέψη 331).

498 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι από τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 137 ανωτέρω προκύπτει ότι οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στην οικονομία της Ένωσης και ότι η αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας ή περισσοτέρων τραπεζών ενέχει τον κίνδυνο ταχύτατης εξάπλωσης στις λοιπές τράπεζες, είτε στο οικείο κράτος μέλος είτε σε άλλα κράτη μέλη.

499 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της διασφαλίσεως της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος της ζώνης του ευρώ και του άμεσου κινδύνου οικονομικής ζημίας τον οποίο θα διέτρεχαν οι καταθέτες των οικείων τραπεζών σε περίπτωση πτωχεύσεως αυτών, ορισμένοι περιορισμοί του δικαιώματος ιδιοκτησίας μπορούσαν να δικαιολογηθούν (πρβλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2016, Ledra Advertising κ.λπ. κατά Επιτροπής και ΕΚΤ, C-8/15 P έως C-10/15 P, EU:C:2016:701, σκέψη 74).

500 Το Δικαστήριο έχει επίσης αποφανθεί ότι, μολονότι υφίσταται σαφές δημόσιο συμφέρον για τη διασφάλιση, σε ολόκληρη την Ένωση, ισχυρής και συνεπούς προστασίας των επενδυτών, εντούτοις, το συμφέρον αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέχει σε κάθε περίπτωση του δημοσίου συμφέροντος που συνίσταται στη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος (αποφάσεις της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 91, και της 8ης Νοεμβρίου 2016, Dowling κ.λπ., C-41/15, EU:C:2016:836, σκέψη 54).

501 Επισημαίνεται ότι, στο άρθρο 4.2 του καθεστώτος εξυγίανσης, το ΕΣΕ εκτίμησε ότι η εξυγίανση ήταν αναγκαία και ανάλογη προς τους σκοπούς του άρθρου 14, παράγραφος 2, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 806/2014, ήτοι της διασφάλισης της συνέχειας των κρίσιμων λειτουργιών και της αποφυγής των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα ιδίως με την πρόληψη της μετάδοσης, μεταξύ άλλων στις υποδομές της αγοράς, και με τη διατήρηση της πειθαρχίας στην αγορά. Επισήμανε ότι η εκκαθάριση της Banco Popular με κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας δεν θα είχε καταστήσει δυνατή την επίτευξη των σκοπών αυτών στον ίδιο βαθμό. Στην απόφαση 2017/1246, η Επιτροπή δέχτηκε ρητώς τους λόγους που προέβαλε το ΕΣΕ για να δικαιολογήσει την αναγκαιότητα λήψης μέτρου εξυγίανσης προς το δημόσιο συμφέρον.

502 Επομένως, το καθεστώς εξυγίανσης, δεδομένου ότι αποσκοπούσε στη διατήρηση ή την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της Banco Popular, και ιδίως στο μέτρο που αποτελούσε εναλλακτική λύση έναντι της εκκαθάρισής της, ανταποκρινόταν σε σκοπό γενικού ενδιαφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, ήτοι στη διασφάλιση της σταθερότητας των χρηματοπιστωτικών αγορών.

503 Τα μέτρα απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular που περιέχονται στο καθεστώς εξυγίανσης εντάσσονταν στον σκοπό αυτόν.

504 Οι προσφεύγοντες επισημαίνουν ότι δεν αμφισβητούν τη συμβατότητα του ΕΜΕ, όπως προβλέπεται στον κανονισμό 806/2014, με το άρθρο 17 του Χάρτη. Υποστηρίζουν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις προσέβαλαν αδικαιολόγητα το δικαίωμα ιδιοκτησίας τους προβάλλοντας τρεις αιτιάσεις. Πρώτον, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν πληρούν τις «προϋποθέσεις που προβλέπονται στον νόμο», δεύτερον, θίγουν το βασικό περιεχόμενο του δικαιώματος ιδιοκτησίας τους μη προβλέποντας αποζημίωση και, τρίτον, η προσβολή αυτή είναι δυσανάλογη.

505 Με την πρώτη αιτίαση, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας τους δεν ήταν σύμφωνη με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον νόμο. Συναφώς, επικαλούνται τη μη τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 806/2014, τη μη τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 21, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, την παράλειψη διενέργειας ορθής αποτίμησης σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού αυτού και το γεγονός ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν χωρίς κατάλληλες διασφαλίσεις περί νομότυπης διαδικασίας, παραπέμπουν δε στα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με τον δεύτερο, τον τέταρτο, τον πέμπτο και τον έκτο λόγο ακυρώσεως.

506 Αρκεί να υπομνησθεί ότι τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν με τον δεύτερο, τον τέταρτο, τον πέμπτο και τον έκτο λόγο ακυρώσεως απορρίφθηκαν. Συγκεκριμένα, από την ανάλυση των ως άνω λόγων προκύπτει ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν υπέπεσαν σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κατά την εφαρμογή των άρθρων 18, 20 και 21 του κανονισμού 806/2014 και ότι δεν διαπιστώθηκε προσβολή του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης των προσφευγόντων.

507 Επομένως, η πρώτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

508 Με τη δεύτερη αιτίαση, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η άνευ αποζημίωσης στέρηση της ιδιοκτησίας τους θίγει το βασικό περιεχόμενο του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας. Υποστηρίζουν ότι δεν πραγματοποιήθηκε ούτε ανεξάρτητη αποτίμηση ούτε εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014, αποτιμήσεις οι οποίες αποτελούν τις δύο ειδικές «διασφαλίσεις» που προβλέπει ο κανονισμός 806/2014 για τη διασφάλιση της προστασίας του άρθρου 17 του Χάρτη, εξασφαλίζοντάς τους την καταβολή δίκαιης αποζημίωσης. Ισχυρίζονται ότι δεν πραγματοποιήθηκε εκ των προτέρων ανεξάρτητη και πλήρης αποτίμηση, η οποία να καθιστά δυνατή την αποτίμηση της αξίας του ενεργητικού και του παθητικού της οντότητας, και ότι η εν λόγω αποτίμηση της αξίας δεν μπορούσε να βασιστεί στο γεγονός ότι είχε ήδη επιλεγεί ένα εργαλείο εξυγίανσης. Εκτιμούν ότι, στο μέτρο που δεν θα υπάρξει εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση, όπως προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014, δεν τηρήθηκαν οι «διασφαλίσεις» που αποσκοπούν στην προστασία του δικαιώματος των μετόχων σε αποζημίωση. Η αποτίμηση 3 που προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014 εξυπηρετεί διαφορετικούς σκοπούς και το ΕΣΕ δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι είναι επαρκής.

509 Πρώτον, επισημαίνεται ότι τα επιχειρήματα των προσφευγόντων ότι η αποτίμηση 2 δεν ήταν «δίκαιη, συνετή και ρεαλιστική» κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 και ότι έπρεπε να λάβει υπόψη διάφορα πιθανά σενάρια εξυγίανσης απορρίφθηκαν ήδη στο πλαίσιο της ανάλυσης του τέταρτου λόγου ακυρώσεως. Εν συνεχεία, υπενθυμίζεται ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 20, παράγραφος 13, του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ μπορούσε να στηριχθεί σε προσωρινή αποτίμηση προκειμένου να εγκρίνει το καθεστώς εξυγίανσης. Τέλος, από την ανάλυση του τέταρτου λόγου ακυρώσεως προκύπτει ότι η έλλειψη εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης, κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014, δεν μπορεί να επηρεάσει το κύρος των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

510 Δεύτερον, ο κανονισμός 806/2014 προβλέπει μηχανισμό αποζημίωσης των μετόχων και των πιστωτών οντότητας που αποτελεί αντικείμενο μέτρου εξυγίανσης, βάσει της αρχής του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού 806/2014, το οποίο ορίζει ότι κανένας πιστωτής δεν υφίσταται μεγαλύτερες ζημίες από εκείνες που θα είχε υποστεί αν η υπό εξυγίανση οντότητα είχε εκκαθαριστεί υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

511 Προκειμένου να καθοριστεί αν οι μέτοχοι και οι πιστωτές θα είχαν τύχει καλύτερης μεταχείρισης αν η οικεία οντότητα είχε υπαχθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας, το άρθρο 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι, μετά την εξυγίανση, πραγματοποιείται αποτίμηση. Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 17, του κανονισμού 806/2014, η εν λόγω αποτίμηση προσδιορίζει αν υφίσταται διαφορά μεταξύ της μεταχείρισης της οποίας θα είχαν τύχει οι μέτοχοι και οι πιστωτές αν το ίδρυμα είχε υπαχθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας τη στιγμή κατά την οποία ελήφθη η απόφαση για το μέτρο εξυγίανσης και της πραγματικής μεταχείρισης της οποίας έτυχαν στο πλαίσιο της εξυγίανσης.

512 Εάν, μετά την αποτίμηση αυτή, αποδειχθεί ότι οι μέτοχοι ή οι πιστωτές υπέστησαν σημαντικότερες ζημίες στο πλαίσιο της εξυγίανσης από εκείνες που θα είχαν υποστεί κατά την εκκαθάριση σύμφωνα με κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας, το άρθρο 76, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 προβλέπει ότι το ΕΣΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει το ΕΤΕ για να τους αποζημιώσει.

513 Επομένως, ο κανονισμός 806/2014 θεσπίζει μηχανισμό για τη διασφάλιση της δίκαιης αποζημίωσης των μετόχων ή των πιστωτών της υπό εξυγίανση οντότητας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, του Χάρτη.

514 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι παραπομπές των προσφευγόντων στην εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής επιβεβαιώνουν ότι ο μηχανισμός αυτός είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, του Χάρτη. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το απόσπασμα αυτής της εκτιμήσεως επιπτώσεων που παραθέτουν οι προσφεύγοντες με το υπόμνημα απάντησης:

«Η προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας δεν είναι δυσανάλογη, διότι το πλαίσιο προβλέπει δικαίωμα αποζημίωσης υπέρ των θιγομένων μετόχων και πιστωτών. Οι μέτοχοι και οι πιστωτές έχουν το δικαίωμα να λάβουν αποζημίωση για την αξία των μετοχών ή απαιτήσεών τους την οποία θα δικαιούνταν σε περίπτωση κανονικής εκκαθάρισης της εταιρίας. Οι επιταγές βάσει των οποίων πρέπει να καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης σε συνάρτηση με την αξία της επιχείρησης, εκτιμώμενη από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, συνιστούν συμπληρωματική εγγύηση. Επιπλέον, η αποζημίωση θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές δεν τυγχάνουν λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης, συνεπεία της εφαρμογής του εργαλείου εξυγίανσης ή της άσκησης της εξουσίας εξυγίανσης, από εκείνη της οποίας θα είχαν τύχει αν δεν είχε εφαρμοστεί το εργαλείο αυτό ή δεν είχε ασκηθεί η εξουσία αυτή και αν το πιστωτικό ίδρυμα στο σύνολό του είχε υπαχθεί σε διαδικασία αφερεγγυότητας δυνάμει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου. Ειδικότερα, όταν η απαίτηση ενός

πιστωτή εξακολουθεί να υφίσταται έναντι πιστωτικού ιδρύματος του οποίου τα περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα ή υποχρεώσεις μεταβιβάστηκαν σε άλλη οντότητα και όταν το εναπομένον πιστωτικό ίδρυμα εκκαθαρίζεται, ο δανειστής πρέπει να αποζημιωθεί εφόσον το ποσό που έλαβε κατά την εκκαθάριση είναι κατώτερο από το ποσό που θα είχε λάβει στο πλαίσιο της [διαδικασίας] αφερεγγυότητας αν δεν είχε πραγματοποιηθεί η μεταβίβαση.

Οι προαναφερθέντες κανόνες περί αποζημίωσης προστατεύουν το βασικό περιεχόμενο του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Πράγματι, αν δεν είχαν ασκηθεί οι εξουσίες εξυγίανσης, η προβληματική εταιρία θα υπαγόταν στη διαδικασία αφερεγγυότητας. Κατά το πτωχευτικό δίκαιο, οι πιστωτές έχουν δικαίωμα σε αναλογική διανομή του προϊόντος της πώλησης των περιουσιακών στοιχείων της τράπεζας, οι δε μέτοχοι έχουν δικαίωμα σε διανομή των εναπομενόντων περιουσιακών στοιχείων μετά την ικανοποίηση του συνόλου των πιστωτών. Το βασικό αυτό περιεχόμενο προστατεύεται δυνάμει των αρχών που διέπουν την αποζημίωση. Κατά συνέπεια, οι περιορισμοί δεν περιορίζουν δυσανάλογα το δικαίωμα ιδιοκτησίας.»

515 Επιπλέον, αντιθέτως προς όσα φαίνονται να υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, το γεγονός ότι δεν έλαβαν αποζημίωση κατά την ημερομηνία εφαρμογής του καθεστώτος εξυγίανσης δεν αρκεί για να αποδειχθεί προσβολή του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας, στο μέτρο που το άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη δεν προβλέπει καταβολή αποζημίωσης ταυτόχρονα με τον περιορισμό του δικαιώματος ιδιοκτησίας, αλλά έγκαιρη καταβολή αποζημίωσης.

516 Με το επιχείρημά τους ότι η πραγματοποίηση εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης, όπως προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014, είναι αναγκαία για τον σεβασμό του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας, οι προσφεύγοντες φαίνεται να υποστηρίζουν ότι το ποσό της αποζημίωσης που πρέπει να καταβάλλεται στους μετόχους πρέπει να υπολογίζεται υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης. Ισχυρίζονται ότι η εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση αποσκοπεί στον καθορισμό της αξίας του ενεργητικού και του παθητικού της οντότητας πριν από τη λήψη του μέτρου εξυγίανσης και ότι εξυπηρετεί διαφορετικούς σκοπούς από την αποτίμηση 3 που προβλέπεται στο άρθρο 20, παράγραφος 16, του κανονισμού 806/2014.

517 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι, σε περίπτωση που δεν είχε εγκριθεί το καθεστώς εξυγίανσης, η εναλλακτική λύση συνίστατο στην εκκαθάριση της Banco Popular με τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

518 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι ζημίες των μετόχων των προβληματικών τραπεζών θα έχουν, σε κάθε περίπτωση, την ίδια έκταση, ανεξαρτήτως του κατά πόσον οφείλονται σε δικαστική απόφαση κηρύξεως πτωχεύσεως λόγω μη χορηγήσεως κρατικής ενισχύσεως ή σε διαδικασία χορηγήσεως τέτοιας ενισχύσεως υπό τον όρο του προηγούμενου καταμερισμού των επιβαρύνσεων (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 75).

519 Το Δικαστήριο επισήμανε ότι το σημείο 46 της τραπεζικής ανακοίνωσης προβλέπεται ότι «θα πρέπει να τηρείται η αρχή “κανένας πιστωτής να μην βρίσκεται σε χειρότερη θέση”» και ότι «[τ]οιουτοτρόπως, οι πιστωτές μειωμένης εξασφάλισης δεν θα εισπράξουν λιγότερα από ό,τι θα άξιζαν τα μέσα τους εάν δεν είχε χορηγηθεί κρατική ενίσχυση» (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 77).

520 Κατά το Δικαστήριο, από το σημείο αυτό συνάγεται ότι τα μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων από τα οποία εξαρτάται η χορήγηση κρατικής ενισχύσεως υπέρ τράπεζας που παρουσιάζει έλλειμμα δεν είναι δυνατόν να συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος

ιδιοκτησίας των πιστωτών μειωμένης εξασφαλίσεως, την οποία αυτοί δεν θα υφίσταντο στο πλαίσιο διαδικασίας πτωχεύσεως οφειλόμενης στην έλλειψη χορηγήσεως τέτοιας ενισχύσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί βασίμως ότι τα μέτρα καταμερισμού των επιβαρύνσεων, όπως τα μέτρα που προβλέπει η τραπεζική ανακοίνωση, συνιστούν παρέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας των μετόχων και των πιστωτών μειωμένης εξασφαλίσεως (απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψεις 78 και 79).

521 Επιπλέον, στην περίπτωση τίτλου, το ύψος της οφειλόμενης αποζημίωσης πρέπει να εκτιμάται βάσει της πραγματικής αγοραίας αξίας του τίτλου κατά τον χρόνο θέσπισης της επίδικης ρύθμισης, και όχι βάσει της ονομαστικής του αξίας ή του ποσού το οποίο ο κάτοχος του τίτλου προσδοκούσε να εισπράξει όταν τον απέκτησε (βλ. απόφαση της 13ης Ιουλίου 2018, K. Chrysostomides & Co. κ.λπ. κατά Συμβουλίου κ.λπ., T-680/13, EU:T:2018:486, σκέψη 314 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

522 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό, κατ' αναλογίαν, ότι η εφαρμογή εν προκειμένω της μνημονευόμενης στη σκέψη 510 ανωτέρω αρχής του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο ζ', του κανονισμού 806/2014, κατά την οποία κανένας πιστωτής δεν μπορεί να τύχει χειρότερης μεταχείρισης, διασφαλίζει στις προσφεύγουσες δίκαιη αποζημίωση σύμφωνη με τις απαιτήσεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, του Χάρτη.

523 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, η αξία της επένδυσής τους δεν πρέπει να υπολογιστεί με βάση την κατάσταση που επικρατούσε πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, όπως θα μπορούσε να προκύψει από μια εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση, αλλά αντιστοιχεί στην αξία της στην περίπτωση που δεν θα είχε εγκριθεί το καθεστώς εξυγίανσης, ήτοι την περίπτωση εκκαθάρισης της Banco Popular.

524 Επιπλέον, όπως παραδέχονται οι προσφεύγοντες, η εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση, την οποία προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 11, του κανονισμού 806/2014, και η αποτίμηση 3, την οποία προβλέπει το άρθρο 20, παράγραφος 16, του ίδιου κανονισμού, είναι διακριτές. Η πραγματοποίηση εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης δεν είναι λυσιτελής για τους σκοπούς της αποτίμησης 3, η οποία έχει ως αντικείμενο τη σύγκριση της πραγματικής μεταχείρισης της οποίας έτυχαν οι μέτοχοι της Banco Popular στο πλαίσιο της εξυγίανσης και της μεταχείρισης της οποίας θα είχαν τύχει στο πλαίσιο υποθετικής διαδικασίας αφερεγγυότητας. Επομένως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να υποστηρίζουν ότι, ελλείψει εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης, το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν είχαν καμία βάση για να ισχυριστούν ότι θα καταβαλλόταν εύλογη αποζημίωση.

525 Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, το γεγονός ότι το ΕΣΕ ανέφερε ότι, εν προκειμένω, δεν επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εκ των υστέρων οριστική αποτίμηση δεν συνιστά προσβολή του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας.

526 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι η επιχειρηματολογία των προσφευγόντων στηρίζεται στην εσφαλμένη παραδοχή ότι θα μπορούσαν να λάβουν, εν προκειμένω, αποζημίωση δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 12, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014.

527 Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 12, στοιχείο α', του κανονισμού 806/2014:

«Σε περίπτωση που η εκ των υστέρων εκτίμηση της καθαρής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της οντότητας τ[ου άρθρου 2] είναι υψηλότερη από την εκτίμηση της καθαρής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της εν λόγω οντότητας βάσει της προσωρινής αποτίμησης, το [ΕΣΕ] δύναται να ζητήσει από την εθνική αρχή εξυγίανσης:

α) ενεργώντας στο πλαίσιο των εξουσιών της, να αυξήσει την αξία των απαιτήσεων των πιστωτών ή των κατόχων των σχετικών κεφαλαιακών μέσων που έχουν απομειωθεί στο πλαίσιο του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα·

[…]».

528 Αρκεί η διαπίστωση ότι η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή όταν το εφαρμοστέο εργαλείο εξυγίανσης είναι το εργαλείο διάσωσης με ίδια μέσα που προβλέπεται στο άρθρο 27 του κανονισμού 806/2014. Εν προκειμένω, όμως, δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση.

529 Επομένως, η δεύτερη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

530 Με την τρίτη αιτίαση, οι προσφεύγοντες εκτιμούν ότι, εν πάση περιπτώσει, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν η επέμβαση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας τους σέβεται ή όχι το βασικό περιεχόμενο του δικαιώματος αυτού, η επέμβαση αυτή είναι δυσανάλογη.

531 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της αναλογικότητας, η οποία συγκαταλέγεται στις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, απαιτεί οι πράξεις των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να μην υπερβαίνουν τα όρια του κατάλληλου και αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση, με δεδομένο ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων του ενός κατάλληλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές και ότι τα δυσμενή αποτελέσματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς [βλ. αποφάσεις της 30ής Απριλίου 2019, Ιταλία κατά Συμβουλίου (Αλιευτική ποσόστωση για τον ξιφία της Μεσογείου), C-611/17, EU:C:2019:332, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 6ης Μαΐου 2021, Bayer CropScience και Bayer κατά Επιτροπής, C-499/18 P, EU:C:2021:367, σκέψη 166 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Η αρχή αυτή υπενθυμίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4, ΣΕΕ, καθώς και στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη ΕΕ και στη Συνθήκη ΛΕΕ.

532 Πρώτον, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η προσβολή του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας είναι δυσανάλογη στο μέτρο που οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν χωρίς προηγούμενη ακρόασή τους.

533 Όπως επισημαίνει το ΕΣΕ, το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης είναι αυτοτελές διαδικαστικό δικαίωμα του οποίου η προσβολή δεν συνεπάγεται αυτομάτως προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 17, παράγραφος 1, του Χάρτη.

534 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι από την ανάλυση του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, ειδικότερα δε από τις σκέψεις 160 και 161 ανωτέρω, προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι η προστασία του δικαιώματος ιδιοκτησίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 1 του πρωτοκόλλου

αριθ. 1 της ΕΣΔΑ δεν πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι ο ενδιαφερόμενος πρέπει, υπό όλες τις περιστάσεις, να μπορεί να διατυπώσει την άποψή του στις αρμόδιες αρχές πριν από τη λήψη των μέτρων που θίγουν το δικαίωμά του στην ιδιοκτησία.

535 Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι οι προσφεύγοντες δεν προβάλλουν κανένα επιχείρημα προκειμένου να εξηγήσουν με ποιον τρόπο η μη διενέργεια ακρόασης από το ΕΣΕ, πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης, επηρέασε καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμά τους ιδιοκτησίας.

536 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι υπήρξε δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας στο μέτρο που δεν τους χορηγήθηκε δικαίωμα αποζημίωσης, αρκεί η παραπομπή στην ανάλυση της δεύτερης αιτίασης.

537 Τρίτον, οι προσφεύγοντες αρκούνται στον ισχυρισμό ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν απέδειξαν ότι το εφαρμοσθέν εργαλείο εξυγίανσης, καθόσον περιλάμβανε την απομείωση και τη μετατροπή των κεφαλαιακών μέσων, αποτελούσε τη λιγότερο επαχθή λύση για την επίτευξη θεμιτού σκοπού.

538 Αρκεί η διαπίστωση ότι ο ισχυρισμός αυτός δεν στηρίζεται σε καμία επιχειρηματολογία και, επομένως, δεν τεκμηριώνεται.

539 Ως εκ τούτου, η τρίτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί.

540 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει, πρώτον, ότι η Banco Popular βρισκόταν σε κατάσταση πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης και ότι δεν υπήρχαν εναλλακτικά μέτρα ικανά να αποτρέψουν την κατάσταση αυτή, δεύτερον, ότι, σε περίπτωση μη εξυγίανσης, η Banco Popular θα είχε υπαχθεί σε κανονική διαδικασία αφερεγγυότητας και, τρίτον, ότι οι μέτοχοι της Banco Popular όφειλαν να αναλάβουν τον κίνδυνο των επενδύσεών τους και ότι ο κανονισμός 806/2014 προβλέπει την ενδεχόμενη καταβολή αποζημίωσης κατ' εφαρμογήν της αρχής κατά την οποία κανένας πιστωτής δεν μπορεί να τύχει χειρότερης μεταχείρισης. Ως εκ τούτου, συνάγεται ότι η απόφαση απομείωσης και μετατροπής των κεφαλαιακών μέσων της Banco Popular στο καθεστώς εξυγίανσης δεν συνιστά υπέρμετρη και επαχθή επέμβαση που θίγει την ίδια την ουσία του δικαιώματος ιδιοκτησίας των προσφευγόντων, αλλά πρέπει να θεωρηθεί περιορισμός του δικαιώματός τους ιδιοκτησίας ο οποίος είναι δικαιολογημένος και αναλογικός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφος 1, και του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη.

541 Κατά συνέπεια, ο τρίτος ακυρώσεως λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του έβδομου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης

542 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή και το ΕΣΕ παρέβησαν την υποχρέωση αιτιολόγησης μη παραθέτοντας τους ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους εξέδωσαν τις προσβαλλόμενες αποφάσεις.

543 Το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του Χάρτη, το οποίο αφορά το δικαίωμα χρηστής διοίκησης, προβλέπει ότι το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την υποχρέωση της διοίκησης να αιτιολογεί τις αποφάσεις της.

544 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξης και πρέπει να εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εκδίδει την πράξη, ώστε να

παρέχεται η δυνατότητα στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους για τους οποίους ελήφθη το μέτρο, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να παραθέτει εξαντλητικά όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία πράξης πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα (βλ. αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2019, Landeskreditbank Baden-Württemberg κατά ΕΚΤ, C-450/17 P, EU:C:2019:372, σκέψεις 85 και 87 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 21ης Οκτωβρίου 2020, ΕΚΤ κατά Estate of Espírito Santo Financial Group, C-396/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:845, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

545 Επιπλέον, ο βαθμός ακρίβειας της αιτιολογίας της πράξης πρέπει να είναι ανάλογος των υλικών δυνατοτήτων και των τεχνικών συνθηκών ή της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί (βλ. αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2012, Éditions Odile Jacob κατά Επιτροπής, C-551/10 P, EU:C:2012:681, σκέψη 48 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, της 23ης Μαΐου 2019, KPN κατά Επιτροπής, T-370/17, EU:T:2019:354, σκέψη 139 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 27ης Ιανουαρίου 2021, KPN κατά Επιτροπής, T-691/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:43, σκέψη 162).

546 Κατά πρώτο λόγο, όσον αφορά το καθεστώς εξυγίανσης, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι το ΕΣΕ προσκόμισε απλώς μια εκδοχή του καθεστώτος εξυγίανσης με περικοπές και δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία που να στηρίζουν το καθεστώς αυτό. Με το υπόμνημα απάντησης, οι προσφεύγοντες προσθέτουν ότι δεν μπορούν να ασκήσουν λυσιτελώς τα ένδικα βοηθήματα που διαθέτουν λόγω της άρνησης του ΕΣΕ να τους επιτρέψει την πρόσβαση στα βασικά έγγραφα που αποτελούν μέρος της αιτιολογίας του, συμπεριλαμβανομένης μιας άνευ περικοπών εκδοχής του καθεστώτος εξυγίανσης.

547 Επισημαίνεται ότι οι προσφεύγοντες δεν μνημονεύουν το περιεχόμενο του καθεστώτος εξυγίανσης και δεν εξηγούν ποια στοιχεία είναι κατά τη γνώμη τους ανεπαρκή για την κατανόηση του περιεχομένου του. Δεν αναφέρουν ποιο τμήμα της συλλογιστικής που ακολούθησε το ΕΣΕ στο καθεστώς εξυγίανσης στερείται επαρκούς σαφήνειας.

548 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, με τα επιχειρήματα αυτά, οι προσφεύγοντες προσάπτουν το γεγονός ότι κακώς δεν τους κοινοποιήθηκε το πλήρες κείμενο του καθεστώτος εξυγίανσης, καθώς και τα έγγραφα επί των οποίων στηρίχθηκε το εν λόγω καθεστώς. Τα επιχειρήματα όμως αυτά έχουν ήδη προβληθεί στο πλαίσιο της δεύτερης αιτίασης του δεύτερου λόγου ακυρώσεως σχετικά με την προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

549 Συναφώς, αρκεί η υπόμνηση ότι, όπως προκύπτει από την ανάλυση της δεύτερης αιτίασης του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να προβάλουν δικαίωμα να τους κοινοποιηθούν τα πλήρη κείμενα του καθεστώτος εξυγίανσης, της αποτίμησης 2 ή των άλλων εγγράφων στα οποία στηρίχθηκε το ΕΣΕ για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης.

550 Κατά δεύτερο λόγο, όσον αφορά την απόφαση 2017/1246, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή απλώς ανέφερε στην απόφασή της ότι δέχεται τα συμπεράσματα του ΕΣΕ, χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις όσον αφορά τις εκτιμήσεις στις οποίες προέβη προκειμένου να βεβαιωθεί ότι πληρούνταν οι εφαρμοστέοι όροι και ότι το προτεινόμενο από το ΕΣΕ εργαλείο εξυγίανσης ήταν το πλέον ενδεδειγμένο και το πλέον αναλογικό.

551 Υπενθυμίζεται ότι από την αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης 2017/1246 προκύπτει ότι:

«Η Επιτροπή συμφωνεί με το καθεστώς εξυγίανσης. Ειδικότερα, συμφωνεί με τους λόγους που προβάλλονται από το ΕΣΕ για να αιτιολογήσει ότι η εξυγίανση είναι αναγκαία για λόγους δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014.»

552 Επιπλέον, αφενός, στην αιτιολογική σκέψη 2 της απόφασης 2017/1246, η Επιτροπή αναφέρθηκε στο γεγονός ότι το ΕΣΕ είχε επισημάνει, στο καθεστώς εξυγίανσης, ότι όλες οι προβλεπόμενες στο άρθρο 18, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 806/2014 προϋποθέσεις για την κίνηση διαδικασίας εξυγίανσης πληρούνταν όσον αφορούσε την Banco Popular και ότι είχε αξιολογήσει τους λόγους για τους οποίους ήταν αναγκαία η λήψη μέτρου εξυγίανσης προς το δημόσιο συμφέρον. Αφετέρου, στην αιτιολογική σκέψη 3 της απόφασης 2017/1246, η Επιτροπή επισήμανε ότι το καθεστώς εξυγίανσης, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 6, του κανονισμού 806/2014, υπήγαγε την Banco Popular σε διαδικασία εξυγίανσης και όρισε ως εφαρμοστέο το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων, καθώς και ότι παρέθεσε επίσης τους λόγους για τους οποίους όλα τα ανωτέρω στοιχεία ήταν επαρκή.

553 Εξ αυτών προκύπτει ότι η Επιτροπή, με την απόφαση 2017/1246, αναφέρθηκε ρητώς στους λόγους για τους οποίους το ΕΣΕ εκτίμησε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης και ότι έπρεπε να εφαρμοστεί το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων. Επομένως, η αποδοχή του καθεστώτος εξυγίανσης που περιλαμβάνεται στην αιτιολογική σκέψη 4 της απόφασης 2017/1246 πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα των λοιπών αιτιολογικών σκέψεών της και αφορά όλους αυτούς τους λόγους. Στην αιτιολογική αυτή σκέψη, η Επιτροπή ανέφερε ρητώς ότι συμφωνούσε με τους λόγους που περιλαμβάνονταν στο καθεστώς εξυγίανσης προς δικαιολόγηση της λήψης μέτρου εξυγίανσης έναντι της Banco Popular, ειδικότερα όσον αφορά το κριτήριο του δημοσίου συμφέροντος.

554 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το καθεστώς εξυγίανσης και η αιτιολογία του αποτελούν μέρος του πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκε η απόφαση 2017/1246, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 544 ανωτέρω.

555 Όπως, όμως, διαπιστώθηκε στη σκέψη 547 ανωτέρω, οι προσφεύγοντες δεν προβάλλουν κανένα επιχείρημα προκειμένου να αποδείξουν ότι το καθεστώς εξυγίανσης είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένο.

556 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, η Επιτροπή είτε «αποδέχεται» το καθεστώς εξυγίανσης είτε διατυπώνει αντιρρήσεις όσον αφορά τις πτυχές του οι οποίες υπόκεινται σε διακριτική ευχέρεια.

557 Εξ αυτού προκύπτει ότι, όταν η Επιτροπή, όπως εν προκειμένω, αποδέχεται το καθεστώς εξυγίανσης, η αιτιολογία της απόφασής της μπορεί να περιορίζεται στην επισήμανση ότι συμφωνεί με την αιτιολογία που περιέχεται σε αυτό. Κάθε άλλη πρόσθετη αιτιολόγηση της αποδοχής της δεν μπορεί παρά να συνίσταται σε επανάληψη των στοιχείων που ήδη περιλαμβάνονται στο καθεστώς εξυγίανσης. Κατά το άρθρο 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, η Επιτροπή δεν οφείλει να διενεργεί εκ νέου την ανάλυση του ΕΣΕ στην απόφασή της, αλλά μόνο να την αποδέχεται.

558 Επιπλέον, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύεται στη σκέψη 545 ανωτέρω, πρέπει να ληφθεί υπόψη η πολύ βραχεία προθεσμία που διέθετε η Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18, παράγραφος 7, του κανονισμού 806/2014, προκειμένου να εκδώσει την απόφασή της μετά τη διαβίβαση του καθεστώτος εξυγίανσης από το ΕΣΕ.

559 Κατά συνέπεια, ο έβδομος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του όγδοου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

560 Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι, επικουρικώς, εάν κριθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 18 του κανονισμού 806/2014, το ΕΣΕ και η Επιτροπή, καθόσον επέλεξαν το εργαλείο πώλησης των δραστηριοτήτων και απέκλιναν αδικαιολόγητα από το σχέδιο εξυγίανσης του 2016, παραβίασαν την αρχή της αναλογικότητας και την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

561 Στο δικόγραφο της προσφυγής επισημαίνουν ότι δεν είναι σε θέση να αναπτύξουν τον υπό κρίση λόγο ακυρώσεως, στο μέτρο που δεν είχαν πρόσβαση στις κρίσιμες πληροφορίες, ήτοι στην άνευ περικοπών έκδοση του καθεστώτος εξυγίανσης και στην εκτίμηση της ΕΚΤ σχετικά με το αν η Banco Popular βρισκόταν σε σημείο πτώχευσης ή πιθανής πτώχευσης. Με το υπόμνημα απάντησης, οι προσφεύγοντες επισημαίνουν ότι δεν είναι σε θέση να προβάλουν επιχειρήματα σχετικά με τον λόγο αυτό. Το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν εξήγησαν την απόφασή τους να μη συμμορφωθούν με το σχέδιο εξυγίανσης του 2016, ούτε τους λόγους για τους οποίους δεν ανέθεσαν στην Deloitte να εξετάσει το ζήτημα αυτό.

562 Κατά το άρθρο 76 του Κανονισμού Διαδικασίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιέχει τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα που προβάλλονται καθώς και συνοπτική έκθεση των εν λόγω ισχυρισμών. Ως εκ τούτου, το δικόγραφο πρέπει να διευκρινίζει σε τι συνίσταται ο λόγος ακυρώσεως στον οποίο στηρίζεται η προσφυγή, οπότε η αφηρημένη, απλώς και μόνον, επίκληση του λόγου αυτού δεν ικανοποιεί τις επιταγές του Κανονισμού Διαδικασίας. Επιπλέον, η έκθεση αυτή, έστω και συνοπτική, πρέπει να είναι αρκούντως σαφής και ακριβής, ώστε να μπορούν ο μεν καθού να προετοιμάσει την άμυνά του, το δε Γενικό Δικαστήριο να κρίνει επί της προσφυγής, χωρίς, όταν η συγκεκριμένη υπόθεση το επιτρέπει, να χρειάζεται άλλα στοιχεία προς τούτο. Η ασφάλεια δικαίου και η ορθή απονομή της δικαιοσύνης προϋποθέτουν, για να είναι παραδεκτή μια προσφυγή ή αγωγή ή, ειδικότερα, ένας λόγος ακυρώσεως, ότι τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται προκύπτουν κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό από το κείμενο του δικογράφου (βλ. αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 2018, De Geoffroy κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, T-788/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:534, σκέψεις 72 και 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 8ης Μαΐου 2019, PT κατά ΕΤΕπ, T-571/16, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:301, σκέψη 109 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

563 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως αναφέρουν οι ίδιοι οι προσφεύγοντες στο δικόγραφο της προσφυγής και στο υπόμνημα απάντησης, ο λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν συνοδεύεται από καμία ειδική επιχειρηματολογία. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι δεν εξειδικεύτηκε, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

564 Εν πάση περιπτώσει, όσον αφορά την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα επικλήσεως της αρχής αυτής προϋποθέτει ότι έχουν δοθεί από τις αρμόδιες αρχές της Ένωσης στον ενδιαφερόμενο συγκεκριμένες, ανεπιφύλακτες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις, προερχόμενες από αρμόδιες και αξιόπιστες πηγές. Πράγματι, το δικαίωμα αυτό έχει κάθε ιδιώτης στον οποίο κάποιο θεσμικό όργανο, φορέας ή οργανισμός της Ένωσης δημιούργησε βάσιμες προσδοκίες, παρέχοντάς του συγκεκριμένες διαβεβαιώσεις (βλ. απόφαση της 19ης Ιουλίου 2016, Kotnik κ.λπ., C-526/14, EU:C:2016:570, σκέψη 62 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· πρβλ., επίσης, απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2020, Συμβούλιο κ.λπ. κατά K. Chrysostomides & Co. κ.λπ., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P και C-604/18 P, EU:C:2020:1028, σκέψη 178 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

565 Αρκεί η επισήμανση ότι οι προσφεύγοντες δεν αναφέρουν καμία συγκεκριμένη διαβεβαίωση ικανή να έχει δημιουργήσει προσδοκίες ότι θα εφαρμοζόταν το σχέδιο εξυγίανσης του 2016.

566 Εξάλλου, στο μέτρο που το περιλαμβανόμενο στο υπόμνημα απάντησης επιχείρημα των προσφευγόντων ότι το ΕΣΕ και η Επιτροπή δεν εξήγησαν την απόφασή τους να αποκλίνουν από το σχέδιο εξυγίανσης του 2016 πρέπει να ερμηνευθεί ως επιχείρημα στηριζόμενο σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης, αρκεί, όπως υποστηρίζουν η Επιτροπή, το ΕΣΕ και το Βασίλειο της Ισπανίας, η παραπομπή στους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 19 έως 22 του καθεστώτος εξυγίανσης, και οι οποίοι δεν αμφισβητούνται από τους προσφεύγοντες.

567 Επομένως, ο όγδοος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επί της αίτησης λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας

568 Με έγγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Οκτωβρίου 2018, οι προσφεύγοντες ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο να υποχρεώσει το ΕΣΕ και την Επιτροπή, μέσω μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας βάσει του άρθρου 88 του Κανονισμού Διαδικασίας, να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα των οποίων ο κατάλογος επισυνάπτεται στην αίτηση. Οι προσφεύγοντες επισημαίνουν ότι τα ζητηθέντα έγγραφα αντιστοιχούν στους πραγματικούς ισχυρισμούς που περιέχονται στα υπομνήματα αντίκρουσης του ΕΣΕ και της Επιτροπής και ότι πρέπει να δημοσιοποιηθούν προκειμένου να τους παρασχεθεί η δυνατότητα να απαντήσουν σε αυτά. Ελλείψει των εγγράφων αυτών, δεν παρέχεται η δυνατότητα ούτε στους προσφεύγοντες να απαντήσουν στα υπομνήματα αντίκρουσης ούτε στο Γενικό Δικαστήριο να εκτιμήσει τη νομιμότητα των προσβαλλόμενων αποφάσεων.

569 Η Επιτροπή και το ΕΣΕ θεωρούν ότι η αίτηση αυτή δεν είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις του άρθρου 88, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, στο μέτρο που οι προσφεύγοντες δεν δικαιολόγησαν τους λόγους για τους οποίους δεν μπόρεσαν να υποβάλουν προγενέστερα την αίτηση αυτή και δεν εξέθεσαν με ακρίβεια τους λόγους για τους οποίους τα ζητηθέντα έγγραφα είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς.

570 Πρέπει να επισημανθεί ότι, με τη διάταξη περί διεξαγωγής αποδείξεων, της 21ης Μαΐου 2021, δυνάμει του άρθρου 91, στοιχείο β′, του άρθρου 92, παράγραφος 3, και του άρθρου 103 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο διέταξε το ΕΣΕ να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα που παρατίθενται στη σκέψη 95 ανωτέρω. Με διάταξη της 16ης Ιουνίου 2021, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα έγγραφα που προσκόμισε το ΕΣΕ υπό την εμπιστευτική τους μορφή δεν ήταν κρίσιμα για την επίλυση της διαφοράς. Αντιθέτως, η από 6 Ιουνίου 2017 επιστολή της Banco Popular προς την ΕΚΤ, χωρίς το παράρτημά της, κοινοποιήθηκε στους λοιπούς διαδίκους.

571 Όσον αφορά αιτήσεις που έχει υποβάλει διάδικος για τη λήψη μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας ή τη διεξαγωγή αποδείξεων, υπενθυμίζεται ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να κρίνει κατά πόσον είναι ενδεχομένως αναγκαία η συμπλήρωση των πληροφοριακών στοιχείων τα οποία διαθέτει στις υποθέσεις ενώπιόν του (βλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, Mamoli Robinetteria κατά Επιτροπής, C-619/13 P, EU:C:2017:50, σκέψη 117 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2020, Fleig κατά ΕΥΕΔ, C-446/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:918, σκέψη 53).

572 Είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί συναφώς ότι, για να μπορέσει το Γενικό Δικαστήριο να εκτιμήσει τη χρησιμότητα των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, ο διάδικος που υποβάλλει τη σχετική αίτηση πρέπει να εξατομικεύει τα ζητούμενα έγγραφα και να παρέχει στο Γενικό Δικαστήριο τουλάχιστον ένα ελάχιστο στοιχείο που να βεβαιώνει τη χρησιμότητα των εγγράφων αυτών για τις ανάγκες της δίκης (βλ. αποφάσεις της 28ης Ιουλίου 2011, Diputación Foral de Vizcaya κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-474/09 P έως C-476/09 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:522, σκέψη 92 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 20ής Μαρτίου 2019, Hércules Club de Fútbol κατά Επιτροπής, T-766/16, EU:T:2019:173, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

573 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη δικογραφία καθώς και οι διευκρινίσεις που δόθηκαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επαρκούν για να μπορέσει το Γενικό Δικαστήριο να καταλήξει στην κρίση του, δεδομένου ότι είναι σε θέση να αποφανθεί επί τη βάσει των αιτημάτων, των λόγων ακυρώσεως και των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της δίκης και λαμβανομένων υπόψη των εγγράφων που προσκόμισαν οι διάδικοι.

574 Επομένως, η αίτηση λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας των προσφευγόντων πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να είναι αναγκαίο να κριθεί το παραδεκτό της βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.

575 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

576 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες ηττήθηκαν, πρέπει να φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Επιτροπή, το ΕΣΕ και η Banco Santander, σύμφωνα με το σχετικό αίτημά τους.

577 Δυνάμει του άρθρου 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Συνεπώς, το Βασίλειο της Ισπανίας, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Ο Antonio Del Valle Ruíz και οι λοιποί προσφεύγοντες των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται στο παράρτημα φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) και η Banco Santander, SA.

3) Το Βασίλειο της Ισπανίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Van der Woude Jaeger Kreuschitz

De Baere Steinfatt

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Ιουνίου 2022.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Το νομικό πλαίσιο 2

Ιστορικό της διαφοράς και πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα της άσκησης της προσφυγής . . 6

Επί της κατάστασης της Banco Popular πριν από την έγκριση του καθεστώτος εξυγίανσης 6

Επί άλλων πραγματικών περιστατικών προγενέστερων της έγκρισης του καθεστώτος εξυγίανσης 9

Επί του καθεστώτος εξυγίανσης της Banco Popular της 7ης Ιουνίου 2017 12

Επί των πραγματικών περιστατικών που είναι μεταγενέστερα της έκδοσης της απόφασης εξυγίανσης 14

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 15

Σκεπτικό 17

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας καθόσον το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής που κατοχυρώνονται στα άρθρα 41 και 47 του Χάρτη, και παραβιάζει επίσης την αρχή της αναλογικότητας 19

Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται στο ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης 20

Επί του δεύτερου σκέλους, που στηρίζεται στο ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 προσβάλλει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής 31

Επί του τρίτου σκέλους, που στηρίζεται στο ότι το άρθρο 18 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας 33

Επί του ένατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, καθόσον τα άρθρα 18 και 22 του κανονισμού 806/2014 παραβιάζουν τις αρχές που διέπουν τη μεταβίβαση εξουσιών 33

Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 20 του κανονισμού 806/2014 40

Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με την αποτίμηση 1 42

Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με την αποτίμηση 2 44

Επί της τρίτης αιτίασης, η οποία αφορά την έλλειψη εκ των υστέρων οριστικής αποτίμησης . 49

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχεία α′ και β′, του κανονισμού 806/2014 50

Επί του πρώτου σκέλους, που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του κανονισμού 806/2014 51

Επί του δεύτερου σκέλους, που στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 18, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού 806/2014 55

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση του άρθρου 21, παράγραφος 1, του κανονισμού 806/2014 64

Επί του δέκατου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση των άρθρων 41 και 47 του Χάρτη 64

Επί της πρώτης αιτίασης, σχετικά με το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης 64

Επί της δεύτερης αιτίασης, σχετικά με το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας 68

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε προσβολή του δικαιώματος ιδιοκτησίας 75

Επί του έβδομου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παράβαση της υποχρέωσης αιτιολόγησης 83

Επί του όγδοου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος στηρίζεται σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας και της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης 86

Επί της αίτησης λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας 87

Επί των δικαστικών εξόδων 88